

64. HÜKÛMET PROGRAMI

BAŞBAKAN
AHMET DAVUTOĞLU

25 KASIM 2015

BAŞBAKAN
SAYIN AHMET DAVUTOĞLU TARAFINDAN
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİNE
SUNULAN

64. HÜKÛMET PROGRAMI

25 KASIM 2015

İÇİNDEKİLER

1. Sunuş	4
2. Demokratikleşme ve Yeni Anayasa	14
3. İnsani Kalkınma ve Nitelikli Toplum	36
4. İstikrarlı ve Güçlü Ekonomi	66
5. Bilim, Teknoloji ve Yenilikçi Üretim	104
6. Yaşanabilir Şehirler ve Sürdürülebilir Çevre	118
7. Vizyoner ve Öncü Ülke	134
8. Sonuç	156

1

SUNUŞ

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Cumhuriyetimizin 64'üncü, Adalet ve Kalkınma Partisi'nin 6'ncı hükûmeti adına aziz milletimizi ve siz değerli vekillerini saygıyla selamlıyorum.

Meclisimizin 26'ncı Döneminin milletimize, ülkemize ve demokrasimize hayırlı olmasını Cenab-ı Allah'tan temenni ediyorum.

1 Kasım 2015 Seçimleri ile Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde temsil yetkisi alan bütün siyasi partileri ve milletvekillerini yürekten tebrik ediyor, hep birlikte milletimize yapacağımız hizmetlerde başarılar diliyorum.

Huzur ve güven ortamı içerisinde gerçekleşen, hızlı bir şekilde sonuçlandırılan, adil ve özgür bir seçim süreci yaşadık. Yüce heyetiniz önünde, seçim sürecine katkıda bulunan tüm kişi ve kurumlara bir kez daha teşekkür ediyorum.

1 Kasım seçimleri, 7 Haziran'da yapılan seçimlerin bir anlamda devamı niteliğinde gerçekleşmiş, 7 Haziran sonrası sürdürülebilir bir hükûmet yapısının oluşmaması sonrasında, halkımızın hakemliği ile bugünlere gelinmiştir. Bu süreçte, AK Parti olarak kendi iç muhasebemizi yapma fırsatı bulduk. Aynı zamanda bu süreçte, ülkemizde bir yönetim boşluğu oluşmasına müsaade etmeyerek siyasi sorumluluk içinde hareket ettik. Tüm bu çabaların halkımızda geniş bir teveccüh gördüğünü memnuniyetle müşahade etmiş bulunuyoruz. Bu yönüyle, halkımıza şükranlarımızı bir kez daha ifade etmek istiyoruz.

1 Kasım seçimleriyle oluşan bu Meclis, yurtiçinde yüzde 87,4 gibi oldukça yüksek düzeyde bir katılım oranı ile şekillendi. Meclisimize gir-

meye hak kazanan milletvekillerinin temsil ettiği seçmen oranı ise, yüzde 97,5 gibi yine uzun zamandır rastlanmamış bir seviyeye erişti. Bu şekilde hem istikrar hem de güçlü temsil, milletimiz tarafından teminat altına alınmış oldu.

Meclisimizin, milletimizin beklentileri doğrultusunda 4 yıl boyunca büyük bir özveriyle çalışacağına inancım tamdır. Milletimiz, Meclis'ten sorunları için çözüm bekliyor ve bu Meclis de inşallah bu beklentiye en iyi şekilde karşılayacaktır.

1 Kasım seçimlerinde milletimiz, yüksek katılım ve temsilin yanı sıra, yönetimde istikrarı da sürdürme yönünde bir irade ortaya koymuştur. Milletimizin iradesi hiçbir tereddüde mahal verme-yecek şekilde tecelli etmiş, halkın tercihi yönetime güçlü bir şekilde yansımış ve demokrasmiz seçimlerden güçlenerek çıkmıştır.

1 Kasım 2015 seçimlerinin asıl galibi hiç ama hiç şüphesiz Türkiye'dir, bu aziz millettir.

Değerli Milletvekilleri,

Daha önceki dönemlerde demokratik siyaset kurumunu zayıflatmaya yönelik her türlü tahrik ve tertibi büyük bir sağduyuyla aştık. Bundan sonra da, milli irade önüne çıkarılan her engeli, kararlı ve cesur bir duruşla, milletimizin desteğiyle aşma noktasında hiçbir tereddüt taşımıyoruz.

Bundan önceki dönemlerimizde sorunlardan değil, çözümlerden beslenen ve büyüyen bir iktidar olduk. Tüm reform ve dönüşüm süreçlerinde gücümüzü, milletimizden ve onun temsilcisi Meclisimizden aldık.

Yeni Türkiye, Cumhuriyetimizin 100. yılına yürürken insana, zamana ve mekâna hakkıyla hitap eden kapsayıcı bir yenilenmenin ve süreklilik içinde yeniden inşa sürecinin eseri olacaktır. Yüz yıl önce Trablusgarp, Balkan ve Birinci Dünya Savaşı'nın acıları üzerinde onurlu bir İstiklal Savaşı vererek, Cumhuriyetimizi kuran neslin torunları olarak bizler, bu onurlu savaş sonunda özgürleştirilen vatanımızın asli sahipleriyiz.

Etnik, dini, mezhebi zenginliğimiz, ortak geçmişimizin güzel yansımaları olup, vatanımızın asli sahipleri ve devletimizin eşit vatandaşları olduğumuz gerçeğinin en güçlü dayanaklarıdır. Yüz yıl önce kadim coğrafyamızın her bir köşesinden, Anadolu'dan, Rumeli'den, Ortadoğu'dan, Kafkasyadan gelerek sömürgeciliğe karşı omuz omuza mücadele eden dedelerimiz için de; onları Orta Asya'dan Hint'e, Güneydoğu Asya'dan Afrika içlerine kadar ellerindeki dar imkânlarla ve dualarla destekleyen mazlum milletler için de, İstiklal Savaşımız yalnızca bir milletin var olma savaşı değil, bütün bir insanlık onuru için verilen kutsal bir mücadeledir.

Bugün de Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin en temel ilkesi insan onurunun korunmasıdır. Bu ilkeyi, Şeyh Edebalı'nın siyasal bilincimizin ve devlet ahlakımızın temelini dokuyan 'insanı yaşat ki devlet yaşasın' ilkesinin çağdaş siyaset dilindeki karşılığı olarak görüyor ve gelenek ile çağdaşlığı bu çerçevede bir zıtlık içinde değil, ayrılmaz bir bütünlük içinde değerlendiriyoruz.

Bu çerçevede, 1 Kasım seçimleri sonrasında oluşan Meclisimizde ortak değerlerimizi koruyacağımıza, kardeşlik iklimini tesis edeceğimize ve hukuk devletini güçlendireceğimize inancımın tam olduğunu belirtmek isterim.

Bu Meclis, Türkiye'nin ve 78 milyonun Meclisidir. Altıncı AK Parti Hükümeti de hiç kuşkusuz Partimize oy vermiş olsun veya olmasın tüm vatandaşlarımızın hükümetidir.

Yeni dönemde de Meclisimiz içinde birlikte çalışma, uzlaşma arayışı ve işbirliğine önem vereceğiz. Tüm siyasi partilerle yakın bir diyalog ve işbirliği içinde olacağımızı buradan ifade etmek isterim. Hükümetimiz ülkemizin ve siyasetin normalleşmesini hayati bir mesele olarak ele almaktadır. Bu hususta üzerimize düşen sorumlulukları yerine getireceğimize milletimiz emin olmalıdır. Aynı şekilde, siyasi partilerimizin insicam içerisinde çalışacağı bir yasama dönemi yaşama arzumuzu da bir kez daha tekrar etmek isterim.

Özellikle, geçen sene milletimizin büyük bir teveccühü ile seçilen Sayın Cumhurbaşkanımıza, Meclis çalışmalarımız başta olmak üzere, kurumlarımızın uyumlu ve etkin çalışması için vereceği destekten dolayı şimdiden teşekkür ediyorum. Aynı şekilde, 2002'den sonraki büyük dönüşümü gerçekleştiren Sayın Cumhurbaşkanımızdan devraldığımız güçlü mirası aynı doğrultuda geleceğe taşıyacağımızı ifade etmek isterim.

Değerli Milletvekilleri,

Bu seçim ile Türkiye'de yeni bir atılım döneminin önü sonuna kadar açılmıştır. Bu çerçevede, 64. Hükûmet de, önceki AK Parti Hükûmetleri gibi ülkemizin kritik bir döneminde tarihi bir sorumluluk üstlenmektedir. Geçmişteki hükûmetlerimizden aldığımız güç ve tecrübe ile, ülkemizi belirlemiş olduğumuz hedefler doğrultusunda çok daha parlak bir geleceğe taşıyacağız.

Son 13 yılda gerçekleştirilen reformlar zemininde, inşa edeceğimiz yeni nesil reformlar ile 2023 hedeflerimize ve ötesine yürüyüşümüz güçlü ve kararlı bir şekilde devam edecektir. AK Parti hükûmetleri, Cumhuriyet tarihinde hiçbir partiye nasip olmamış bir kurumsal sürekliliğe, reform hafızasına ve tecrübesine sahiptir. 64. Hükûmetimiz, bu engin ve sağlam tecrübeden de istifade ederek Türkiye'nin hedeflerine yürümesinin devamlılığını sağlayacaktır.

Değerli Milletvekilleri,

Önümüzdeki dönemde de ülkemizi zenginleştiren, demokratik standartlarını yükselten, ülkemizin itibarını daha da artıran politikalarla, daha güçlü bir Türkiye için milletimizden aldığımız yetkiyi yine milletimizin hizmetine sunacağız.

Son 13 yılda yapılanları yeni bir atılım dönemi ile taçlandırmak hükûmetimizin temel görevi olacaktır. Amacımız; çok daha güçlü, müreffeh, saygın ve demokratik bir Türkiye'ye ulaşmak, ekonomisi, bilim ve teknolojisi, siyaseti, sosyal ve kültürel politikaları ile örnek alınan bir ülke olmaktır.

Genç ve dinamik nüfusu ile bu milletin sahip olduğu muazzam enerjiyi iç çekişmelere değil, Cumhuriyetimizin 100. yılında 2023 Vizyonu ile çerçevesi çizilen yeni hedeflere yönlendireceğiz.

Meclis içinde olduğu kadar, Meclis dışında da tüm kesimlerle yakın bir istişare içinde politikalarımızı şekillendirecek ve hayata geçireceğiz. Sivil toplum, meslek kuruluşları, akademik dünya, iş dünyası, çalışan kesimler, kültür ve sanat insanları, basın ve medya ile yerel yönetimler başta olmak üzere katılımcı bir anlayış içinde toplumun tüm yelpazesini kucaklayacak şekilde çalışacağız.

Tüm vatandaşlarımızın diline, inancına, kültürüne, değerlerine, yaşam tarzına, tüm farklılıklarına saygı göstermeye devam edeceğiz. Fırsat eşitliğini ve sosyal adaleti en üst düzeyde yaşayan bir ülkede; vatanımızın her karışını, milletimizin bütün kesimlerini kucaklayan bir hükümet olma azmindeyiz. Bir tek insanımız bile kendisini kıyıda köşede kalmış hissetmeyecektir.

Yeni dönemde de insan onurunu merkez kabul eden bir anlayışla insani kalkınmayı esas alarak, hak ve özgürlüklerin alanını genişletmeye devam edeceğiz.

Bir yandan ekonomik ve sosyal politikalarımızı etkili bir şekilde uygularken, diğer yandan nereden gelirse gelsin, ülkemizin bu kutlu yürüyüşünü akamete uğratmaya çalışan ve ulusal güvenliğimizi tehdit eden eski ve yeni tüm vesayet unsurlarıyla mücadelemizi kararlılıkla devam ettireceğiz. Hükümetlerimiz döneminde kurumsal vesayet unsurları demokratikleşme ile nasıl ortadan kaldırılmışsa, devlet içi ve dışı her türlü illegal yapılanma karşısında hukuk devletini güçlendirmeye devam edeceğiz.

Kimden kaynaklanırsa kaynaklansın ve hangi niyetle olursa olsun, kamu düzenini bozmayı amaçlayan şiddet ve teröre asla izin vermeyeceğiz. Bu vesileyle, vatanımız ve milletimizin huzuru için en büyük fedakârlığı yapmış olan şehitlerimize bir kez daha Allah'tan rahmet diler, tüm şehit ve gazilerimize minnet ve şükranlarımızı sunarım.

Süreklilik içinde değişim ve reform irademizi hayata geçirerek, 21. yüzyıl dünyası şartlarında, ülkemizi daha da ileriye taşımak ortak sorumluluğumuzdur. Bu sorumluluktan hareketle, köklü geçmişimizi insanlığın evrensel birikimi ile harmanlayarak, bölgemizde ve dünyada barış ve istikrara aktif katkı sağlamaya devam edeceğiz. Bu noktada, İstiklal Savaşı'mızın temel ilke ve ruhundan hareketle, dış politikamızda her daim mazlumların ve mazlum milletlerin yanında yer alarak, insan onurunu koruyan 'değer odaklı' yaklaşımımızı sürdüreceğiz. Bu yaklaşımı gerçekçi dış politika uygulamaları ile hayata geçirmeyi devam ettirerek, bölgesel ve küresel barışa katkı sağlayan özgün bir vizyonu ortaya koymayı sürdüreceğiz.

Bu bağlamda; tarihi ve coğrafi zeminden hareketle dış politikada benimsediğimiz dinamik ve çok boyutlu yaklaşımın devamını sağlayacağız. Bölgesel, transatlantik ve AB politikalarımızı da yeni dönemde daha kuvvetli bir zeminde sürdüreceğiz. Katılım müzakereleri yürüttüğümüz AB'ye tam üyelik perspektifimiz, stratejik bir tercihimiz olmaya devam edecektir. Bunun yanında, başta kültür coğrafyamız olmak üzere farklı kıtalarda son 13 yıl boyunca sürdürdüğümüz siyasi ve ekonomik ilişkilerimizdeki istikrar derinleştirilmeye devam edecektir.

Değerli Milletvekilleri,

1 Kasım seçimlerinde halkımız, yapılanları takdir ettiğini gösterdiği gibi, gelecekte yürümemiz gereken yol haritasını da hür iradesiyle tayin etti.

Halkımız istikrar içinde yenilenmeye verdiği desteği açıkça ortaya koydu.

Hepimize düşen görev, işte bu çatı altında milletimizin kutlu çağrısına cevap vermektir.

Milletimizin sandıkta verdiği mesajı en iyi şekilde okuyarak, ülkemizi her alanda güçlendirmek üzere programımızı hazırladık.

Sizlere sunmakta olduğum 64. Hükümet Programı'mız; son Seçim Be-

yannamemizde yer alan hedeflerimizi, 10. Kalkınma Planı'mızı, yapısal dönüşüm programlarımızı, projelerimizi, kamuoyuyla paylaştığımız çeşitli strateji belgelerimizi ve taahhütlerimizi esas almaktadır. Geçmişte olduğu gibi, bugün de halkımıza verdiğimiz sözleri esas alıyor, siyasete olan güveni bu zeminde daha da güçlendirmeyi hedefliyoruz. Güven ve istikrarı pekiştirerek, öngörülebilir bir ortam içinde ülkemizi hızlı bir şekilde büyütme kararlılığındaız.

Takdirinize sunduğumuz ve güveninizi beklediğimiz bu Program, yeni bir hamle döneminin perdesini açacak ve yeni yüzyılın yükselen ülkesi Türkiye'yi, bölgesinde ve dünyada hak ettiği konuma ulaştıracaktır. Ülkemiz 2002'den bu yana, AK Parti hükümetleriyle oluşan istikrar ve liderlikle, hem bölgesindeki kaostan hem de küresel ekonomik krizlerden pozitif ayrılmayı başarmıştır. 64. Hükümet döneminde de, küresel ve bölgesel anlamda en değerli sermayeye dönüşen istikrarımızı koruyacağımızı, zorlu süreçlerde liderlik göstereceğimizi milletimizin bilmesini isterim. Türkiye tarihi bir dönemeçte istikrar ve güven adası olmaya devam edecektir. Aynı şekilde dinamik nüfus ve ekonomisiyle kurumlarını güçlendirirken, ihtiyaç duyduğumuz reformlar da bir bir hayata geçirilecektir.

64. Hükümet tam anlamıyla bir reform hükümeti olacaktır. Dünyanın ve ülkemizin değişen şartları ve 2023 Vizyonu'muz çerçevesinde, kritik alanlarda yapacağımız reformlar ile milletimizin bize verdiği emanete en güçlü şekilde sahip çıkacağız. Bugünün ihtiyaçlarına cevap vermenin ötesinde, başta çocuklarımız ve gençlerimiz için olmak üzere, geleceğin Türkiye'sini inşa edeceğiz. Reformlarımız sonucunda daha özgür, daha rekabetçi ve insan odaklı bir anlayış içerisinde refahını daha adil paylaşan bir Türkiye'ye kavuşma idealini sürdüreceğiz. Bu kapsamda, 6 temel alanda reformlarımızı yoğunlaştıracamız. Bunlar;

- Demokratikleşme ve adalet,
- Eğitim,
- Kamu yönetimi,
- Kamu maliyesi,

- Reel ekonomide köklü değişim,
 - Öncelikli dönüşüm programları
- alanında gerçekleştireceğimiz reformlardır.

Demokratikleşme ve adaleti insan onurunun yüceltilmesinin bir gereği olarak gördüğümüz gibi, ekonomik ve sosyal gelişmemizde de kritik bir zemin olarak değerlendiriyoruz. Yeni Anayasa ve yargı reformu başta olmak üzere yapacağımız çalışmalarda, en geniş uzlaşma arayışı içinde ülkemizin uzun zamandır beklediği adımları atacağız. Böylece, özgürlük alanlarının daha da genişletileceği, herkesin birlik içinde farklılığını yaşamasının mümkün olacağı, çok daha yenilikçi ve rekabetçi bir toplumsal düzen de oluşmuş olacaktır.

Özgürlük alanlarını genişletmenin yanı sıra diğer bir temel önceliğimiz, insanımıza yapacağımız yatırımlar olacaktır. İçinde bulunduğumuz yüzyılda gerçek rekabet üstünlüğü insan unsurundan bağımsız düşünülemez. Eğitimde erişim meselesini büyük oranda çözmüş hükümetler olarak, önümüzdeki dönemde temel önceliğimiz eğitimin her seviyesinde kaliteyi artırmak olacaktır. Çocuklarımızı ve gençlerimizi, ortak değerlerimizi özümsemiş olarak, bilgi tabanlı ekonomiye ve geleceğe en iyi şekilde hazırlayacağız.

'Devletin millet için var olduğu' anlayışı içinde kamu yönetiminde ve kamu maliyesinde halkımızın ve ekonomimizin ihtiyaçları doğrultusunda reformlar gerçekleştireceğiz.

Devletin gerçek ve tek sahibi olarak gördüğümüz vatandaşlarımız adına kamu yönetiminin tüm işlerinin şeffaf, katılımcı ve hesap verebilir bir biçimde gerçekleştirilmesi temel şiarımızdır. Daha küçük ama daha etkin bir merkezi idare, güçlendirilmiş ve hesap verebilir yerel yönetimler, daha etkin bir personel rejimi ve dijitalleşme kamu yönetim reformumuzun ana bileşenleri olacaktır. Ayrıca, kamu maliyesinde yapacağımız reformların hedefi; değişen koşullara uygun olacak şekilde daha etkin, hesap verebilir ve şeffaf bir mali yönetim sistemini sağlamak olacaktır.

Bir diğer reform alanımız ise reel sektördür; bu sektörde köklü değişim-

ler gerçekleştirmek ana hedeflerimiz arasındadır. Üreten, istidham oluşturan, ihracatını artıran bir ülke olma yolunda reel sektörün yatırım ve işletme aşamalarında çok daha güçlü ve rekabetçi olmasını amaçlıyoruz. Bu çerçevede atacağımız adımlarla, üretim yapımızda ileri teknolojiye dayalı yüksek katma değerli ürünlerin payını artıracaağız. İnsan gücümüzün niteliğini geliştirecek, iş ve yatırım ortamını iyileştirecek, stratejik sektörlerde dönüşümü gerçekleştirecek ve bilgi toplumuna dayalı bir altyapı oluşturacağız.

Bütün bu alanları kapsayan, ekonomimizin kılcal damarlarına dokunan, çok daha ayrıntılı bir reform paketi olarak ‘ncelikli dönüşüm programlarımızı’ da kararlı bir şekilde hayata geçireceğiz. Bu programlarımızla tasarruf oranlarımızı artırmayı, artan tasarrufları daha üretken alanlara yönlendirmeyi ve potansiyel büyümemizi daha st noktalara yükseltmeyi hedefliyoruz.

Bütün bu reformları, vaatlerimizi ve projelerimizi belirli bir takvime bağlayan, sorumlulukları netleştiren, hesap verebilirliği sağlayacak olan eylem planımızı da ayrıca halkımızla paylaşacağız. 3 ay, 6 ay ve 1 yıl içinde ayrıntılı ve şeffaf bir şekilde neleri yapacağımızı içeren eylem planımız, uygulamanın etkinliği ve takibi bakımından da sağlam bir zemin oluşturacaktır.

64. Hkmet, Türkiye’nin reformlarla birlikte, siyasi istikrar ve ekonomik büyüme sürecinin tahkim edilmesi için çalışacaktır. Bu sorumluluğu alırken, milletimizin desteğine, siyasi partilerimizin basiretine ve kurumlarımızın enerjisine duyduğumuz güven tamdır.

64. Hkmet Programı’mızın, insan onurunu esas alan müreffeh Türkiye hedefimiz için hayırlara vesile olmasını dilerim.

Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu

Başbakan

2

DEMOKRATİKLEŞME
VE YENİ ANAYASA

Demokratikleşme perspektifimizin odağında ‘insan onuru’ bulunmaktadır. İnsan onurunu zedeleyen hiçbir uygulama ve politika meşru görülemez ve gösterilemez. İnsan onuru ile taçlandırılan Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı kimliği taşıyan hiç kimse hiç bir makam ve güç sahibi tarafından tahkir edilemez; inancı, rengi, cinsiyeti, dili, ırkı, siyasi düşüncesi, felsefi anlayışı ve hayat tarzı sebebiyle ayrımcılığa maruz bırakılamaz, herhangi bir şekilde nefret söylemine muhatap kılınamaz.

Devletler ve milletler ancak ve ancak onları oluşturan bireylerin aidiyet bilinciyle tarih içindeki varlıklarını sürdürebilirler. Vatandaşların ülkelerine duydukları aidiyet bilinci ve hiçbir vatandaşı veya vatandaş grubunu dışlamayan ve ötekileştirmeyen bir siyaset anlayışı, devletlerin bekasının en temel garantisidir. Eşit vatandaşlık ilkesi ise çağdaş siyasal meşruiyetin temelidir ve bu temel hiçbir surette ve hiçbir gerekçe ile zayıflatılamaz, göz ardı edilemez.

Bu temel üzerinde Cumhuriyetimizin 100. yılına yürürken, önceliğimiz; ülkemizin katılımcı, çoğulcu, özgürlükçü, demokratik ve sivil bir anayasa ile yönetilmesini sağlamaktır. Bu değerler üzerine inşa edilecek yeni anayasal düzenimizin en temel ilkesi, ahlaki referansı ve ruhu ‘insan onuru’ olacaktır.

İnsan onuru ancak ve ancak insanın tercih ve irade gücünü yansıtan özgürlükler ile hayat bulabileceğinden, yeni anayasal düzenimizin odağında insan hak ve özgürlükleri yer alacaktır. Kadim kültürümüzde esasları konmuş olan canın, aklın, neslin, inancın ve mülkün korunması kamunun sorumluluk alanlarını; çağdaş toplumsal hayatın temelini dokuyan evrensel insan hakları beyannamesi ise vatandaşların temel özgürlük alanlarını tanımlar.

Bu çerçevede düşünce, inanç, ifade ve girişim özgürlüğü insan onurunun ve kimliğinin ayrılmaz bir parçasıdır ve anayasal koruma altındadır. Bu özgürlükleri sınırlayan yegâne unsur, eşit haklara sahip diğer vatandaşların özgürlük alanları ve onurlarıdır.

Her özgürlük bir sorumluluk getirir. Basın ve ifade özgürlüğü özel hayata saygılı basın ahlakını; girişim özgürlüğü meşru ve vergilendirilmiş kazanç anlayışını; inanç özgürlüğü ise diğer inançlara saygıyı gerektirir. Kamu düzenini insan hak ve özgürlüklerinin hayat alanı olarak görüyor; bu çerçevede özgürlük ve güvenlik kavramlarının birbirlerinin karşıtı değil, tamamlayıcı unsurları olarak değerlendiriyoruz.

Cumhuriyetimiz ortak aidiyetimizin, demokrasimiz ise bu ortak aidiyet alanındaki farklılıklarımızın korunmasının teminatıdır. Nihai hedefimiz evrensel ölçekte çoğulcu, eşitlikçi ve katılımcı demokrasiyi hayatın bütün alanlarında yaşanır kılmaktır.

AK Parti hükümetlerinin önemli bir reform alanı olarak gördüğü demokratikleşme konusunda Türkiye'nin birikmiş ve kronikleşmiş pek çok meselesi milletimizin beklenti ve ihtiyaçları doğrultusunda çözüme kavuşmuş, ülkemizin güçlü bir hukuk devleti olması yönünde önemli adımlar atılmıştır. Anti-demokratik uygulamalar, hukuksuzluk, temel insan haklarına karşı işlenen cürümler; milli irade ve Meclisimiz üzerinde tesis edilen vesayetler ortadan kalkmıştır. Artık o dönemlere 'eski Türkiye' diyoruz ve 'yeni Türkiye'de hiç kimse o karanlık dönemleri hatırlamak istememektedir. Bugün açık yüreklilikle milletimizin 2002'de başlattığı Sessiz Devrim'i ile birlikte eski Türkiye döneminin kapandığını gururla dile getiriyoruz. Bu partimize oy versin, vermesin tüm milletimizin ve Meclisimizin ortak kazanımıdır.

Demokratikleşmeyi dinamik bir süreç olarak görmekteyiz. Geçmiş hükümetlerimiz döneminde gerçekleştirdiğimiz demokrasi mücadelemizi toplumun tüm kesimlerinin katkılarıyla daha ileriye taşımaya kararlıyız.

Demokrasi yürüyüşümüzü; toplum-siyaset-devlet arasındaki engellerin

kaldırılması ve toplumsal talep ve eğilimlerin siyasette ve devlet idaresinde esas alınması anlayışı üzerine bina ediyoruz. 13 yıllık demokrasi mücadelemizle, siyaset kurumuna itibar, Meclise saygınlık kazandırdık. Geçmiş AK Parti hükûmetlerinin oluşturduğu demokratik kazanımları derinleştirerek devam ettireceğiz.

Temel amacımız vatandaşlarımızın temel hak ve hürriyetlerini genişletmek oldu. Bu hedefimizi, bugüne kadar tüm hükûmet programlarımızda dile getirdik. Diğer yandan, yönetimimizin kalitesini artırarak daha az kaynakla daha fazla hizmet ürettik. Demokrasinin aynı zamanda kalkınma sürecimize güç verdiğini somut uygulamalarımızla ortaya koyduk. Yeni dönemde de demokratikleşmeye ve yönetim kalitemizi artırmaya devam edeceğiz. Bir taraftan ekonomik gelişmeye ve insani kalkınmamıza hız verecek, diğer taraftan da uluslararası alanda Türkiye'yi daha saygın ve cazip bir ülke haline getireceğiz.

Herkesin inandığı gibi yaşayabildiği, fikirlerini özgürce ifade edebildiği, refaha katkıda bulunduğu ve refahtan hak ettiği payı aldığı, emniyet ve huzur içerisinde yaşayan, şeffaflığın ve hesapverebilirliğin esas alındığı bir toplum olarak birlikte geleceğe yürüyeceğiz.

Temel Hak ve Hürriyetler

AK Parti hükûmetleri, iktidara geldiği günden beri, devletin topluma kimlik biçme, dikte etme hakkının olmadığını dile getirerek, bu vesayetçi zihniyetle mücadele etmiştir.

Hükûmet olarak, bireysel hak ve özgürlükler ile insan onurunu yüceltmeyi temel ahlaki referans olarak kabul etmekteyiz. Bu referansla, vatandaşlarımızın temel hak ve özgürlüklerini garanti altına almayı ve bunların kullanımını kısıtlayan engelleri ortadan kaldırmayı temel bir vazife olarak görüyoruz.

Milletimizin temel değerlerine dayalı birlikteliğimizi ve vatandaşlık bağını benimsiyoruz. Devlet ile vatandaş ilişkilerinin adalet ölçüsünde ve demokratik bir temelde sağlanması gerektiğini düşünüyor ve tüm vatandaşlarımızı çoğulcu bir yaklaşımla kucaklıyoruz.

Yeni dönemde de etnik kimliği, mezhebi ve inancı ne olursa olsun herkesi bağrına basan, onları eşit vatandaşlık ile evrensel ilke ve değerler temelinde demokratik bir ortak yaşam bilincine ulaştıran bir anlayışı, daha güçlü bir şekilde hayata geçireceğiz.

Temel hak ve hürriyetler alanında geçmişte sağladığımız kazanımları kararlılıkla koruyacağız. Yaptığımız düzenlemelerin zihniyet dönüşümü ve etkin bir uygulamayla birlikte hayatın bir parçası haline gelmesi ve düzenlemelerimizin kalitesinin yükseltilmesi temel önceliğimiz olacaktır.

Etnik, dini ve mezhepsel aidiyetlerden önce, milletimizin temel değerlerinin yoğrulduğu tarihi yolculuktaki birlikteliğimizi ve eşit vatandaşlık anlayışını benimsiyoruz. Bu anlayışla, devletin bütün toplumsal kesimlerle hakkaniyet ölçüsünde, eşitlik temelinde demokratik bir ilişki geliştirmesini sağlayacak; toplumsal zenginliğimizin tüm unsurlarını çoğulcu bir yaklaşımla kucaklamaya devam edeceğiz.

Herkesin temel hak ve özgürlüklerden en ileri derecede yararlanacağı bir Türkiye'yi hedefliyoruz. Bu hedefimiz doğrultusunda, toplumdaki her bireyin yaşam tarzını güvence altına alan bir yaklaşımı benimsiyoruz.

Bu bağlamda; geleneksel irfan merkezleri ve Alevi vatandaşlarımızın inanç ve kültür temelli talepleri karşılanacaktır. Cemevleri, eğitim sisteminde bilgilendirme, üniversitelerde araştırma ve uygulama merkezleri oluşturma gibi çeşitli konularda Alevi kanaat önderleri ile diyalog içinde demokratik uzlaşma temelinde gerekli adımları atacağız. Geleneksel irfan merkezleri ve cemevlerine hukuki statü tanıyacağız.

Başta eğitim, istihdam ve iskân sorunları olmak üzere Roman vatandaşlarımızın sorunlarının çözümüne hız vererek, her türlü ayrımcılık zeminini ortadan kaldıracacağız.

Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan gayrimüslim azınlıkları herhangi bir ayrımcılığa maruz bırakmayacak şekilde bütün hukuki ve fiili tedbirleri almaya devam edeceğiz.

Çoğulcu, eşitlikçi ve katılımcı demokrasi hedefimiz, Türkiye'yi dünya demokrasileri liginde daha da üst sıralara taşıyacaktır. Temel hak ve özgürlükler alanında uluslararası normlar tüm politikalarımıza esas teşkil edecektir.

TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, Kamu Denetçiliği Kurumu ve Türkiye İnsan Hakları Kurumunu etkinleştirecek ve uluslararası düzeyde üstlendikleri sorumlulukları güçlendireceğiz. Bu alanda uluslararası temel hak mekanizmaları ile mevzuat ve uygulama uyum düzeyini yükselteceğiz.

Yeni dönemde temel hak ve özgürlüklere ilişkin uluslararası sözleşmelerin iç hukuka dâhil edilmesine devam edilecek, özgürlükçü demokratik anlayışla bağdaşmayan şerhler kaldırılacaktır. Benzer şekilde mevzuatımızda anti-demokratik dönemlerden kalan düzenleme ve uygulamaların ayıklanması süreci tamamlanacaktır.

Ekonomik ve Sosyal Konsey ile ilgili yasal düzenlemeyi gerçekleştirerek, Konsey'i yönetim ilkeleri çerçevesinde etkin bir biçimde çalıştıracacağız.

Sivil toplumun geliştirilmesi ve güçlendirilmesine dair çerçeve yasa çıkaracağız. Bu kapsamda; sivil toplum kurumlarının hukuki statülerinin, kurumsal yapılarının, faaliyetlerinin, kamu kurumları ile ilişkilerinin, mali kaynaklarının düzenlenmesini sağlayacağız.

Ülkemizin demokratikleşmesinde ve refahının artmasında milli birlik ve kardeşlik süreci tarihi bir çabaya karşılık gelmektedir.

AK Parti olarak ilk günden itibaren, milli birlik ve kardeşlik perspektifi ile şekillendirdiğimiz siyasetle, vatandaşlarımızın devletimize aidiyetini zedeleyen, milletimizin farklılıklarını zenginlik yerine tehdit olarak gören anlayışların terkedilmesi için büyük çaba gösterdik. Yakın tarihimiz boyunca, hiçbir seçilmiş hükûmetin gösteremediği cesaret ve kararlılıkla sorunların üzerine gittik.

Çözüm iradesini ortaya koyduğumuz Milli Birlik ve Kardeşlik sürecinde dönüm noktası, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın,

Başbakan olarak, 2005 yılında Diyarbakır'da yaptığı konuşma olmuştur. Bu konuşma ile tabular yıkılmış, etnik temelli sorunlara demokratik süreç içerisinde çözüm bulunacağı dile getirilmiştir. İlk kez bir hükümet, bu sorunla açıkça yüzleşme cesaretini göstermiştir.

AK Parti Hükümetlerinin halkımız tarafından destek gören bu cesur adımları, çeşitli terör saldırıları ve provokatif eylemler ile sekteye uğratılmaya çalışılmış; buna rağmen ülkemizin bu temel ve tarihi sorununun çözümü için kararlılık devam ettirilmiştir.

Hükümetimiz, bir yandan terörle kararlı bir şekilde mücadele edecek, diğer yandan demokratikleşmeyi ve çözüm iradesini sürdürecektir.

Demokratikleşme ile eş zamanlı olarak yatırım, üretim ve istihdam imkânlarının geliştirilmesi başta olmak üzere, terörden etkilenen yörelerimizin ekonomik ve sosyal rehabilitasyonuna dönük çalışmaları hızlandırarak devam ettireceğiz.

Kalıcı huzuru tesis etmek amacıyla çıkardığımız “6551 Sayılı Terörün Sona Erdirilmesi ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesine Dair Kanun” ile silahın tamamen gündemden çıktığı bir noktaya ulaşmak için gereken tüm tedbirleri alacağız.

Süreci sabote etmeye, akamete uğratmaya çalışan terör örgütü; kamu düzenini bozmaya çalışarak silahlı çatışmaya geri dönmüştür. Özellikle doğu ve güneydoğuda yaşayan insanlarımıza yönelik her türlü baskı, şiddet ve illegaliteye başvuran örgüt, Türkiye'yi terk etmemiş, silah bırakmaya direnç göstermiştir.

Terör örgütünün eylem ve sabotajları, süreci sürdürülebilir olmaktan çıkarmıştır. Halkın hakkını-hukukunu koruyabilmek için kamu düzenini tahkim ederek özgürlük-güvenlik dengesini kurmak mutlak gerekliliktir. Daha önce olduğu gibi, 64. Hükümet olarak da hukuk içinde yürüttüğümüz terörle mücadelede vatandaşın mağduriyet yaşamamasını, aksine vatandaşların temel haklarını garanti altına alacak bir kamu düzeninin tesis edilmesini amaçlamaktayız.

Bu anlayışla reformlardan, hizmetlerden, yatırımlardan asla vazgeçmeyecek, geri adım atmayacağız. Süreçte farklı sebeplerle oluşan güvenlik risklerini gidermek, bölge insanını ceberrut ve zalim örgütün baskısından korumak devletimizin öncelikli görevidir. Akan kan duruncaya ve kamu düzeni tesis edilinceye kadar terörle mücadelemize; hukuk ve kardeşlik tam anlamıyla tesis edilinceye kadar da çözüm irademizi korumaya devam edeceğiz. Demokratikleşme konusunda atacağımız adımlarda muhatabımız tüm milletimiz olmaya devam edecektir.

Önümüzdeki dönemde demokratikleşme çabalarımızı sürdürürken, tüm meşru toplumsal kesimleri muhatap alan bir anlayış içinde hareket edecek, hiçbir kesimin tek tipçi bir anlayışı vatandaşlarımıza dayatmasına izin vermeyeceğiz.

Yeni Anayasa

İktidara geldiğimiz günden beri bütün AK Parti hükümetlerinin programlarında ‘çoğulcu ve özgürlükçü yeni bir anayasa’ vaadi bulunmaktadır. Önümüzdeki dönemde sivil, katılımcı, çoğulcu, özgürlükçü bir demokratik ve sivil anayasanın yapımına öncülük etmeye kararlıyız. Diğer siyasi partileri de aynı anlayış içinde katkı vermeye davet ediyoruz.

Yeni anayasa, çağdaş demokrasi anlayışını yansıtmalı, mümkün olan en geniş mutabakatla ve demokratik yöntemlerle hazırlanmalı, geniş toplumsal kesimlerce sahiplenilmelidir. Anayasanın kapsayıcı, kucaklayıcı, bütünleştirici, çeşitlilikte birliği savunan, çoğulcu ve özgürlükçü bir karakterde olması gerektiğini düşünmekteyiz.

Yeni anayasa, bireysel özgürlüklere dayanmalı, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığını sağlamaya yönelik kurumsal güvenceleri içermeli ve siyasi sistemin işleyişindeki belirsizlikleri ortadan kaldırmalıdır. Bu anlayışla, yeni dönemde yeni anayasayı Türkiye’de demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğünün kökleşmesi bakımından hayati bir aşama olarak görmekteyiz.

23 Nisan 1920’de Ankara’da toplanan birinci Meclis, demokrasi tarihimiz açısından önemli bir referans niteliğindedir. Türkiye, 21. yüzyıl

şartlarında geçmişin olumlu tecrübesini de dikkate alarak geleceğe yürüyecektir.

Yeni anayasa, Cumhuriyetimizin insan hakları ve demokrasi konularındaki kazanımlarını geleceğe taşımalı; vesayetin izlerini tamamen silmeli; insan onurunu, bireysel hak ve özgürlükler ile toplumsal meşruiyetini, sistemin ahlaki ve demokratik temeli kabul ederek; bireyin ve toplumun geleceğe dair beklentilerini karşılamak üzere tasarlanmalıdır.

Yeni anayasada, siyasi partilerin çalışmalarını etkin olarak koruyacak ve parti kapatmalarını uluslararası standartlarda düzenleyeceğiz.

Hükûmetlerimizin öncülüğünde gerçekleştirilen 2004, 2007 ve 2010 Anayasa değişikliklerini ve Meclis'te oluşturulan Anayasa Uzlaşma Komisyonu çalışmalarını, yeni anayasa için güçlü bir zemin olarak görüyoruz.

Türkiye'nin yeni anayasasında temel hak ve hürriyetlerin, demokrasinin, hukukun üstünlüğü ilkesinin, düşünce ve inanç özgürlüğünün dayanağı toplumsal meşruiyet olacaktır.

Yeni ve sivil anayasamız, bireysel hak ve özgürlükleri esas alırken, Türkiye'nin birikimi üzerine inşa edilecek, taraf olduğumuz uluslararası normları gözeterek demokratik bir anlayışla hazırlanacaktır.

Yeni anayasa, milletimizin kültürel ve toplumsal çeşitliliğini tanıyan, herhangi bir etnik veya dini kimliğe referans yapmayan bir vatandaşlık tanımını esas alacaktır.

Yeni ve sivil anayasamız, toplumun herhangi bir kesiminin dışlanmasına yol açacak değer yargıları ve siyasal tercihler barındırmayacaktır. Anayasamız tüm toplumu kucaklayan, kader birliğimizi yansıtan, demokratik denge ve denetim ilişkisini esas alan bir mahiyette hazırlanacaktır.

Yeni anayasa, ortak değerleri ve çeşitlilik içinde birlik anlayışını esas alacaktır. Toplumsal hayatın ve siyasetin her alanını ayrıntılı bir biçim-

de düzenlemeyecek, her bir alanın kendi dinamiğinin ortaya çıkmasına imkân sağlayacaktır.

Yeni anayasa, sorunların çözümünün imkân ve araçlarını barındıracaktır. Sorunları, demokratik bir ortamda bireyler, toplum ve siyaset kurumu çözecektir.

64. Hükûmet döneminde doğrudan anayasal sistemle bağlantılı seçim kanunları, siyasi partiler kanunu ve sair temel kanunlar, yeni anayasa metniyle birlikte bir bütün olarak yenilenecektir.

Yönetim Modeli ve Başkanlık Sistemi

Yeni Anayasa, Türkiye'nin 2023 ve sonrasına yönelik demokratikleşme ve kalkınma hedeflerine ulaşmasını kolaylaştıracak etkin ve sağlıklı bir yönetim modeli arayışını da içermelidir. Yeni anayasa ile Türkiye'nin, katılımcılığı ve çoğulculuğu esas alan ve etkili işleyen bir hükûmet modeline kavuşmasını elzem görüyoruz. Sadece temsilin değil, istikrarın da oluşmasına imkân sağlayan, vesayet odaklarının önünü tamamen kapatan, çağdaş ve etkin bir hükûmet sisteminin hayata geçmesini arzu ediyoruz.

1960 askeri darbesi sonrasında, bürokrasinin siyaset üzerinde vesayet kurmasını kurumsallaştırmak üzere kurgulanan mevcut sistem, parlamenter sistem olarak takdim edilse de, parlamenter sistemin asgari demokratik gereklerini karşılamaktan uzaktır. AK Parti Hükûmetleri döneminde, hayata geçirilen demokratik reformlar, vesayete karşı mücadelede elde edilen kazanımlar ve Mecliste sağlanan güçlü temsil sayesinde, mevcut sistemin zaafı dönemselsel olarak aşarak istikrarlı ve etkin bir yönetim imkânı yakalanmıştır.

Ancak, mevcut sistemin yetki, görev ve sorumluluk paylaşımında pek çok muğlaklıklar barındırması, siyasal sistemin şümüllü bir yaklaşımla yeniden düzenlenmesini zorunlu kılmaktadır. Özellikle 12 Eylül ve 28 Şubat darbeleriyle çok daha sorunlu hale gelen cari sistemin demokratikleştirilmesi kaçınılmazdır.

Siyasal sistem arayışının yaslanacağı zemin, kuşkusuz demokratik bir anayasal zemin olacaktır. AK Parti olarak, demokratik bir perspektifle yapılandırıldığında, parlamenter sistem ile başkanlık sistemi arasında demokrasiye uyum açısından bir fark bulunmadığı kanaatindeyiz. Nitekim her iki sistemin de olumlu örneklerine rastlanabileceği gibi olumsuz örneklerine de rastlanabilir.

Ancak bir yandan vesayetçi bir şekilde kurgulanarak demokratik doğasından koparılmış parlamenter sistemin yol açtığı siyasal istikrarsızlıklar, öte yandan Yeni Türkiye vizyonumuzun ihtiyaç duyduğu etkin ve dinamik yönetim dolayısıyla, başkanlık sisteminin daha uygun bir yönetim modeli olduğuna inanıyoruz.

Milletimizin teveccühüyle hazırlayacağımız özgürlükçü ve insan odaklı yeni Anayasa ile seçimlerin istikrar üretebildiği, yasama ve yürütmenin müstakil olarak etkin olduğu, güçler ayrılığının tahkim edildiği, demokratik denge ve kontrol mekanizmalarının öngörüldüğü, toplumsal farklılıkların siyasal temsilinin sağlandığı, ademi merkezîyetçi bir idare sisteminin güçlendirildiği, karar alma süreçlerinin hızlandığı yeni bir siyasal sisteme geçebiliriz.

Bu unsurlarıyla başkanlık sisteminin, Türkiye'nin siyasal tecrübesine ve gelecek vizyonuna daha uygun olduğuna inanıyoruz.

Bu çerçevede öngördüğümüz anayasal sistem, Türkiye'nin AK Parti Hükûmetleri döneminde geçirdiği demokratik dönüşümü nihai sonucuna erdirerek, 2023 ve sonrasına yönelik kalkınma hedeflerine ulaşmasını kolaylaştıracak bir çerçeveye sahip olacaktır.

Adalet Sisteminde Dönüşüm

Adaleti mülkün ve meşruiyetin temeli, hukuk devletinin esası olarak görüyoruz. Bizim için adalet, hukukun üstünlüğüne dayalı, herkesin güven duyduğu, her türlü güç odağından bağımsız, tarafsız, vatandaş taleplerine hızlı cevap verebilen bir yapıda olmalıdır.

Yargının, hukuk güvencesi oluşturması, uluslararası standartlarda ve

demokratik usullerle işleme temel prensibimizdir. Yargı erkinin güven veren; öngörülebilirliği sağlayan; ideoloji, siyasal tasavvur veya inanç dikte etmeyen ve bunların etkisinde kalmayan bir çerçeveye kavuşması gerektiğine inanıyoruz.

Yargıya, sadece adaletin tesisini sağlayan ve temel hakların kullanımını garanti altına alan bir kurum gözüyle bakmıyoruz. Hukukun sağladığı öngörülebilirlik ortamında belirsizliğin azalacağını, üretim ve yatırım kararlarının daha sağlıklı ve nitelikli bir şekilde alınacağını, böylece kalkınma sürecimizin hızlanacağını düşünüyoruz.

Önümüzdeki dönemde, 64. Hükümet olarak temel önceliklerimizden biri adalet sistemimizde köklü düzenlemeler yaparak ileri standartlarda bir yapı oluşturmak olacaktır. Yargı sistemimizi, başta Avrupa Birliği olmak üzere, uluslararası norm ve standartları esas alarak hazırlayıp, daha önce ilan ettiğimiz yargı reform stratejisi çerçevesinde yeniden yapılandıracağız.

Demokratik bir ülke olarak Türkiye, hukuk düzeniyle kendi yurttaşlarının özgürlüklerini korumaya, uluslararası topluma güven vermeye, yerli ve yabancı yatırımcılar için güvenli bir liman olmaya devam edecektir.

İkincil düzenlemelerle oluşturulabilecek detayları, yasalardan ayıklayacak ve mevzuat enflasyonuna son vereceğiz.

Yeni Yargı Reform Stratejisi Belgesi'ni etkin bir biçimde uygulayarak hayata geçireceğiz.

64. Hükümet olarak yargıda etkinlik, hızlilik, hesap verebilirlik, ekonomiklik ve şeffaflığı sağlayacağız. Anayasal değişikliklere bağlı olarak yüksek yargıda içtihat düzeyinde dağınıklığı gidereceğiz. Bu çerçevede, askeri yargı, disiplin mahkemeleri çerçevesinde faaliyet gösterecektir.

Temyiz mahkemelerinin, alt derece mahkemeleri üzerindeki hukukilik denetiminin ötesine taşan etkilerini azaltacağız ve temyizi, hukuki denetim ile sınırlandıracağız.

Yargı üst yönetimi ile temyiz mahkemelerinin oluşumunda TBMM'nin rolünü güçlendireceğiz, böylece yargının toplumsal meşruiyetini artıracacağız.

Yüksek Mahkemeler, bölge adliye ve idare mahkemeleri ile ilk derece mahkemelerinin faaliyet raporları hazırlayarak kamuoyuna duyurmalarını sağlayacağız. Yüksek mahkeme üyeliğini Avrupa örneklerine benzer şekilde makul sürelerle sınırlandıracağız.

İhtisas mahkemelerinin sayısını artıracacağız. Ticaret ve iş mahkemesi gibi bazı ihtisas mahkemelerinde meslekten olmayan hâkimlerin de yer almasını sağlayacağız.

HSYK'yı yeniden yapılandırarak Hâkimler Yüksek Kurulu ve Savcılar Yüksek Kurulunu kuracağız.

Yargı mensuplarının mesleki ahlak ve davranış kurallarını uluslararası ölçütlere göre belirleyeceğiz.

Hukuk eğitimini güçlendireceğiz. Bu kapsamda, hukuk fakültelerine giriş şartları yeterli bilgiyi aktaracak şekilde tasarlanacak; hukuk eğitimi, içerik itibarıyla teorik bilgi ile uygulama uyumunu sağlayacak, karşılaştırmalı örnekler dikkate alınarak yeniden düzenlenecektir.

Adalet alanında meslek içi eğitimi, meslek hayatı boyunca ölçme ve değerlendirilmeyi mümkün kılacak şekilde düzenleyeceğiz. Yargı mensuplarının alanlarında uluslararası gelişmeleri yakından takip etmelerini sağlayacak çalışmaları daha da artıracacağız.

Bilirkişilik müessesesini yeniden yapılandıracağız. Bilirkişilerin seçimi ve görevlendirilmesine yönelik standartlar belirleyerek, sertifikalandırma sistemine geçeceğiz. Hâkimlerin bilirkişiye müracaatlarını yalnızca teknik bir meselenin vuzuha kavuşturulmasıyla sınırlandıracağız.

Hukukun tüm dallarında alternatif uyuşmazlık çözüm yollarına ağırlık verecek, yargıya ulaşılabilirliği kolaylaştırmak amacıyla savunma hakkı ve adli yardımı güçlendireceğiz.

Koruyucu ve önleyici hukuk yaklaşımını yaygınlaştırılacağız.

Bireysel başvurunun Anayasa Mahkemesine getirdiği aşırı iş yükünün, mahkemenin işlevselliğine zarar verme ihtimali karşısında bu uygulamayı gözden geçireceğiz.

Hükûmet olarak adalet sisteminde kadınlar, çocuklar ve engellilere yönelik kolaylaştırıcı uygulamaları hayata geçireceğiz.

Ülke genelinde ideal yargılama sürelerinin belirlenmesini ve yargıda zaman yönetiminin uygulanmasını sağlayacağız.

Vatandaşlarımızın daha kolay adalet hizmeti alabilmesi için birçok gelişmiş ülkede uygulanan Hukuki Yardım (Himaye) Sigortası Sistemi geliştireceğiz.

Adli ve idari yargıda istinaf mahkemelerinin faaliyete geçmesini sağlayacağız.

Ceza infaz sistemini mükerrer suçluluğu önleyecek şekilde etkili hâle getireceğiz. Ceza infaz kurumlarının standartlarını yükseltmeye devam edeceğiz. Denetimli serbestlik sistemini daha etkin hale getirecek ve kamu-sivil toplum işbirliğinin artırılmasını sağlayacağız.

Başta UYAP olmak üzere, yargıda bilişim hizmetlerinin daha da etkinleştirilmesini sağlayacağız. Bu alanda ileri bir adım olarak başlattığımız Sesli ve Görüntülü Bilişim Sistemini (SEGBİS) ülke geneline yaygınlaştıracacağız.

Adli Tıp Kurumunun kapasitesini geliştireceğiz. Bu alandaki hizmetleri ülke geneline yaygınlaştıracak, dosya ve raporların bekleme sürelerinin daha da kısalmasını sağlayacağız. Ayrıca, Adli Bilimler Akademisini kurarak bu alandaki ileri araştırmalara ve eğitimlere ortam hazırlayacağız.

Uluslararası adli yardımlaşma faaliyetlerini etkinleştirecek, bölgesel ve ikili düzeyde adli işbirliğini geliştireceğiz.

Güvenlik

Siyaset anlayışımız insanı, insan onurunu merkez kabul eder. Bu onun güvencesi ise özgürlük ve güvenlik dengesidir. Bunlar birbirini dışlayan değil, birbirlerini bütünleyen kavramlardır.

Geçmişte kaygılar ve korkularla şekillenen devletin güvenliği yaklaşımını vatandaşa güven temelinde yeniden ele alarak, devlet-toplum-fert ilişkisini güçlendirecek bir yaklaşımı öne çıkardık.

Güvenlik hizmetlerini, ileri bir demokrasi hedefine ulaşmak amacıyla temel hak ve özgürlüklerin garanti altına alınabilmesi ve eksiksiz bir biçimde kullanılabilmesi için ihtiyaç duyulan temel kamu hizmeti olarak tanımlamaktayız.

64. Hükûmet döneminde de icraatlarımızda özgürlüklerin güven içinde ve hukukun üstünlüğü çerçevesinde yaşanmasına yönelik prensibimizi hayata geçirmeye devam edeceğiz.

Hükûmet olarak, yeni dönemde de güvenlik ve asayiş ortamını bozarak, vatandaşlarımızın anayasal hakkı olan özgürlükleri yaşaması açısından baskı ve tehdit oluşturabilecek bütün yapıların üzerine kararlılıkla ve ödün vermeden gitmeyi sürdüreceğiz.

Uluslararası ve bölgesel teröre destek veren çevre ve odaklarla, bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da kararlılıkla mücadele edeceğiz. Coğrafyamızda hangi nedene dayanırsa dayansın ve kimden gelirse gelsin terörün karşısındaki ilkeli duruşumuzu sürdüreceğiz.

Etnik, dini veya mezhebi kavramları suistimal eden tüm terör örgütlerine yönelik mücadelemizi kararlılıkla devam ettireceğiz.

Bu duruş ve mücadelemizde hukukun üstünlüğünü temel alacak; güvenlik hizmetlerini şeffaflık, katılımcılık ve hesap verebilirliği artıracak mekanizmalarla daha fazla destekleyecek, masum vatandaşlarımızın zarar görmemesi için azami hassasiyeti göstermeye devam edecek ve güvenlik birimlerine olan güveni daha da pekiştireceğiz.

Bu bağlamda, toplumun bütün kesimlerini kucaklayan, özellikle kadın, çocuk, engelli ve yaşlı vatandaşlarımızın güvenlik hizmetlerine erişimini kolaylaştıran politikalarımızı uygulamaya devam edeceğiz.

Önümüzdeki dönemde de terörizm, örgütlü suçlar, siber suçlar, narkotik suçlar ve kaçakçılıkla mücadelede ulusal ve uluslararası kuruluşlar arasındaki işbirliğini güçlendirecek, bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da bu suçlarla ilgili kararlı mücadelemizi devam ettireceğiz.

Özgür bir ortamda vatandaşlarımızın iradelerini sandığa yansıtabilmesi için seçim güvenliğini ilgilendiren düzenlemeler, ilgili tarafların görüşleri de alınarak gerçekleştirilecektir.

Uyuşturucu ile mücadeleye yönelik güvenlik önlemlerini artıracak, bu alandaki suç örgütlerinin üzerine kararlılıkla gitmeye devam edeceğiz. Bu kapsamda, uyuşturucu maddelerin yasadışı imal, ticaret ve kullanımıyla mücadelede personel ve teknik kapasitemizi güçlendireceğiz. Uyuşturucu ile mücadelede faaliyet gösteren kuruluşlar arasındaki koordinasyonu geliştirecek, çevre ülkelerle ve uluslararası alandaki işbirliğini artıracacağız. Bu alanda ilan etmiş olduğumuz eylem planını kararlılıkla uygulayacağız.

Önleyici ve koruyucu güvenlik hizmetlerine öncelik verecek ve risk yönetimine geçeceğiz.

Önümüzdeki dönemde de vatandaşla kolluk güçleri arasındaki ilişki güven esasına dayalı olacaktır. Toplum destekli kolluk yaklaşımını güçlendireceğiz.

Sınırlarımızın korunmasından sorumlu olacak yeni, profesyonel bir sınır kolluğu teşkilatının kurulmasını sağlayacağız.

Güvenlik hizmetleri alanındaki personelimizin nitelik ve nicelik bakımından geliştirilmesi ve profesyonelleşmesini sağlayacak her türlü tedbiri almaya kararlıyız.

Kayıp çocuk bulma konusundaki Kayıp Alarmı, Uluslararası Polis Eğitim Merkezi (UPEM), Türkiye'nin Doğu Sınırlarında Mayın Temizlenmesi

Projesi ve Geri Gönderme Merkezleri Yapımı Projelerini gerçekleştireceğiz. Ayrıca, Acil Çağrı Merkezlerini ülke geneline yaygınlaştıracacağız.

Ülkemizde, vesayetçi aktör ve kurumların siyaset üzerindeki nüfuzunu kırmak üzere kararlı bir irade sergilenmiş ve siyasal sistemi demokratikleştirme hedefinde ciddi ilerlemeler kaydedilmiştir. Ancak, geleneksel vesayetçi aktör ve kurumlarla yürüttüğü mücadele neticesinde ülkemiz, milli iradeye dayalı demokratik bir siyasal sistemi inşa etme hedefine odaklanmışken, yeni bir vesayet odağının saldırılarına maruz kalmıştır. Milli güvenliğimizi ve meşru demokratik sistemimizi tehdit eden bu yeni vesayet odağı “(PDY) Paralel Devlet Yapılanması”dır.

Yargı ve güvenlik bürokrasisini, sivil toplumun çeşitli kesimlerini ve iş dünyasını tesiri altına almaya çalışan bu yeni vesayet odağının siyaseti kendi hedefleri doğrultusunda dizayn etme çabaları, bürokrasi içinde şeffaflığı yok eden gayretleri ve vesayetçi anlayışı milli güvenliğimizi tehdit etmektedir. Milli iradeden aldığımız güçle bu yapıları tamamen ortadan kaldıracak şekilde kararlı mücadelemize devam edeceğiz.

Yönetişim

Hükümetlerimiz döneminde, yöneten ve yönetilenlerin sorunları birlikte tanımlaması, birlikte çözümler araması gayreti içerisinde olduk. Halkımıza kurallar dayatma yerine, halka hizmet yolunda hayatı kolaylaştırıcı adımlar atmayı esas aldık. Daha az maliyetle, daha fazla hizmet üretme prensibinden hareket ettik. Kaynaklarımızı israf etmeden, halkımızın ihtiyaçlarını ve taleplerini karşılamaya çalıştık.

Sorunlara halkın içerisinde bakan ve çözüm üreten, halktan aldığı yetki ve güçle halkın taleplerine dayalı bir hizmet anlayışını benimsedik. Bu anlayışla, vatandaşlarımızın hayatını kolaylaştırmayı, temel kamu hizmetlerine rahatça erişimini sağlamayı kamu yönetiminin ana misyonu olarak görüyoruz.

Kamu yönetiminde şartların ve anlayışların değişimi içinde, yenilikçi ve insan onurunu esas alan bir yaklaşımı benimsiyoruz. Bürokratik atalet

ve rutinleşmeye karşı katılımcı bir anlayış içerisinde, yönetim anlayışımızı, yapımızı ve uygulamalarımızı gözden geçiriyoruz. Vatandaşımızın gözetimi altında siyasi sahiplenme ile iş ve yaşam kalitemizi sürekli bir şekilde artırmaya kararlıyız.

Kamu yönetimi, ülkemizin toplam kalitesi bakımında kritik öneme sahiptir. İyi işleyen, şeffaf ve hesap verme sorumluluğu olan kamu yönetimi, aynı zamanda ekonominin ve sivil toplumun da elverişli bir ortamda gelişimini kolaylaştırır. Önümüzdeki dönem, her alanda olduğu gibi, yönetim alanında da kalitenin ön plana çıktığı bir dönem olacaktır.

64. Hükümet döneminde de kamu hizmetlerinin adil, etkili, süratli ve kaliteli sunumunu sağlayacak şekilde merkezi birimleri daha küçük ama daha etkin bir yapıya dönüştüreceğiz ve bu birimlerin performanslarını artıracacağız.

Kamu yönetimi reformunu etkili bir şekilde hayata geçirmeye ve koordinasyonu güçlendirmeye yönelik olarak bir Başbakan Yardımcısı koordinatörlüğünde “reform görev gücü” oluşturacağız.

Kamu kurum ve kuruluşlarının kritik önemi haiz olabilecek her türlü iş ve işlemleri ile sistem ve süreçlerinin; etkinliği, verimliliği, ekonomikliği ile bunlarda ortaya çıkabilecek her türlü sistemik veya sistemik olmayan münferit riskleri izlemek, araştırmak, incelemek, tespit etmek ve bu hususlarda karşılaştırmalı ve analitik analizlerde bulunmak ve bütün bu çalışma bulgularını ve önerilerini doğrudan Başbakanlık Makamına raporlamak suretiyle kamu yönetim sistemimizde iyi yönetişimin sürekli bir şekilde gelişmesine katkı vermek üzere “İyi Yönetişim İzleme ve Eşgüdüm Grubu” oluşturulacaktır.

AB müktesebatı ve uluslararası normlar esas alınmak suretiyle Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Sistemi gözden geçirilecektir.

Kamu kurum ve kuruluşlarımızdan izin alma, görüş sorma gibi süreçleri kısaltacak ve kendi aralarındaki iş ve işlemlerini daha etkin ve hızlı sonuçlandırmalarını sağlayacak mekanizmalar oluşturacağız.

Kamu kurumlarının uyması gereken temel ilkeleri bir bütün olarak ortaya koyacağız. Katılımcılık, şeffaflık, hesap verebilirlik, etkililik, hizmetlerin sonucuna odaklılık, bürokratik işlemlerde sadelik, bilgi teknolojilerinden yararlanma gibi ilkelerin uygulama etkinliğini artıracaktır.

Kamu kurumlarında stratejik düşünme boyutunu daha da güçlendirecek, kaynak kullanımında stratejik planları esas alan yaklaşımı öne çıkaracağız.

Kamu idaresini vatandaşlarımızın ihtiyacı olan hizmetlere odaklı, dış çevreye açık, rekabetin ve bilgi toplumunun gereklerine uygun hale getireceğiz.

Ülkemizde ve küresel düzeyde gelişmeler ile modern kamu yönetimi anlayışı çerçevesindeki yenilikleri takip ederek, kamu idarelerinin mevcut yapısını görev, yetki ve işlevleri açısından gözden geçirmeye devam edeceğiz. Bu alandaki mükerrerliklerin giderilmesine yönelik kurumsal düzenlemeler yapacağız.

Merkezi idarenin politika belirleme, standart geliştirme ve denetim birimlerini güçlendireceğiz ve stratejik düzeyde etkinliğini artıracaktır. Taşra teşkilatlarının ve mahallî idarelerin de insan kaynaklarının geliştirilmesine paralel olarak, operasyonel düzeyde esnekliklerini ve mali kaynaklarını genişletmeye devam edeceğiz.

Avrupa Yerel Yönetimler Şartı'yla uyumlu olarak merkezi idare ve yerel yönetimler arasındaki ilişkileri yeniden düzenleyeceğiz. Ayrıca yerleşmeyi, yerel yönetimlerin güçlendirilmesini sağlamak üzere etkin bir denetimi esas alan yasal düzenlemeleri hayata geçireceğiz.

Merkezi yönetim ve mahalli idarelerin sundukları hizmetler için ülke çapında asgari hizmet standartları belirleyerek, standartlara uygunluk denetimini merkezi idare eliyle yapacağız.

Devlet personel rejimimizi etkinleştirecek, kamuda insan gücü planlaması yapacağız. Nispeten geri kalmış yörelerimizde yeterli ve nitelikli personel istihdamına yönelik tedbirler geliştireceğiz.

Kamu idarelerindeki iç denetim ve performans esaslı dış denetimi güçlendireceğiz.

Stratejik yönetim konusunda bakanlıklar arasında koordinasyonu güçlendireceğiz.

64. Hükümet olarak, e-Devlet çalışmalarının kurumlar üstü ve kurumlar arası düzeyde güçlü ve etkin bir koordinasyon içerisinde yürütülmesini sağlayacak yönetim ve organizasyon yapısını oluşturacağız.

Dijital Türkiye Projesi'ni hayata geçirerek, vatandaşlarımızın kamu kurum ve kuruluşlarına gitmeden tüm iş ve işlemlerini internet ortamında sonuçlandırmasını sağlayacağız.

2015 yılı başında uygulamaya giren Bilgi Toplumu Stratejimiz çerçevesinde, e-Devlet Stratejisi ve Eylem Planı'nı hazırlayarak, uygulamanın izlenmesi ve değerlendirilmesi için gerekli mekanizmayı oluşturacağız.

Yerel yönetim hizmetlerinin elektronik ortamda, ortak norm ve standartlarda sunulmasını sağlayacak ve e-Devlet Kapısına entegre edilen yerel yönetim hizmetlerinin sayısını artıracacağız.

e-Devlet hizmet sunumunda ihtiyaç duyulan temel bilgi sistemleri ile ortak altyapılardan Mekânsal Adres Kayıt Sistemi (MAKS), Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi Altyapısı, Kamu Güvenli Ağı, Kamu Entegre Veri Merkezi projelerini gerçekleştireceğiz.

Yerel yönetimler de dâhil olmak üzere kamu kurumlarının, e-devlet hizmetleri sunumu amacıyla bilişim stratejilerini hazırlamalarını sağlayacağız.

Yeni girişimlerin oluşması, şeffaf kamu yönetimi anlayışına katkı sağlanması ve daha fazla bilimsel çalışma yapılmasına imkân tanınması amacıyla, kamu kurum ve kuruluşlarının topladıkları ve ürettikleri verilerin, bilgi güvenliği tedbirlerini almak suretiyle, paylaşımını sağlayacağız.

e-Devlet uygulama ve hizmetlerinin geliştirilmesine ve e-Devlet Kapısı'na taşınmasına devam edeceğiz. Vatandaşlarımızın kamu kurum ve

kuruluşlarına başvurmalarını mümkün olduğunca e-devlet üzerinden gerçekleştirmelerini sağlayacağız.

Türkiye Coğrafi Bilgi Stratejisi ve Eylem Planı'nı hazırlayacağız.

T.C. Kimlik Kartı'nın tüm vatandaşlarımıza dağıtımını tamamlayacak ve e-devlet hizmetlerinde yaygın kullanımını sağlayacağız.

Kent hizmetlerinin hızlı, sağlıklı ve ekonomik olarak sürdürülebilir bir şekilde verilebilmesi için entegre Kent Yönetimi Bilgi Sistemi'ni kuracağız.

Elektronik kamu hizmetlerinin, vatandaşlarımıza bütünleşik bir yapı içinde sunulmasını ve mükerrer bilgi talep edilmemesini sağlayacağız.

Kamu veri merkezlerinin bütünleştirilmesi ve etkin hizmet verilmesi amacıyla Kamu Bulutu Projesi'ni hayata geçireceğiz.

Kamuda büyük veri uygulamalarını hayata geçireceğiz.

Öncelikli dönüşüm programı olarak hazırladığımız 'İstatistiki Bilgi Altyapısını Geliştirme Programı'mızla paylaşımcı, güvenilir istatistiklerin kalitesinin ve sayısının artırılması, ulusal ve uluslararası ihtiyaçlar doğrultusunda üretilmesi gereken istatistik yelpazesinin genişletilmesi ve idari kayıtların sağlıklı bir şekilde tutulmasını amaçlamaktayız.

Şeffaflık

64. Hükümet olarak, devletin gerçek ve tek sahibi olarak gördüğümüz vatandaşlarımız adına yürüttüğümüz tüm işlerin şeffaf, katılımcı ve hesap verebilir bir biçimde gerçekleşmesini temel ilke olarak benimsiyoruz.

Kamu yönetimindeki politika ve uygulamalarımızda yolsuzlukla mücadeledeki kararlılığımız bu temele dayanmaktadır. Halkımızı gerektiğinde en üst siyasi ve bürokratik düzeyde bilgilendirmeyi ve onlara hesap vermeyi demokratik hukuk devleti anlayışımızın bir parçası olarak görüyoruz.

Katılımcı demokrasimizi, şeffaflığı artan ve daha hesap verebilir bir yönetim anlayışıyla güçlendirecek; her türlü yolsuzlukla mücadelemizi kararlılıkla sürdüreceğiz.

Geçtiğimiz dönemde kamuoyuyla paylaştığımız Şeffaflık Paketi'ni süratle hayata geçireceğiz.

Siyasi partilerin ve seçim kampanyalarının finansmanının şeffaflaştırılmasına yönelik Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun ile Siyasi Partiler Kanunu'nda değişiklikler yapacağız.

Siyasi partilere yapılan bağışların elektronik ortamda ilan edilmesini ve seçim hesaplarıyla yapılan harcamaların denetiminin yapılmasını ve sonuçlarının elektronik ortamda ilan edilmesini sağlayacağız.

Seçim sonuçlarının ilan edilmesinden sonra, siyasi partilerin seçim bilançolarının elektronik ortamda ilan edilmesini sağlayacağız. Partilerin bu konuda aldığı yardımın nerede kullandığının açık ve berrak olmasını sağlayacağız.

Mal bildirimlerinin şeffaf olmasını sağlayacağız. Mal bildirimlerinin elektronik ortamda verilmesini ve kıyaslanmasını sağlayacak bilişim altyapıları kuracağız.

Yüksek Mahkeme Başkan ve üyeleri ile daire başkanlarının, TBMM Başkanlığına mal bildiriminde bulunmasını sağlayacağız.

İmar uygulama mevzuatını yenileyeceğiz. İmar planlarında yapılan değişikliklerden doğan değer artışının, belediyelere ve bakanlıklara kentsel dönüşümde kullanmaları için aktarılmasını sağlayacağız.

3

**İNSANİ KALKINMA ve
NİTELİKLİ TOPLUM**

‘İnsanı yaşat ki devlet yaşasın’ ilkesiyle hizmet eden AK Parti Hükûmetleri, sosyal devlet kavramını hayatın her alanında güçlü bir şekilde uygulamaya koymuştur. Sosyal politikalar bizatihi değerli olmanın yanı sıra diğer tüm politika alanları için de temel bir mihenk taşı olarak alınmıştır. Bu yaklaşım, insanı merkeze alan yaklaşımımızın somut bir yansımasıdır.

Ülkemizin insan kaynağını çağdaş dünya ile rekabet edebilir donanıma kavuşturan ve hayat boyu süren bir süreç olarak eğitimi insani kalkınmamızın odağına yerleştiriyoruz. Ar-Ge ve yüksek teknoloji yatırımlarına büyük destekler vererek teknoloji tüketen değil teknoloji üreten bir ülke olacağız. Niceliksel kalkınma niteliksel derinlik kazanacaktır.

64. Hükûmet olarak da eğitim kalitesini yükselten; etkili sağlık hizmeti sunan; nüfusun dinamizmini ve aile yapısını koruyarak geliştiren; kadınına, gencine, çocuğuna ve çalışanına hak ettiği yeri, önemi ve desteği veren bir yaklaşımda olmayı benimsiyoruz.

Bu yaklaşımla, Türkiye’nin ‘yüksek insani gelişmişlik’ kategorisinden ‘çok yüksek insani gelişmişlik’ kategorisinde olan ülkeler arasına girmesini hedefliyoruz.

Nitelikli Eğitim

İnsani kalkınma hedefimizin temelini eğitim oluşturmaktadır. AK Parti Hükûmetleri olarak eğitimi; uzun vadeli bir bakış açısıyla geleceğimize yatırım olarak kabul ediyor, insanımızın yaşam kalitesini yükselten, ülkemizin insan kaynağını çağdaş dünya ile rekabet edebilir donanıma kavuşturan ve hayat boyu süren bir süreç olarak görüyoruz.

Eğitimde bilgi ile bilinç arasındaki etkileşimi temel bir ihtiyaç addediyoruz. Bu yaklaşımla, bilgi tabanlı ekonominin ihtiyaç duyduğu insan gücünü yetiştiren, özgürlükçü, üretken ve rekabetçi bir eğitim sisteminin oluşturulması, bu sisteme uygun öğretmenlerin yetiştirilmesi, müfredatın geliştirilmesi ve uygun ortamların tesis edilmesi en temel önceliğimiz olmaya devam etmektedir.

64. Hükümet döneminde de eğitim en öncelikli gündemimiz olacaktır. İktidarlarımız döneminde eğitim alanındaki temel altyapı ve erişim sorunlarını önemli ölçüde çözdük. Önümüzdeki dönemde başta eğitimin kalitesini yükseltmek olmak üzere, çok daha büyük atılımlar hedefliyoruz.

Eğitim ile öğretimi bir bütün olarak görmekte, bedensel ve ruhsal gelişmeyi en az zihinsel gelişme kadar değerli bulmaktayız.

Eğitimin her kademesinde insan hakları alanında farkındalık bilincini geliştirilecektir.

Toplumsal değerlerimizin daha fazla özümsemesi ve gelecek kuşaklara aktarılması için değerler eğitiminin eğitim ve öğretim sisteminin bütününde yer alması sağlanacaktır.

Yeni dönemde Milli Eğitim Bakanlığının kurumsal örgütlenmesini, eğitim sisteminin ulusal düzeyde politika belirleme, koordinasyon ve denetiminden sorumlu olacak şekilde geliştireceğiz.

Öğrenciyle ilgili sorunların okul düzeyinde çözülmesi ilkesini esas alarak, merkezden yerele doğru yetki devrini gerçekleştireceğiz.

‘Eğitimde Kalite’ en öncelik verdiğimiz alanlardan biri olacaktır. Bu kapsamda ‘Eğitimde Kalite Seferberliği’ni başlatarak, ‘Eğitim Kalite Endeksi’ hazırlayacağız.

Okul türleri ve bölgeler arası başarı farklılıklarını azaltarak eğitimde fırsat eşitliğine bütün boyutlarıyla hayatiyet kazandıracacağız. Bu süreçle

uyumlu bir şekilde öğretmen yetiştirme ve eğitim yönetimi alanlarında da önemli dönüşümleri hayata geçireceğiz.

Milli Eğitim alanında uygulayacağımız politikaların odağında yer alan Öğretmen Strateji Belgesi'ni hazırlayıp yürürlüğe koyacağız. Öğretmenlerimizin bilgi ve becerilerini güncellemelerini sağlayacak 'Öğretmen Akademisi' sistemini başlatacağız.

Eğitim fakültelerini, milli eğitim sistemindeki yeni yapılanmaya göre bölüm, anabilim dalı ve öğretmenlik genel ve alan yeterlilikleri ile ilişkilendirilmiş bir şekilde yeniden yapılandıracağız. Eğitim fakültelerinin müfredatını yenileyeceğiz.

Eğitim fakültesi öğrenci veya mezunları için eğitim fakültesi dışındaki fakültelerde çift ana dal veya yan dal yapma imkânı sağlayacağız. Eğitim fakülteleri ile diğer öğretmen adayı yetiştirilen yükseköğretim kurumlarının ve formasyon programlarının öğrenci kontenjanlarını, öğretmen ihtiyaç analiz ve projeksiyonlarını dikkate alarak belirleyeceğiz.

Kamu Personeli Seçme Sınavı'nda bütün alanlardaki öğretmen adayları için alan sınavı yapacağız.

Şubat 2016'da 30 bin öğretmenin atamasını yapacağız.

Müfredatın eğitimin her kademesinde öğrenciyi hayata hazırlayan, öğrenmeyi öğreten, istidatlarını ortaya çıkaran, temel becerileri veren, özgüveni pekiştiren, evrensel değerleri aktaran bir içeriğe sahip hale getirilmesi yönündeki çalışmalarımıza devam edeceğiz. Müfredatı bilgi teknolojileri destekli öğretime uygun hale getirerek, eğitsel e-içeriklerin genişletilmesi ve daha da geliştirilmesini sağlayacağız.

Oyun tabanlı öğrenmeyi etkin hale getireceğiz. Mobil öğrenme sistemlerini geliştirecek; sosyal medyanın öğrenme aracı olarak daha etkin biçimde kullanılmasını sağlayacağız.

Öğrencilerimize yazılı ve sözlü iletişim kurabilecek düzeyde yabancı dil

öğretimine öncelik vereceğiz. Bu amaca yönelik olarak öğretme sistematüğını ve müfredatı gözden geçirecek, dil öğrenimini etkin hale getireceğiz.

Birlikte, problem çözmeye dayalı ve proje tabanlı öğrenmeyi teşvik eden eğitim teknolojilerini yaygınlaştıracamız.

FATİH Projesi aracılığıyla tüm öğrencilere eğitimde fırsat eşitliği sağlayacağız.

Uzaktan eğitim yöntemlerinin dezavantajlı kesimler ile eğitim çağı dışında kalanların kaliteli eğitim imkânlarına erişmesinde etkin bir araç olarak kullanılmasını sağlayacağız.

Eğitimde rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin etkin bir şekilde verilmesi hedefimizi sürdüreceğiz.

Eğitim mekânlarını yenilikçiliği teşvik edecek, erişilebilir, fonksiyonel ve yerel mimariye uygun bir yapıda ve yeterli oyun, spor ve kültürel alanlara sahip mekânlar olarak tasarlayacağız.

İlk ve ortaöğretimde okul bazlı bütçe yönetimine geçilmesine yönelik çalışmalar yapacağız.

Okulları akademik, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif performansa göre değerlendirerek, sonuçlarının kamuoyu ile paylaşılmasını sağlayacağız.

Eğitim istihdam bağlantısı hükümetimizin büyük önem atfettiği alanlardan biridir. Bu bağlamda, iş dünyasının ihtiyaç duyduğu meslek ve alanlarda kaliteli elaman yetiştirilmesini sağlayacak şekilde mesleki eğitimin kalitesini artıracak tedbirleri almaya devam edeceğiz.

Okullarda ikili öğretime son verme hedefi doğrultusunda, tüm okullarımızda tam gün eğitim-öğretime geçilmesi için yeter sayıda derslik inşasına devam edeceğiz.

Okul öncesi eğitimi yaygınlaştırmaya devam edeceğiz.

Eğitim ortamlarını, ğretim materyallerini ve eğitim-ğretim uygulamalarını bireysel farklılıkları dikkate alan ve öğrenciyi merkeze alan bir anlayışla düzenleyeceğiz.

ğrenme ve gelişim düzeyi akranlarından geride olan öğrencilerin öğrenmesini desteklemek amacıyla tedbirler alacak ve telafi edici programlar uygulayacağız.

Ortaöğretimde okullar arasında kalite farklılıklarını asgari seviyeye indirecek tedbirler alacağız. Okullar arasındaki farklılıkların azaltılmasıyla eş zamanlı olarak, ortaöğretimde öğrencilerin ikametlerine en yakın okullardan birinde öğrenim görmesinin alt yapısını oluşturacağız.

Orta ğretimi bitiren her öğrencimizin bir spor dalından lisans alabilecek düzeyde veya bir müzik enstrümanını belirli bir yeterlilikte kullanabilecek düzeyde eğitim almasını sağlayacağız.

Bu dönemde özel yetenekli öğrencilerin gelişimlerinin desteklenmesi amacıyla özel programlar ve yeni uygulamalar geliştireceğiz.

Meslek liselerinde özel kesimin katkısını artıracadıız. Kamu-zel kesim işbirliği ile meslek liselerini ve meslek yksekokullarını yeniden yapılandıracağız.

Mesleki ve teknik lise mezunlarının istihdamını zendireceğiz.

Meslek Yüksek Okulları mezunlarının diplomalarında yer alan program adları ile meslek tanımlamalarındaki farklılıklar giderilmek suretiyle, bu öğrencilerimizin kamu ve özel sektörde iş bulmalarını kolaylaştıracadıız. Organize Sanayi Bölgelerinde meslek lisesi kurulmasına yönelik başlattığımız uygulamayı yaygınlaştıracadıız.

Çıraklık eğitimini gözden geçirerek, ıraklık eğitiminin altyapısını güçlendirici tedbirler alacağız.

Reform ajandamızın önemli bir başlığı olan yükseköğretim reformunu

hayata geçireceğiz. Bu kapsamda, yeni bir ‘Yükseköğretim Çerçeve Yasası’ hazırlayarak üniversitelerin yeniden örgütlenmesini ve ‘Yükseköğretim Kalite Kurulu’nun oluşumunu sağlayacağız.

Kamu, özel sektör ve yükseköğretimin temsil edildiği, eğitim sisteminin talep ve arzı arasında bağlantı kuran ve bu çerçevede yükseköğretim politikalarını ele alan bir ‘Yükseköğretim Planlama Kurulu’ oluşturulacaktır.

Öğrencilerimiz üzerindeki sınav baskısını azaltmak amacıyla yükseköğretime geçişteki sınavların yılda birden çok yapılmasını temin edeceğiz.

Mevcut üniversitelere ilave olarak bundan sonra kurulacak yeni üniversite ve fakülteler için; öğrenci ve öğretim elemanı sayısı ile kurulmuş bulunan fakültelerin doluluk oranları gibi objektif kuralları baz alan bir mekanizma geliştireceğiz.

Bölgesel ihtiyaçlar ile yetkinlik düzeylerini dikkate alarak üniversitelerin ihtisaslaşmasını destekleyeceğiz.

Özel üniversitelerin kurulmasına ve yurt dışındaki üniversitelerin Türkiye’de, Türkiye’deki üniversitelerin yurtdışında faaliyet göstermelerine imkân vereceğiz.

Yükseköğretim kurumları bünyesinde veya yükseköğretim kurumlarıyla işbirliği içinde bağımsız ileri araştırma merkezlerinin kurulması için yeni destek mekanizmaları oluşturacağız.

Üniversitelerin uluslararası rekabet gücünü artırmak amacıyla daha fazla yabancı öğrenci kabul etmeleri ve öğretim elemanı istihdam edebilmelerini sağlayacağız.

Yükseköğretim kurumlarımızın dünyanın farklı coğrafyalarında yer alan gelişmiş üniversitelerle işbirliği yapmalarını destekleyeceğiz.

Yükseköğretim öğrencilerinin ihtiyacını karşılayacak kapasitede yurt

yapımına devam edecek, özel sektörün bu alana yatırım yapmasını teşvik edecek, mevcut yurtların kalitesini artıracaktır.

Öncelikle üniversitelerde veya araştırma ve geliştirme merkezlerinde olmak üzere, yurtdışındaki yetişmiş insan gücünün ülkemize dönüşünü hızlandıracak yeni politikalar geliştireceğiz.

Mevcut devlet ve vakıf üniversitelerinin yanı sıra özel üniversitelerin de kurulması için gerekli düzenlemeleri yapacağız.

Eğitimin finansman kaynaklarını çeşitlendirip artıracaktır. Bu kapsamda, eğitimin finansmanında özel sektörün payının artırılması yönünde kamu-özel ortaklığı gibi yeni arz ve işletim modellerinin kullanılmasını sağlayacağız.

Eğitim istihdam bağını güçlendirme çerçevesinde hazırladığımız ‘Temel ve Mesleki Becerileri Geliştirme Öncelikli Dönüşüm Programı’mızla iş piyasasındaki insan gücüne olan talep ile yükseköğretimin de dâhil olduğu eğitim sistemimizin o alanlarda sağlayabileceği arz arasındaki uyumu sağlayacağız.

Şirketlerin sektörlerine yönelik özel mesleki ve teknik eğitim okulu açabilmeleri için düzenleme yapacağız.

Mesleki ve teknik okul ve kurumlarında atölye ortamlarını sektörel bazlı olarak iyileştireceğiz. Mesleki ve teknik eğitim okul yönetim modelini geliştirecek, yerel yönetimlerin ve sektör temsilcilerinin katılımını sağlayacağız.

Eğitimin tüm kademelerindeki müfredatı temel becerileri içerecek şekilde güncelleyeceğiz. Ortaokul ve liselerde seçmeli ders sayısını artıracak, bireysel yeteneklere göre öğrencileri yönlendirebilecek bir rehberlik sistemi oluşturacağız.

Sağlıklı Nesiller

AK Parti iktidarları olarak, insan merkezli anlayışımızla, fiziken ve ruhen sağlıklı nesillerin yetişmesini öncelemekteyiz. Sağlıklı nesillerin yetiştirilmesini, aynı zamanda kalkınmada beşeri sermayenin oluşumu için de bir gereklilik olarak görüyoruz.

Sağlık alanında hizmet standardının sürdürülebilirliğini sağlamak, yeni reformlarla hizmet kalitesini artırmak, başta yoksul kesimler olmak üzere hizmeti vatandaşlarımızın ayağına götürmek temel amacımızdır. Bu amaç doğrultusunda, sağlık alanındaki insan kaynağımızın ve hizmetlerin kalitesini sürekli artırmayı hedefliyoruz.

64. Hükûmet döneminde temel sağlık hizmetlerini geliştirirken, koruyucu sağlık hizmetlerine daha fazla önem vereceğiz. Bunun yanında, sağlıkta küresel bir marka haline gelen ülkemizin, önümüzdeki dönemde sağlık turizmi alanında dünyanın önde gelen ülkeleri arasına girmesini hedefliyoruz.

Tıbbi teknolojide, ilaç ve kozmetik endüstrisinde ve sağlık turizminde kapasitemizi artırmak, yeni projelerin temel motivasyonunu oluşturacaktır. Hedefimiz, ülkemizi sağlık alanında bölgemizin öncü ülkesi yapmaktır.

Sağlık politikalarımızın en temel önceliklerinden biri de, ‘Sağlıklı Yaşam Kültürü’nün oluşturulmasıdır. Sağlık okuryazarlığının geliştirilmesine yönelik uygulamalarımız, bu amacın hayata geçirilmesinde en etkili ve kapsayıcı politika aracımız olacaktır.

Aile Sağlığı Merkezlerinde yeniden yapılanmaya gidilerek, koruyucu sağlık hizmetleri yanında, aile hekimliği, tedavi hizmetleri, evde sağlık ve 112 acil sağlık hizmetleri bütüncül bir anlayış ile ele alınarak yeni bir yapı kurulacaktır. Birinci basamak ile ikinci ve üçüncü basamak sağlık hizmetlerinin entegrasyonu sağlanacaktır.

Uluslararası deneyimler de dikkate alınarak, şehir hastanelerinin yönetim dinamiklerinin işlevsel bir şekilde tesis edilmesini sağlayacağız.

Önümüzdeki dönemde hastanelerimizdeki nitelikli yatak oranını daha da artıracacağız.

Koruyucu hekimliği yaygınlaştıracamız ve sağlıklı yaşam kültürünü teşvik edeceğiz.

Bilgi ve İletişim Teknolojileri destekli entegre uzaktan sağlık ve bakım uygulamalarını yaygınlaştıracamız.

Evde sağlık hizmetlerini geliştireceğiz.

Ağız ve diş sağlığının düzenli kontrollerle takip edilmesini sağlayacağız.

Biyoteknolojik ürünlerde yerli üretimi artıracamız.

Yerli plazma ürünleri üreteceğiz. Ülkemizi bu teknolojiyi üretebilen ve kullanabilen sayılı ülkelerden biri haline getireceğiz.

Kişiyeye özel kanser tedavisini öngören ONCOGEN projemizi hayata geçireceğiz.

Milli aşu projemiz ile kendi aşımızı üreteceğiz.

Kamu-Özel Ortaklığı (KÖO) modeli ile başlatmış olduğumuz şehir hastaneleri projelerini tamamlayacağız.

Türkiye Biyoteknoloji Enstitüsü ile ülkemizde sağlık alanında biyoeşdeğer ilaçların geliştirilmesini sağlayacağız.

Sağlık Bilimleri Üniversitesi projemiz kapsamında; sağlık sisteminde rol model uygulamaları hedefleyen bir ülke olarak çalışmalarımızın bir üniversite çatısı altında yapılmasına önem vermekteyiz.

'Sağlıklı Yaşam ve Hareketlilik Öncelikli Dönüşüm Programı'mızla tütün kullanımı, alkol ve uyuşturucu bağımlılığı ile etkin mücadeleyi; sağlıklı beslenme, hareketli yaşam, gıda güvenilirliğinin ve ruh sağlığının geliştirilmesini hedeflemekteyiz.

Aile, Çocuk ve Dinamik Nüfus

64. Hükümet olarak, aile kurumunu güçlendirmeyi, çocuklarımızın sayısını artırarak nitelikli bir biçimde yetişmelerini sağlamayı insan merkezli kalkınma politikalarımızın ana eksenini kabul ediyoruz.

Sahip olduğumuz güçlü aile yapımızı diğer toplumlara göre önemli bir fark ve avantaj olarak görüyoruz. Ailelerimizi, kültürel değerlerimizin taşıyıcıları ve bireyi topluma, toplumu bireye bağlayan önemli birer köprü olarak değerlendiriyoruz.

Geleceğimizin teminatı çocuklarımız kaliteli bir aile ortamında büyürken, ruhen ve bedenen sağlıklı bir biçimde yetişecekler ve topluma dinamizm kazandıran nesiller oluşturacaklardır.

Sosyal yardım veya sosyal hizmete ihtiyacı olan bütün dezavantajlı vatandaşlarımıza ulaşacak olan Aile Sosyal Destek Programı'nın (ASDEP) alt yapısını tamamlayacak ve yeterli sayıda nitelikli personel istihdam ederek ASDEP'i aşamalı olarak hayata geçireceğiz.

Aile bazında eğitim, sağlık, istihdam, gelir gibi alanları içeren sosyal risk haritası çıkaracağız.

Aile, bebek ve çocuk dostu kültürel ortam ve mekânlar oluşturacağız.

Konut, eğitim, sosyal güvenlik ve gelir dağılımı politikaları ile aile bütünlüğünün korunması ve güçlendirilmesi politikalarımızı birbirini tamamlayıcı bir anlayışla uygulayacağız.

Genel olarak toplumsal değerlerin, özel olarak aile değerlerinin geliştirilmesi, korunması, sürdürülmesine dönük faaliyetlere öncelik vereceğiz. Aile değerlerini öne çıkaran kültür, sanat, eğitim ve TV programları gibi çalışmalarını teşvik edeceğiz.

Aile içi şiddet, ihmal ve istismarın önlenmesi, kötü alışkanlıkların ve bağımlılıkların azaltılmasına yönelik hizmetlerin geliştirilmesini sağlayacağız.

İnsan hakları çerçevesi içinde özel olarak çocuk haklarının da son derece önemli olduğunu düşünüyoruz. Çocuklarımız başta olmak üzere yeni nesillerin emniyet ve güven içinde geleceğe hazırlanması, hükümet politikalarımızın birinci önceliğidir. Çocuğun kişiliğinin tam ve uyumlu olarak gelişebilmesi için mutluluk, sevgi ve anlayış içindeki bir aile ortamında yetişmesi esastır.

Bu anlamda doğumdan okul öncesi eğitime, ilköğretimden diğer tüm eğitim süreçlerine kadar çocuklarımızın yetişmesine azami özen gösterecek ve sosyal politikalarımızı, çocuk ve aile merkezli politikalar olarak yeniden dizayn edeceğiz.

Çocuklarımızın insani ve ahlaki değerlere sahip, bilinçli, iyi eğitilmiş, saygılı ve kendine güvenen fertler olarak yetiştirilmelerini sağlayacağız. Her bir çocuğumuzun fırsat eşitliği çerçevesinde eğitim almalarına imkân vereceğiz.

Sokakta yaşayan, çalışan, çalıştırılan ve risk altında olduğu tespit edilen çocuklar ile koruma altında olup uyuşturucu bağımlılığı tedavisi tamamlanan çocuklar ve ailelerine yönelik psikolojik ve sosyal destek programları oluşturacağız.

Çocuk hizmetlerinde toplumun tüm kesimlerinin katıldığı ve sorumluluk üstlendiği toplumsal duyarlılığın ve farkındalığın olduğu, çocuğa karşı ihmal, şiddet ve istismarın olmadığı bir ortam oluşturacağız.

Önümüzdeki dönemde de koruma ve bakım altındaki çocuklar, uygunsa ailesinin yanına; bu mümkün değilse, akrabalarından bir ailenin yanına; bu da mümkün olmuyorsa, koruyucu ailenin yanına yerleştirilmek suretiyle kuruluş bakımının kapsamını en aza indireceğiz.

Uyuşturucu bağımlısı çocuklarımızın tedavi ve psiko-sosyal rehabilitasyonunu içeren kurumsal yapıları hayata geçireceğiz.

Çocuklarımız için ihtisaslaştırılmış rehabilitasyon sistemine geçilerek,

suçun mağduru ya da suça sürüklenen çocukların en süratli şekilde topluma kazandırılmalarını sağlayacağız.

Çocuklar ve gençler başta olmak üzere, daha güvenli ve bilinçli internet kullanımı ve kullanıcı güvenliğini artıracacağız. İnternet kafelerin şartlarını, başta fiziksel koşullar olmak üzere, tüm bireylere hizmet verilebilmelerini teminen iyileştirecek, bu kafeleri sınıflandıracak, sağlıklı ve güvenli bir şekilde hizmet vermelerini sağlayacağız.

Türkiye'nin ekonomik ve sosyal gelişmesini desteklemek üzere dinamik nüfus yapısının korunması, aile kurumunun güçlendirilmesi ve böylece sosyal refah ve sosyal sermayenin artırılması amacıyla hazırladığımız 'Ailenin ve Dinamik Nüfus Yapısının Korunması Öncelikli Dönüşüm Programı'nı hayata geçireceğiz.

Program kapsamında çalışanların doğuma bağlı izin ve haklarını güçlendirmek üzere Devlet Memurları Kanunu ve İş Kanunu'nda gerekli değişiklikleri yapacağız.

Bütün annelerimize 'Doğum Hediyesi' programı kapsamında, ilk çocuk için 300 TL, ikinci çocuk için 400 TL, üç ve üzerinde çocuklar için 600 TL ödemenin yapılmasına imkân verecek hukuki ve kurumsal düzenlemeleri yerine getirdik, yeni dönemde de uygulamayı etkinleştireceğiz.

Kaliteli, hesaplı ve kolay erişilebilir kreş imkânlarının yaygınlaştırılmasına yönelik olarak kreşleri teşvik edecek düzenlemeleri hayata geçireceğiz.

Gençlerde evliliğin teşvik edilmesi amacıyla tasarladığımız çeyiz hesabını uygulamaya geçireceğiz.

Çocuk dostu sosyal ve kültürel bir ortamın oluşturulmasına yönelik destek programları hazırlayacağız.

Aile ve iş hayatının uyumunun güçlendirilmesi için farkındalığın artırılmasını sağlayacağız. Okul saatlerini çalışma saatleriyle uyumlu hale getireceğiz.

Yaşlılarımızın ekonomik ve sosyal hayata daha aktif olarak katılmaları için Yaşlanma Ulusal Uygulama Programı'mızın daha etkin bir şekilde hayata geçirilmesini sağlayacağız.

Sosyal Koruma ve Yoksullukla Mücadele

İnsanı yaratılmışların en şerefli olarak gördük. Bizim için her bir insan değerlidir ve her bir insana karşı sorumluyuz. Bu bilinçle, insanı bütün politikalarımızın merkezine koyduk. Ekonomik ve sosyal politikalarımızı sosyal adalete öncelik veren insani kalkınma anlayışımız çerçevesinde belirlemekteyiz.

Yoksulluğun ortadan kaldırılmasını, ihtiyacı olan herkese sosyal destek sunulmasını ve sosyal desteklere duyulan ihtiyacın azaltılmasını temel görevlerimiz arasında görüyoruz. Yoksullukla mücadelede elde ettiğimiz başarıların sürdürülmesi ve gelir dağılımının daha da iyileştirilmesi temel hedeflerimizdendir.

Hükûmetlerimiz döneminde Türkiye, ekonomisini büyütürken eş zamanlı olarak sosyal dengeleri iyileştirebilen ender ülkelerden biri oldu. Küresel kriz ortamında birçok ülkede gelir dağılımı bozulurken, ülkemiz istihdamı artırmaya ve sosyal politikaları güçlendirmeye devam etti. İzlediğimiz politikaların sonucu olarak, Dünya Bankası verilerine göre, Türkiye'de orta sınıfın payı 2002-2011 döneminde ikiye katlandı. Türkiye, OECD ülkeleri arasında gelir dağılımını en hızlı iyileştirebilen ülke oldu.

UNDP tarafından açıklanan İnsani Gelişme Endeksi sıralamasında ise Türkiye 2000 yılında 158 ülke arasında 80. sırada iken, 2014 yılında 187 ülke arasında 69. sıraya yükselmiştir. Bu sıralamayla Türkiye "yüksek insani gelişmişlik" kategorisinde yer almaktadır. Önümüzdeki dönemde "çok yüksek insani gelişmişlik" grubunda yer almayı hedeflemekteyiz.

64. Hükûmet döneminde de yoksulluğu azaltmayı ve sosyal koruma politikalarımızı sürdüreceğiz.

Sosyal hizmet ve yardım kuruluşları arasında koordinasyon ve işbirliğini artıracaktır. Bu kapsamda Aile Bilgi Sistemi'ni kuracaktır.

Sosyal transferler ve vergi düzenlemelerinde en yoksul kesimi gözetim anlayışımızı sürdüreceğiz.

Sosyal yardım istihdam bağına güçlendireceğiz.

Sosyal yardımlarda aile büyüklüğünü esas alacak, ailenin bütünlüğünü koruyan bir modeli hayata geçireceğiz. Sosyal destek ve hizmetlerin hak temelli olarak bütünleşik bir şekilde sunulduğu bir sosyal destek sistemi kuracağız. Bu çerçevede Sosyal Yardım Kanunu çıkaracağız.

Sosyal Hizmet Merkezlerinde yürütülen hizmetlerimizin çeşitliliği ve etkinliğini artıracaktır.

Erişilebilirlik konusunda uygulamayı güçlendirerek, toplumda farkındalık yaratmaya yönelik kampanyalar düzenleyeceğiz.

Evde bakım hizmetlerinin sosyal hizmeti de kapsayacak şekilde yeniden tasarlanmasını sağlayacağız.

Yoksul ailelere belirli ölçütlerle internet erişimi imkânı sağlayacağız.

Engelli genç ve çocukların kısa süreli gündüz ve yatılı bakımı için güvenli bir biçimde bırakılabilecekleri 'Engelli Yaşam Merkezleri' kuracağız.

Engelli genç ve çocukların gün içerisinde sosyal faaliyet yapabilmelerine imkân verecek şekilde gençlik merkezlerinde ortam oluşturacağız.

Engellilere özel Bilgi ve İletişim Teknolojileri yazılım ve donanımlarının yaygınlaştırılmasını sağlayacağız. Engellilerin bilgi ve iletişim teknolojilerine erişim imkânlarını artıracaktır.

Kadın

Kadınların hakları, refahı, sosyal hayatta karşılaştığı engellerin ortadan kaldırılması güçlü toplum hedefimiz ve kalkınmamız için vazgeçilmezdir. Kadınlarımız, toplumsal hayatın olduğu kadar ailelerimizin de temel direğidir.

64. Hükümet olarak, kadınların bireysel ve toplumsal olarak daha da güçlenmeleri, daha kaliteli eğitim olanaklarına sahip olmaları, karar alma mekanizmalarındaki etkinliklerinin artırılması, işgücü piyasasına girişlerinin kolaylaştırılarak istihdamlarının artırılması, sosyal güvencelerinin sağlanması ve kadın girişimci sayısının artırılması temel hedeflerimizdir.

Yeni dönemde kadının bireysel ve toplumsal olarak daha da güçlenmesi için hayata geçirdiğimiz politikaları ve başlattığımız çalışmaları kararlılıkla uygulamaya devam edeceğiz.

Kadınlarımızın konumunu daha da güçlendirmek ve uygulamalarımızın etkinliğini artırmak üzere, kadına ilişkin mevzuatı ilgili tarafların görüşlerini alarak gözden geçireceğiz.

Başta erken çocukluk dönemi eğitiminin geliştirilmesi olmak üzere, kız çocuklarının eğitime devam etmelerinin sağlanması için gerekli tedbirleri alacak ve ilave teşvik mekanizmalarını hayata geçireceğiz.

Mobil eğitim ve öğretim ekiplerinin mevsimlik tarım işçileri ile göçer ve yarı göçerlere yönelik sunduğu temel eğitim, yaygın eğitim ve yayım hizmetlerini yaygınlaştıracamız. Özellikle kız çocukları ve kadınların bu hizmetlerden etkili bir biçimde yararlandırılmalarının zorunlu kılınmasını sağlayacağız.

Erken evliliklerin önlenmesi için aileye yönelik eğitim hizmetlerinin yaygınlığını ve etkinliğini artıracamız.

Kadınlarımızın sağlık hizmetine daha kolay erişimi için yaşadıkları or-

tamda hizmet almalarını sağlayacak ev ziyareti sistemini yaygın ve işlevsel hale getireceğiz.

Kadın istihdamının artırılmasına yönelik yeni çalışma modelleri oluşturacağız. Mevsimlik tarım işçisi kadınlar ile ev eksenli çalışan kadınların sosyal güvenceden daha kolay faydalanmalarını sağlayacağız.

Kadın istihdamına yönelik getirdiğimiz istihdam teşviklerinin devamını sağlayacağız. Kadın Girişimciliği Programı hazırlayarak uygulamaya koyacak ve kadınlarımızın iş hayatına atılmalarını kolaylaştıracacağız.

Kadın girişimcilerin finansmana erişimlerinin kolaylaştırılması ve böylelikle kadın istihdamının artırılması amacıyla yaptığımız düzenlemeyle, kadın girişimcilerin 100 bin TL'ye kadar ve 5 yıl vadeli kullanacakları krediler için Kredi Garanti Fonu aracılığıyla yüzde 85 oranında kefalet imkânı sağlamaya devam edeceğiz.

Çalışanların ve işverenlerin kadın-erkek fırsat eşitliği bilincini güçlendirmeye yönelik farkındalık oluşturucu programları artıracacağız.

Kadınlarımız için iş ve aile yaşamını uzlaştırma politikalarını hayata geçireceğiz.

Doğum nedeniyle ücretsiz izinde geçen sürelerin memuriyet kıdeminde değerlendirilmesini sağlayacağız.

İşçi ve memur tüm çalışan kadınlarımıza doğuma bağlı olarak ilk çocukta 2 ay, ikinci çocukta 4 ay, üçüncü ve üzeri çocukta 6 ay yarı zamanlı, tam ücretli çalışma hakkı ve çocuğun okula başlama yaşına kadar kısmi süreli çalışma hakkı tanıyacağız.

Genel olarak şiddete, özel olarak da kadınlara yönelik şiddete karşı her türlü yasal korunma sağlanması ve yasaların etkin bir şekilde uygulanmasını sağlayacağız. Ayrıca, kadınların şiddete uğradıklarında başvurabilecekleri, bilgi ve destek alabilecekleri merkezleri daha işlevsel ve erişilebilir hale getireceğiz.

Gençlik

AK Parti Hükûmetleri olarak gençliğimizi bugünün enerjisi, yarınların teminatı olarak görmekteyiz. Önümüzdeki dönemde gençler eğitimden istihdama, karar alma süreçlerinden sosyal politikalara, kültürel faaliyetlerden yenilikçiliğe varıncaya kadar her alanda öncelikli hedef grup olmaya devam edecektir. Eğitimin her kademesinde ve üniversitelerde gençlerimizin demokratik ve bilimsel eğitim zeminlerini daha da güçlendirecek, özgürlükleri geliştirmeye devam edeceğiz.

Gençlerimizin sosyal hayatta ve karar alma mekanizmalarında daha aktif rol almalarını sağlayacağız.

Seçilme yaşını 18'e indireceğiz.

Yeni dönemde büyük önem attığımız genç işsizliğinin önüne geçmek hedefimiz için 'Ulusal Genç İstihdamı Strateji Belgesi' hazırlayacağız. Gençlerin ortaöğretimden yükseköğretime geçişte eğitim ve kariyer planlamasına yardım edecek 'Kariyer Merkezleri' kuracağız. Lise veya üniversiteden mezun olmuş gençlere iş ve kariyer konusunda yol gösterici destekler sunacağız. Mezuniyet sonrası ücretsiz beceri ve kişisel gelişim programları uygulayacağız.

Öğrencilerimizin yurtdışı eğitim, bilgi ve beceri artırma programlarına yaygın olarak katılımını sağlayacağız.

Genç girişimciliği güçlendirmeye yönelik finansman, teknoloji, işletme ve pazarlama gibi konularda programlar düzenleyeceğiz.

Kendi işini kurmak isteyen gençlerimize proje karşılığı 50 bin liraya kadar karşılıksız nakdi destek vereceğiz. Kendi işini kurmak veya geliştirmek isteyen gençlerimize ayrıca 100 bin liraya kadar faizsiz kredi vereceğiz.

Yeni iş kuran gençlerimize üç yıl boyunca gelir vergisi muafiyeti sağlayacağız.

İlk kez iş bulan her gencimizin maaşının bir yıl boyunca devlet tarafından karşılanmasını sağlayacağız. Bu dönemde gençlerimizin iş başında eğitimini de temin ederek beceri kazanmalarını sağlayacak, işverenin de personel maliyetini düşüreceğiz.

GENÇDES programını hayata geçiriyoruz. Gençlerimizin kısa film, ilk film, kitap, dergi vb. sanatsal faaliyetleri ile sportif faaliyetlerine proje bazlı karşılıksız destek vereceğiz.

Gençlik Akademisi kuracağız.

Lise veya üniversite mezunu gençlerimizin Genel Sağlık Sigortası (GSS) giderlerinin iki yıl süreyle gelir testi yapmaksızın ve prim alınmaksızın devlet tarafından karşılanmasını sağlayacağız. Böylece gençlerimize ücretsiz sağlık hizmeti sunmuş olacağız. Ayrıca, gençlerimizin genel sigorta borçlarını sıfırlayacağız.

Gençlerimize ücretsiz internet erişimi imkânı getireceğiz.

Esnek çalışma biçimlerini geliştirerek özellikle gençlerin istihdama katılımının önünü açacağız. Üniversite öğrencilerinin kredi ve bursları kesilmeden kısmi süreli çalışma yoluyla istihdama katılımlarını sağlayacak düzenlemeler yapacağız.

Öğrenim gören gençlerimizin pasaport harcını kaldıracağız.

Eğitime önem verdiğimiz gençliğin daha donanımlı hale gelmesi için yüksek lisans ve doktora programları için yurtdışına gönderilen öğrenci sayısını yükselteceğiz.

Önemli seviyeye ulaştırdığımız üniversite yurtlarımızın kapasitesini daha da artıracak, standartlarını geliştirmeye devam edeceğiz. Müracaat eden ihtiyaç sahibi ve başarılı öğrencilere burs, talep eden diğer tüm öğrencilere de kredi vereceğiz. Öğrencilerimizin 330 TL olan bursu 400 TL olacaktır.

Çocuk, halk ve üniversite kütüphanelerimizi koleksiyon bakımından çeşitlendirecek, içerik bakımından zenginleştireceğiz.

Hareketlilik programlarını özellikle dezavantajlı gençlerin katılımını artıracak biçimde genişletip çeşitlendirileceğiz.

Gençlerimizin şiddete ve zararlı alışkanlıklara yönelmelerini önlemek üzere spor, kültür, sanat gibi alanlarda gelişimlerini destekleyici programların uygulanmasına devam edeceğiz. Bütün illerde gençlik ve kültür merkezlerinin sayısını yeterli hale getireceğiz.

Engelli gençlerimizin yaşamlarını kolaylaştırmak, toplumla bütünleşmelerini sağlamak amacıyla gerekli fiziksel ve sosyal altyapıları güçlendirmeye devam edeceğiz. Toplumsal alan ve hizmetleri, engelli genç bireylerin katılımına olanak verecek şekilde düzenleyeceğiz.

Hayat boyu öğrenme programlarını yaygınlaştırarak, gençlere temel ve mesleki beceriler kazandıracacağız.

Meslek lisesi ve üniversite öğrencilerinin staj yapmalarını özendirici tedbirler olarak okul-sanayi işbirliğine katkıda bulunacağız.

Kültür ve Sanat

Kültür politikamız kadim ile modernitenin ünsiyetini koruyan milletimizin kültürel değerlerden ve mekândan kopmasını engelleyen öz benliğimizden gelen özgün bir zenginliği içermektedir. Kadim kültürümüzün temel anlayış ve değerlerine dayalı zenginliğinden beslenen ve onu zaman ve mekân bağlamında geliştiren bir bakış açısıyla, diğer medeniyet ve kültür birikimlerine de açık bir kültür ve sanat yaklaşımını hâkim kılacağız. Farklı kültürler ve medeniyetlerle yoğun bir etkileşim içerisinde, insanımızın kendisine ait kültürel ve sanatsal ürünleri en özgür şekilde ortaya koyması için gerekli fiziksel ve entelektüel altyapıyı güçlendirmeye devam edeceğiz. Kültür coğrafyamızın sanatsal ve düşünsel zirveleri yaşamış bütün şehirlerindeki çoklu kültüre dayanan zenginliklerimizi bugün de her alanda korumaya devam edeceğiz.

Kültür politikamızın en önemli eksenini; tarihi ve medeniyetiyle barışık özgün ürünlerin ortaya çıkarılmasını sağlamaktır.

AK Parti Hükümetleri olarak medeniyet, kültür ve sanat değerlerimizi muhafaza etmeyi, yeniden üretmeyi ve gelecek nesillere kaliteli bir biçimde aktarmayı hedefliyoruz.

Kültürel farklılıkları zenginlik olarak gören, herkesin kültür ve sanat faaliyetlerine katkıda bulunduğu ve erişebildiği, estetik duygusu güçlü ve kültürlü bir toplum için çaba gösteriyoruz.

64. Hükümet döneminde kültür ve sanat alanının, idari örgütlenmesini yeniden ele alacağız.

Kültürün esas olarak sivil toplum inisiyatifinden beslendiğinin ve yeniden üretildiğinin bilincinde olarak, sivil toplumun kültür ve sanat faaliyetlerine aktif olarak katılabileceği mekanizmaları artıracacağız.

2023 ve ötesini hedeflerken dünyayı tanımış, Türkiye'nin meselelerine vâkıf, kendi toplumu ve tarihiyle barışık kültür ve sanat insanlarının yetişmesini sağlayacağız. Bu kapsamda; sahne sanatları, müzik, sinema, resim, animasyon, reklam, tasarım, estetik alanlarında kendi kültürel birikimimizin yanı sıra evrensel birikimden de istifade edeceğiz.

Kültür ve sanat eserlerinin özgürce üretilmelerinin önünü açacak hukuki altyapıyı geliştireceğiz. Fikri mülkiyet haklarının kurumsallaşmasına yönelik çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

Kültür ve sanat insanlarımızın yurtiçinde ve dışında tanıtımına önem verecek, bu insanlarımızı teşvik edici her türlü tedbiri alacağız.

Medeniyet değerlerimizin kurumsal taşıyıcısı olan vakıf geleneğimizi geliştirerek yaşatmaya ve yaygınlaştırmaya devam edeceğiz.

Dilimizin medeniyetimizle uyumlu bir şekilde geliştirilmesini sağlayacağız. Türkçenin Birleşmiş Milletlerin resmi dilleri arasına girmesi için

girişimlerimiz artarak devam edecektir. Farklı kültürlerin temel düşünce ve bilim eserlerinin Türkçeye çevirisini ve uzaktan eğitim yolu ile yabancılarla Türkçe öğretimini sağlayacağız.

Yunus Emre Enstitüsü'nün yurt dışındaki merkezlerinde yürüttüğü Türk dilinin eğitim ve öğretiminin yanı sıra kültürel ve sanatsal faaliyetlerini aktif bir biçimde sürdüreceğiz ve bilimsel araştırmalara verdiği desteği artıracacağız.

Tarihimizin önemli şahsiyetleri ve olayları ile masal kahramanlarının belgesel, dizi ve çizgi filmlere dönüştürülerek tanıtımının yapılmasını destekleyeceğiz. Çocuklarımızın sevebilecekleri ve sorumlu birer birey olarak yetişmelerini sağlayacak içeriğe sahip bilgisayar oyunlarının ve animasyonların üretilmesini teşvik edeceğiz.

Tiyatro, sinema, opera, bale ve müzik alanlarında yerli üretimi evrensel standartlarda teşvik etmeyi sürdüreceğiz. Bir yandan bu alanlara canlılık kazandırmak için kurumsal düzenlemeler yaparken, diğer yandan da destek ve teşviklerle sivil katkıyı artıracacağız. İhtiyaç duyulan şehirlerde belediye, STK ve özel girişimcilerin kurduğu tiyatro ve sinemalara destek vereceğiz.

Yeni dönemde Türk film endüstrisinin dünyada sayılı endüstriler arasına girmesini sağlayacak tedbirleri alacağız. Kültürümüzün temel öğeleri olan milli, dini, ahlaki ve folklorik değerlerin işlenmesine yönelik etkin çalışan bir teşvik mekanizması oluşturacağız. Yapımı Türkiye'de gerçekleştirilecek yabancı filmleri destekleyeceğiz.

Tarihi kent bölgelerindeki dokunun bütüncül olarak ortaya çıkarılması ve korunmasını sağlayacağız. Başta kamu binaları olmak üzere kültür-müze uygun mimari sentezin yapılmasını ve bir kentsel mimarlık stratejisi ile tasarım ve uygulama esaslarının oluşturulmasını sağlayacağız.

Şehirlerimizin kültür ekonomisine yönelik strateji ve projelerini destekleyeceğiz. Şehirlerde, AVM benzeri ticari faaliyet alanlarında kültürel

faaliyet alanlarının oluşturulmasını teşvik edeceğiz. Kitap merkezleri, kitapçılar çarşısı ve sahaflara mekân desteği vereceğiz.

Şehirlerimizin, kültür ve sanat varlıklarımızın ve toplum kesimlerinin zaman içindeki değişimlerini izleyecek şekilde Dijital Fotoğraf Arşivleri oluşturacağız. Böylece medeniyet birikimimizin gelecek nesillere aktarılmasına katkıda bulunmuş olacağız.

Ebru, hat, tezhip, minyatür, ahşap oymacılığı, çini, halıcılık, bakırcılık, telkâri gibi bize özgü veya en iyi örneklerinin ülkemizde üretildiği süsleme ve el sanatlarının farklı sunum ve kompozisyonlarda birer ticari ürüne dönüştürülmesini sağlayacağız.

İlk, orta ve yükseköğretimde sanat ve estetik duygusunu geliştirici müfredatın oluşturularak uygulanmasını sağlayacağız.

Ülkemizde okuma oranının yükseltilmesini özendireceğiz. Bu doğrultuda özellikle halk kütüphanelerinin ve okul kütüphanelerinin sayı ve niteliğini artıracacağız.

Çağdaş kütüphanecilik anlayışı çerçevesinde kullanıcı odaklı, nitelikli kütüphanecilik hizmetlerinin verilebileceği özelliklere sahip yeni kütüphaneleri hizmete açmaya devam edeceğiz.

Kültür merkezlerinin sayısını ve niteliğini ihtiyaç duyulan mekânlarda artıracacağız. İnşa edilecek kültür merkezleri için, yerelin ihtiyaçlarını daha fazla yansıtan, çok fonksiyonlu, çağın gereklerine cevap veren tarzda yeni modeller geliştireceğiz.

Cami, kütüphane, medrese, saray, tarihi kamu binaları gibi bütün kültür varlıklarımızın mimari çizimleri ve projelerinin oluşturulmasını ve eserlerin hasar görmesi durumunda tekrar inşa edilecek şekilde bu tasarım ve projelerin arşivlenmesini sağlayacağız.

Restorasyon Teknikleri Araştırma ve Uygulama Merkezi kurarak, bu alanda uluslararası standartlarda altyapımızı geliştirecek, yurtdışı ve

yurtdışı çalışmalarımızda kaliteyi artıracaktır. Restorasyonlarının yapılması ya da fiziki varlıklarının korunmasının yanı sıra, mekânların mimari kimliğine ve orijinal işlevine uygun kullanılmasına yönelik azami hassasiyet göstereceğiz.

Özel şahıs müzelerini teşvik edecek, vatandaşlarımızın birikimlerinin değerlendirilmesini ve kullanıma açılmasını sağlayacağız.

Tüm illerimizde şehir müzelerinin kurulmasını tamamlayacak, illerimizin kültür ve sanat varlıklarının koruma altına alınması ve gelecek nesillere aktarılmasını sağlayacağız.

Seçilecek şehirlerimizde ulusal düzeyde doğa tarihi, modern sanatlar, İslam Sanatları, mimari, tarihi halk kahramanları gibi tematik müzelerin kurulmasını sağlayacağız.

Başta özel müzeler ve kültür merkezleri olmak üzere iş dünyasının kültür ve sanata daha fazla bütçe ayırmasını özendiracağız. Bu sayede yerli sanat yönetmenleri, küratörler ve editörlerin yetişmesinin hızlanmasını hedefliyoruz.

Geleneksel ve çağdaş sanatçılarımızın envanterinin çıkarılması, eserlerinin bir program dâhilinde toplanması ve bu eserlerin sergilendiği müzelerin oluşturulmasını sağlayacağız.

Ankara ve İstanbul illerinde ulusal müze komplekslerinin kurulmasını ve depolarda kalan bütün değerli eserlerin sergilenmesini sağlayacağız.

Milli arşivimizin bütün belgeleriyle düzenlenerek elektronik ortamda araştırmacıların hizmetine sunulmasını sağlayacağız. Kültür kaynaklarımızın tıpkıbasım, sadeleştirme ve dijitalleştirme çalışmaları sonucunda modern teknolojinin imkânlarıyla gelecek kuşaklara ulaştırılmasına yönelik çalışmalarımızı hızlandıracaktır.

Tiyatro, film vb. kültür eserlerinin senaryo ve görüntülerine ilişkin derleme arşivlerini oluşturacak ve geliştireceğiz.

Arkeoloji eğitimine önem verip, Anadolu'nun kadim medeniyetlerini de kapsayan, Selçuklu, Osmanlı ve Orta Asya arkeoloji anabilim dallarını geliştireceğiz. Arkeoloji ve sanat tarihi bölümlerini birbirlerini besleyen ve destekleyen bölümler olarak düzenleyeceğiz.

Spor

Hükümet olarak sporu sağlıklı bir toplum olmanın ve sosyalleşmenin önemli bir aracı olarak görmekteyiz. Spor yoluyla nesillerimizin kötü alışkanlıklardan uzak bir ortamda yaşam kalitelerini artırmanın yanı sıra, önemli bir hizmet alanında yeni iş imkânları oluşturabileceğimizi değerlendiriyoruz. Ayrıca spor, insanımızın özgüvenini artırma ve ülkenin uluslararası alanda daha iyi temsil edilmesini sağlama gibi önemli etkilere sahiptir.

Bu yaklaşımla, 64. Hükümet döneminde toplumumuzda spor yapma kültürünü yerleştirmeyi, spor hizmetlerinin kalitesi ve çeşitliliğinin artırılarak sporu geniş kitlelere yaygınlaştırmayı, sporun her dalında daha fazla iş ve gelir imkânları oluşturmayı hedefliyoruz. Milletimizin spor ile ilişkisini izleyici olma konumundan çıkarıp aktif katılımcı bir konuma dönüştürmeyi öncelikli görüyoruz.

Önümüzdeki dönemde spor alanında insan kaynağına ve altyapıya yatırım yapmaya devam edecek, yeni dönemde bugüne kadar oluşturduğumuz birikimin üzerine katma değeri yüksek daha nitelikli ulusal ve uluslararası organizasyonlar ile mevcut altyapılarımızın etkin kullanımını sağlayacağız.

Büyük yatırımlar ile oluşan tesislerin atıl kalmaması ve verimli bir şekilde çalıştırılarak istihdam ve katma değer üretmesi için özel sektörün öncülük edeceği yeni işletme modellerini hayata geçireceğiz.

Geliştireceğimiz spor altyapısı ve spor yapma kültürü ile uluslararası etkinliklerde daha başarılı sonuçlara imza atılmasını hedeflemekteyiz. Yeni dönemde sporcu sayımızın ve sportif niteliklerimizin artırılması birinci önceliğimiz olacaktır.

İllerimizde yer alan spor tesislerinin eğitim kurumlarıyla entegrasyonuna yönelik çalışmalar yapılacaktır.

İllerimizde insan sermayesi analizi ve taramaları yapılarak il bazında uygun spor branşlarında ihtisaslaşma desteklenecektir.

Eğitimin her kademesinde spor eğitimini çeşitlendirecek, okullarda modüler bir anlayış içerisinde farklı spor branşlarının icrasına imkân verecek fiziki ve beşeri altyapıyı güçlendireceğiz. Eğitim kurumlarının sportif altyapısından halkımızın da azami düzeyde istifade etmesi için çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

Yaşam alanlarına yakın uygun yerlerde çok amaçlı, uygun maliyetli spor tesisi projelerini hayata geçireceğiz.

Sportif yeteneklerin erken yaşta tespitine yönelik çalışmalar yapacağız. Sporcu öğrencilere desteğimizi artıracacağız. Uluslararası düzeyde başarılı sporcular yetiştirebilmek için sporcu seçme ve yönlendirme sistemlerini geliştireceğiz, uygun fiziksel altyapıyı oluşturacak ve yeterli donanıma sahip antrenör desteği sağlayacağız.

Sporun aynı zamanda önemli bir istihdam alanı olduğunun bilinciyle geleneksel ve yeni spor mesleklerini tanımlayarak sertifikalandırma ve bu alanlarda nitelikli eğitim imkânlarını artırma konusunda gerekli programları oluşturacağız.

Ülkemizdeki 40'ın üzerindeki Sporcu Kamp Eğitim Merkezleri'nde, ulusal ve uluslararası müsabakalarda ülkemizi temsil edebilecek sporcular yetişmesini sağlayacağız.

Asgari 30 ilde, yetenekli ve başarılı sporcularımızın yetiştirilmesini sağladığımız Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezleri'nin (TOHM) sayısını artıracacağız.

Başta spor altyapısı görece zayıf olmak üzere, ihtiyaç duyulan yerlerde yeni spor tesislerine yatırım yapmaya devam edeceğiz.

Bölgesel kalkınma perspektifi de dikkate alınarak spor turizmini geliştirme konusunda yeni adımlar atacak, bu yörelerde tesis ve insan altyapısını gelir getirici bir anlayış içerisinde geliştireceğiz.

Yerel yönetimlerin spor alanındaki sorumluluklarını artıracak, spor alanında kamu, özel, üniversite gibi farklı kesimler arasında işbirliğinin geliştirilmesini destekleyeceğiz.

Çalışma Hayatı

Adalet ve Kalkınma Partisi Hükûmetleri olarak bugüne değin çalışma barışını, çalışma hayatında hakkaniyeti ve insan onuruna yakışır çalışma ortamlarının tesis edilmesini esas aldık. 64. Hükûmet döneminde de evrensel standartlarda ve uluslararası taahhütlere uygun, kaliteli ve güvenceli bir çalışma hayatını tam olarak tesis etmeyi hedefliyoruz.

Diğer alanlarda olduğu gibi, çalışma hayatının merkezine de insanı koyuyoruz. Çalışan kesimlerimizin iş sağlığı ve güvenliği kendi başına bir değer olduğu gibi, verimli ve katma değeri yüksek bir üretim yapısının da ön şartıdır.

Yeni dönemde kayıt dışılığın da önemli bir nedeni olan çalışma hayatındaki katılıkları azaltarak, istihdamın gelişimine sağlıklı bir zemin oluştururken, işletmelerimizin rekabet gücünü artıracacağız.

Kıdem tazminatı sisteminde yaşanan sorunların çözümü amacıyla sosyal taraflarla diyalog içinde gerekli düzenlemeleri yapacağız.

Özel sektör işletmelerinde eğitim birimleri kurulmasını teşvik edeceğiz. Özel sektör, meslek kuruluşları ile işçi ve işveren kuruluşlarının meslek eğitimi vermelerini özendiracağız.

Sektörden gelen talepler doğrultusunda iş ve eğitim dünyası için gerekli olan Ulusal Meslek Standartları hazırlanıp yürürlüğe konulacak, yürürlükteki standartlar en geç 5 yılda bir güncellenecektir.

Avrupa Birliği ve ILO standartlarını esas alarak oluşturduğumuz İş Sağlığı ve Güvenliği Eylem Planı'nı kararlılıkla hayata geçireceğiz.

Kısmi zamanlı çalışma, staj, prim desteği gibi araçlarla ve bilgi toplumu şartlarında gelişen yeni işlerle genç ve kadın istihdamını artıracak bir çalışma ortamı oluşturacağız.

Yabancıların çalışma izinleri ile ilgili süreçleri basitleştireceğiz.

Sosyal Güvenlik

64. Hükümet döneminde tüm vatandaşlarımızı sosyal güvenlik ve genel sağlık sigortası kapsamına alırken, aynı zamanda sürdürülebilir ve etkin çalışan bir sosyal güvenlik sistemi oluşturmayı hedefliyoruz. Sosyal güvenlik sistemimizi geliştirirken, çalışanlar, işverenler ve emekliler arasında hakkaniyetli ve sürdürülebilir bir denge oluşturulması temel ilkemizdir.

Önümüzdeki dönemde sosyal güvenlik alanında sağladığımız ilerlemeleri devam ettirecek, dünyada değişen şartlar ve gelişen standartları da yakından takip ederek sistemimizi gözden geçireceğiz. Sosyal güvenlik sistemimizin uzun vadeli mali sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla tedbirler almaya devam edeceğiz.

Emeklilik hizmetlerini etkinleştireceğiz.

Düşük düzeyde maaş alan emeklilerimizin gelir seviyesini alacağımız tedbirlerle yükselteceğiz. Bu çerçevede; Temmuz ayında emekli maaşlarına rutin olarak yaptığımız artıştan sonra maaşı 1.000 liranın altında kalan SSK ve Bağ-Kur emeklilerimize seyyanen 100 lira zam yaptık. Maaşı 1.000 lira ile 1.100 lira arasında olan emeklilerin maaşını da 1.100 liraya tamamladık. Bu artıştan emeklilerimizin yaklaşık yüzde 55'inin istifade etmesini sağladık. Tüm işçi ve bağkur emeklilerimize de önümüzdeki dönemde yıllık ilave 1.200 TL vereceğiz.

Ticari faaliyette bulunan emeklilerimizden kesilen ayda yüzde 15 oranında Sosyal Güvenlik Destek Primi'ni yüzde 10'a indirdik. 630 binden fazla emeklimizin yararlandığı bu düzenlemeyle emeklilerimizin aylıklarına ortalama en az 50 liralık ayrıca bir artış sağladık. Yüzde 15'ten yüzde 10'a indirdiğimiz Bağkur Sigortalısı olan esnafımızın emekli aylıklarından kesilen Sosyal Güvenlik Destek Primi Kesintisi'ni önümüzdeki dönemde tamamen kaldıracağız.

Önümüzdeki yıl için asgari ücretin 1.300 TL'ye yükseltilmesi yönünde Asgari Ücret Tespit Komisyonu'na teklifte bulunacağız. Yapılan işin tehlike sınıfına göre, asgari ücrette farklılaştırma sağlayacağız.

51 ilimizde uygulanmakta olan yüzde 6 oranındaki İşveren Sigorta Primi indiriminde esas alınan 10 işçi çalıştırma zorunluluğunu kaldıracağız. Bu imkândan 251 bin küçük işletmenin yararlanmasını sağlayacağız.

Muhtarlarımızın 950 TL olan maaşını 1.300 TL'ye yükselteceğiz.

65 yaş aylığı alan yaşlılarımızın kimin yanında yaşarsa yaşasın kesinti olmadan maaşını almasını sağlayacağız.

Polislerimizin 2200 olan ek göstergelerini 3000'e çıkaracağız. Polislerimizin emniyet hizmet tazminatını yüzde 25 artıracacağız. Böylece maaşlarında 240 lira ile 580 lira arasında artış sağlayacağız.

Uzman erbaşların 2200 olan ek göstergelerini 3000'e çıkaracağız. Er ve Erbaşlarımızın harçlığını 30 liradan 100 liraya yükselteceğiz. Askeri öğrencilerin harçlığı da 400 TL olacaktır. Astsubay emeklilerinin 2003 öncesi ve sonrası oluşan farkın kapatılmasına yönelik intibakları sağlanacaktır.

Geçici köy korucularımızın şartlarını iyileştirmeye dönük başlatılan çalışmalara bağlı olarak gerekli adımları atacağız.

Genel Sağlık Sigortası kapsamında yapılan gelir testi sistemi ve buna

bağlı Genel Sağlık Sigortası Primi 6demelerini g6zden geçirerek, sistemin etkinliği ve verimliliğini artıracadıız.

İstihdam edilmeleri halinde, sosyal destek alan vatandaşlarımızın sigortada primi işveren desteğini karşılayacağız.

Toplum yararına çalışma programlarımızda, ailesinde çalışan olmayanlara 6ncelik vereceğiz.

TOKİ eliyle emeklileri uygun koşullarla konut sahibi yapacağız.

Sosyal g6venlik s6zleşmelerine g6re sağlık yardım hakkı elde etmiş sigortalıların ve bakmakla y6k6ml6 oldukları kişilerin sağlık aktivasyon ve provizyon sistemine d6h6l edilmesini sağlayacağız.

Kayıt dışı istihdam ve kayıt dışı 6cretle m6cadele ederek, kayıtlı çalışan sayısını artıracak ve prim tabanını genişleteceğiz. Prim yapılandırmasını ekonomik kriz ve doğal afet gibi istisnai haller dışında uygulamayacağız.

Sağlık hizmetleri ve harcamalarında s6rd6r6lebilirlik dikkate alınarak ilaç ve tedavi harcamalarını daha akılcı hale getireceğiz. 6zellikle hasta ve işlemin takibinin yapılması, suistimallerin 6nlenmesi, gereksiz ve m6kerrere tetkiklerin 6n6ne geçilmesine y6nelik çalışmalara hız kazandıracadıız.

Sekt6rel katkısının yanı sıra 6lkemizdeki tasarruf eğilimini de g6lendireceğini 6ng6rd6ę6m6z tamamlayıcı emeklilik tasarruflarını destekleyeceğiz.

Sosyal g6venlik ve prim 6deme bilincini artıracak ve farkındalık oluşturacağız. Cari d6nem prim tahakkukunu ve tahsilatını artıracadıız.

4

**İSTİKRARLI ve
GÜÇLÜ EKONOMİ**

Ekonomide elde ettiğimiz başarılar; insanımızın refahını artırmakta, daha kaliteli mekân ve çevre taleplerini tetiklemekte, beşeri sermayemizi güçlendirmekte, bilim ve yenilik alanına kaynak ayırmamızı sağlamakta, ülkemizin prestijini artırarak dış politikamıza önemli ölçüde güç vermektedir.

AK Parti Hükümetleri olarak, sürdürülebilir bir ekonomik kalkınma için, ileri demokratik standartları ve evrensel hukuk normlarına dayalı olarak işleyen adil bir yargı düzenini esas aldık. Yargı reformu başta olmak üzere, katılımcı demokrasi ve yönetim alanında sağlamakta olduğumuz ilerlemeler, önemli bir aşamaya gelmiş olan ekonomik dönüşüm sürecimizi sağlamlaştırmak açısından da kritik bir rol oynamaktadır.

Her alanda olduğu gibi ekonomi alanında da yeni bir döneme giriyoruz. Bu dönemde bir yandan makroekonomik istikrar ve kazanımlarımızı güçlendirirken, bir yandan da mikroekonomik ve sektörel dönüşümlere odaklanacağız. Son 13 yılda, üst-orta gelir grubuna yükselttiğimiz ülkemizin, yüksek gelir grubu ülkeler arasına girmesi temel amacımızdır. Güven ve istikrar içerisinde büyüyecek olan ekonomimizin temelini nitelikli, girişimci ve yenilikçi insanımız; bilgi ve teknoloji ile katma değeri yükselten işletmelerimiz oluşturacaktır.

Bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da mülkiyet hakkı ve girişim özgürlüğünü koruyacağız. Mevzuatın öngörülebilir ve sarih olmasını, geriye yürümemesini sağlayacağız. Kazanılmış hakların korunmasını temin edeceğiz. Yargı sisteminin hızlı ve tutarlı bir şekilde çalışması için gerekli ortamı oluşturacağız.

Kamunun etkin olarak işletilmesini ve öngörülebilirliği sağlayacağız. Özel sektörün ihtiyaç duyacağı hizmetlere yönelik temel fiziki ve sosyal altyapıyı sunacağız. Üretken alanlarda, yenilikçi ve girişimci özel sektör öncülüğünde büyüyeceğiz. Dışa açık bir ekonomi olarak her alanda rekabetçiliği geliştirecek, küresel yatırımları ve nitelikli insan gücünü çezebedeceğiz.

Büyüme ve Makroekonomik İstikrar

Uzun vadeli kalkınma amacımız, yeniden şekillenmekte olan dünyada milletimizin temel değerlerini ve beklentilerini esas alarak gerçekleştireceğimiz yapısal dönüşümlerle ülkemizin uluslararası konumunu yükseltmek ve halkımızın refahını artırmaktır.

Dışa açık ve dünyayla entegre bir ekonomik yapıyla yatırım ortamının daha da iyileştirilmesi, serbest piyasa ekonomisine dayalı ekonomik kalkınma anlayışımızın vazgeçilmez prensibidir. Bu prensiple, geçmiş hükümetlerimiz döneminde uyguladığımız politikalarla ülkemizi hem yerli hem uluslararası yatırımcı için cazip bir ortam haline getirdik ve uluslararası sermaye girişinde büyük artışlar sağladık. 64. Hükümet döneminde de ekonomik büyümeyi bu anlayışımızdan taviz vermeden sağlayacağız.

Günümüzün rekabetçi dünyasında insana, insanın niteliklerine, sağlıklı bir sosyal ortama yapılan yatırımların, aynı zamanda ekonomik potansiyelimize yapılan bir yatırım olduğunu bilerek, ekonomi politikalarımızı güçlü sosyal politikalar ile bütünleştirmeye devam edeceğiz.

Önümüzdeki dönemde yurtiçi üretimi artırma ve ithalata bağımlılığı azaltma perspektifiyle, imalat sanayiinin GSYH içindeki payının artırılması, yapısal dönüşüm açısından önem arz etmektedir. AK Parti, bu yapının oluşturulması için verimlilik artışının ve sanayileşmenin hızlandırılması gerektiğinin farkındadır. Özel sektör öncülüğünde, Ar-Ge'ye daha fazla ağırlık vererek, ihracata dayalı ve rekabetçi bir üretim yapısıyla bunu gerçekleştirmekte kararlıyız.

Son 13 yılda, önemli bir kalkınma hamlesi yapan ülkemiz, gelişmiş ülkelere yakınsama sürecini hızlandıracaktır. Önümüzdeki dönemde de makroekonomik ve finansal istikrarın güçlü bir biçimde sürdürülmesi, ekonomi politikalarımızın başarısında vazgeçilmez bir unsurdur. Cumhuriyetimizin 100. yıl ufkunu ortaya koyan 2023 Vizyonu'muz ile katılımcı bir yaklaşımla hazırladığımız planlarımız ve dönüşüm programlarımız yol haritamız olacaktır.

Yüksek ve istikrarlı büyümeye yönelik temel stratejimiz, özel sektör öncülüğünde, dışa açık ve rekabetçi üretim yapımızın geliştirilmesidir. Verimlilik artışı ve sanayileşme sürecinin güçlendirilmesi, bu stratejimizin temel yapı taşlarını oluşturmaktadır.

Yurt içi tasarruflarımızın artırılması ve daha üretken alanlara yönlendirilmesi, özel sektör yatırımlarının artırılması yoluyla imalat sanayinin GSYH içindeki payının yükseltilmesi ve işgücü verimliliğimizin geliştirilmesi suretiyle istikrarlı büyümeyi devam ettireceğiz.

Bu kapsamda, büyüme stratejimiz makroekonomik istikrarın güçlendirilmesi, beşeri sermayenin geliştirilmesi ve işgücü piyasasının etkinleştirilmesi, teknoloji ve yenilik geliştirme kapasitesinin artırılması, fiziki altyapının güçlendirilmesi ve kurumsal kalitenin iyileştirilmesi şeklinde 5 temel eksen üzerine oturmaktadır.

Son dönemde sağladığımız istikrarın güçlendirilerek korunması kapsamında, kamu gelir ve harcamalarında kalitenin artırılmasına yönelik çalışmalar yapacağız. Kamu harcamalarının toplam hâsıla içerisindeki payının artırılmamasına ve böylelikle kamunun özel sektörü dışlayıcı etkisinin en aza indirilmesine dikkat edeceğiz.

Verginin tabana yayılması gibi gelir artırıcı çalışmalarla oluşturulacak mali alan ile yeni politikaların uygulanmasına imkân sağlayacağız.

Fiyat istikrarını güçlendirecek para politikası çerçevesini koruyacağız.

Cari açığın kalıcı çözümüne yönelik politika ve önlemleri hayata geçire-

ceğiz. Bu kapsamda yurtiçi tasarrufların artırılmasına yönelik çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

Önümüzdeki dönemde nüfus dinamiklerinin sunduğu fırsattan en yüksek düzeyde yararlanmak amacıyla, işgücüne katılımı artıracamız, eğitimin özellikle nitelik yapısının geliştirilmesini sağlayacağız.

İşgücü piyasasının ihtiyaçlarıyla uyumlu bir biçimde, beşeri sermayenin geliştirilmesine yönelik eğitim politikaların yanı sıra, uygun çalışma ortamı sağlanarak nitelikli insan gücünün ülkemize çekilmesini sağlayacak, teknoloji geliştirme yeteneği ve kurumsal kalite alanlarına önemli girdi temin edeceğiz ve böylece büyümeye katkı sağlayacağız.

Önümüzdeki dönemde, çevre faktörünü de dikkate alan Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerini özel sektör odaklı olacak şekilde artıracamız. Elde edilecek çıktıların ticarileştirme ve markalaşma süreçlerini hızlandırarak katma değer artışı sağlayacağız.

Kamu altyapı yatırımlarımızı, ekonomide üretimin sağlıklı olarak gelişmesini destekleyecek, ancak kaynak israfına yol açmayacak biçimde planlayacağız. Kamu eliyle yapacağımız nitelikli altyapı yatırımları, özel sektör yatırımlarını güdüleyerek üretim kapasitesini artıracak; bir taraftan da verimlilik bazlı büyüme dinamiğine katkı sağlayacaktır.

Firma ve ülke düzeyinde kurumsal kaliteyi artırarak, istikrarlı ve yüksek büyümeye katkı sağlayacağız. Firmalarımızın yönetim süreçlerinin iyileştirilmesi, ömürlerinin uzatılması ile verimlilik ve ölçek sorunlarının çözümüne odaklanacağız.

Vergi düzenlemelerinde öngörülebilirlik ve istikrarı gözeterek; fikri mülkiyet ve patent haklarını koruyacak, piyasaların etkin işlemlerini sağlayacak ve yatırım ortamını güçlendireceğiz.

Özellikle üretken alanlara yeni uluslararası doğrudan yatırım girişlerini artırmayı sağlayarak hem teknoloji transferi yoluyla verimliliği artırıcı hem de doğrudan istihdam yaratıcı sonuçlar elde ederek, büyümeye katkı sunmayı hedefliyoruz.

Ödemeler Dengesi

AK Parti Hükümetleri olarak, ekonomide yapısal dönüşümü sağlamada üretim ve ihracat kalitemizi artırmaya odaklandık. Bu yaklaşımla Türkiye'nin hızlı büyüme dönemlerinde yaşadığı yüksek cari işlemler açığının altındaki yapısal sorunlara yönelik politikalarımızı yeni dönemde de sürdüreceğiz.

Ekonomi politikalarımızın esası, cari açığı düşürmeye devam ederken, büyümeyi daha iyi bir ödemeler dengesi bilançosuyla gerçekleştirmek şeklinde olacaktır. Yerli üretimi destekleyecek programlarla, dış ticaret dengesini iyileştirmeyi, artan kaynaklarımızı üretken alanlara yönlendirerek daha fazla gelire dönüştürmeyi hedefliyoruz.

Yeni yatırımlar ve imalat sanayimizde yaşanacak dönüşümlerle mal ihracatımızda uzun dönemli hedefimiz, dünya ihracatından yüzde 1,5 pay almaktır.

'İthalata Olan Bağımlılığın Azaltılması Öncelikli Dönüşüm Programımız'la dış ticaret açığının GSYH'ya oranını azaltmayı hedeflemekteyiz.

Ayrıca, ihracatın ithalatı karşılama oranını yüzde 70'e ulaştırmayı ve ihracatın kalitesini artırarak, orta ve yüksek teknoloji ürünlerin ihracat içerisindeki payını yaklaşık yüzde 40'a ulaştırmayı hedeflemekteyiz. Program kapsamında;

Türkiye'nin girdi tedarik ihtiyacı envanteri dikkate alınarak Girdi Tedarik Stratejisini (GİTES) güncelleyeceğiz.

Büyük ölçekli yatırımları ve stratejik sektörleri teşvik etmeye devam edeceğiz.

Yerlilik oranını artırmak amacıyla, tedarik zincirindeki işletmeler arasındaki işbirliğini ve katma değer artışını sağlayacak kümelenme faaliyetlerini destekleyeceğiz.

Türkiye'nin geleneksel ihracat pazarlarındaki payını düşürmeden,

AB-dışı ülkelere olan mal ve hizmet ihracatını artırmak için gerekli düzenlemeleri yapacağız.

İhracat desteklerinde etkililik esas alınacak, gelişme potansiyeli olan sektörlerle öncelik vereceğiz.

Türkiye'nin ikili ve çok taraflı yükümlülükleri dikkate alınarak yurtiçi üretimde yerli ara malı kullanımının ve katma değer artırılmasını sağlayacağız.

Tüketime yönelik ihraç ürünlerinde özgün tasarım faaliyetlerini özendirerek, nitelikli tasarımcı yetiştirilmesini sağlayacağız.

Patent tescili ve uluslararası marka oluşturulmasını destekleyecek, tanıtım ve pazarlama konusundaki destekleri, ihracatçıların ihtiyaçları doğrultusunda geliştireceğiz.

Enerji sektöründe girdi mahiyetinde olan ve üretilmesi yüksek katma değer sağlayacak hedef ürünler listesini çıkararak bunların üretimine yönelik yatırımları destekleyeceğiz. Rüzgâr, güneş, hidroelektrik gibi alternatif enerji kaynakları üreten tesislerde kullanılan, makine ve teçhizatın yurtiçi üretiminin payını artıracacağız.

MTA'nın yurtdışında da madencilik faaliyeti yapabilmesini sağlayacağız.

Demir çelik sektörünün hurda girdiye olan bağımlılığını azaltacağız.

İnorganik kimya, biyoyakıt, alternatif kompozit malzemeler gibi alanlarda Ar-Ge faaliyetlerini teşvik edeceğiz.

Elektrikli araçlar için prototip batarya üretimini gerçekleştireceğiz.

Yüksek teknoloji ürünlerine yönelik yatırımları ülkemize çekmek üzere serbest bölgelerin cazibesini artıracacağız.

Başta finansal ortamı iyileştirmeye yönelik olmak üzere yerli makine üreticilerinin rekabet gücünü artıracak mekanizmalar oluşturacağız.

Atıkların ekonomiye kazandırılmasına önem vereceğiz.

Dâhilde İşleme Rejimi'nde aksaklıkları engellemeye yönelik gerekli tedbirleri alacağız.

Tohumculuk geliştirme ve üretim kapasitemizi artıracacağız.

Özellikle son dönemde ticaret ortaklarımızda yaşanan gelişmelere bağlı olarak ihracatçılarımızın yeni pazarlara erişmesine yönelik mevcut imkânları iyileştireceğiz.

Yerli ürünler gibi ithal ürünlerin de sağlık, çevre, enerji verimliliğine dair teknik düzenlemelere uygunluğunu sağlayacağız.

Uluslararası hizmet ticareti müzakereleri kapsamında, ülkemiz yatırımcılarının yurt dışında haklarının teminat altına alınması ve korunmasını sağlayacağız.

Enflasyon ve Para Politikası

64. Hükûmet döneminde de ekonomide temel prensibimiz, enflasyonun kalıcı bir biçimde düşük tek haneli oranlara çekilmesidir. Para politikalarının temel amacı fiyat istikrarını sağlamak ve sürdürmektir. Bu dönemde de para politikası, finansal istikrarı da gözeterek ve fiyat istikrarını sağlama amacı ile çelişmemek kaydıyla uygulayacağımız büyüme ve istihdam politikalarını destekleyecektir.

Enflasyon hedeflemesi, temel para politikası rejimi olmaya devam edecektir. Enflasyon hedefleri, hükûmetimiz ve Merkez Bankası tarafından üçer yıllık vadeler için belirlenecektir.

Dalgalı döviz kuru rejimi sürdürülecektir.

Merkez Bankası'nın fiyat istikrarını sağlamak için uygulayacağı para politikası araçlarını doğrudan kendisinin belirlemesi, esas olmaya devam edecektir.

Finansal İstikrar Komitesi, ilgili kurumların katkılarıyla finans piyasala-

rının gelişimine ve istikrarın sürdürülmesine destek verecektir.

Gıda Komitesi yeniden yapılandırılarak, tüketici fiyatları üzerinde önemli etkiye sahip gıda fiyatlarını yukarıya çeken yapısal nedenleri analiz eden ve bu alandaki mücadelenin kurumsal, yasal ve piyasa mekanizmasına ilişkin araçlarını geliştiren bir komiteye dönüştürülecektir.

Mali Piyasalar ve Finansal Hizmetler

Ekonomideki başarılarımızda, mali piyasalardaki temel reformlarımızı ve mali istikrarı başlangıç noktası olarak görüyoruz. Bu başarılarımızı kaliteli bir biçimde sürdürebilmek için, reel ekonominin ihtiyaçlarını karşılayacak ve büyümeyi finanse edecek her türlü finansal aracın ihraç edilebildiği, işlem maliyetlerinin düşük olduğu, güçlü bir teknolojik ve beşeri altyapıya sahip, etkin bir biçimde denetlenen, yenilikçi ve daha şeffaf işleyen bir mali piyasa oluşturmayı amaçlıyoruz.

64. Hükümet döneminde de, finansal hizmetler alanında dinamik bir bakış açısıyla yenilikçi politikalar uygulayacağız. Bu kapsamda finansal piyasalarda derinliğin artırılmasına önem verecek, halka açık şirketleri destekleyeceğiz.

Özkaynak kullanımına vergi kolaylığı sağlayacağız. 26 Mart 2015 tarihinde kabul edilen kanunla öz sermaye ile finansmana vergi kolaylıkları getirdik. Nakdi sermaye artırımını yapan şirketler için artırılan sermayenin belli bir kısmının her yıl kurum kazancından indirilebilmesini sağlayacağız.

Hazine kaynaklarından kredi garanti kurumlarına aktarılacak 1 milyar TL tutarındaki kaynağı 2 milyar TL'ye çıkardık. Kredi Garanti Fonu aracılığıyla 20 Milyar TL tutarına kadar Hazine kefaleti verilebilmesinin önünü açıyoruz.

İstanbul Uluslararası Finans Merkezi (İFM) Öncelikli Dönüşüm Programını hayata geçireceğiz. Program dönemi sonunda, İstanbul'un dünya küresel finans merkezi sıralamasında ilk 25 arasında, Türkiye'nin

finansal gelişmişlik açısından ise ilk 30 ülke içerisinde yer almasını hedeflemekteyiz. Ayrıca, 2013 yılında yüzde 3,4 olan finansal hizmetler sektörünün GSYH içindeki payını, program dönemi sonunda yüzde 6'ya yükseltmeyi hedefliyoruz. Programla;

Gayrimenkullerin elden çıkarılmasında değer artış kazançlarının vergilendirilmesine yönelik uygulamaları gözden geçireceğiz.

Finansal araçlar ile bunların dayanak varlıklarına ilişkin vergi uygulamalarını uyumlu hale getireceğiz.

Farklı finans kurumları arasında haksız rekabete yol açan vergi uygulamalarını ortadan kaldıracacağız.

Finans alanında ihtisas mahkemeleri kuracağız.

İFM kümelenme bölgelerinde raylı sistemler başta olmak üzere, ulaşım imkânlarını ve iletişim altyapısını geliştireceğiz.

Finans piyasalarında gereksinim duyulan bilişim teknolojileri ürünlerini geliştirmek üzere “Teknoloji Geliştirme Merkezi” kuracağız.

Faizsiz finans alanında koordinasyonu sağlayacak bir mekanizma oluşturacak, bu alana uygun etik ilkeleri ve kurumsal yönetim ilkelerini belirleyeceğiz. Ürün ve hizmet çeşitliliğini artıracacağız.

Borsa İstanbul Ortak Veri Merkezi'ni kurumsallaştıracacağız. Borsa İstanbul bünyesinde Özel Sermaye Platformu kuracağız.

İstanbul Tahkim Merkezi'ni faal hale getireceğiz.

Finans sektöründeki tüketici ve yatırımcı haklarını, kurumsal yönetim ilkeleri çerçevesinde şeffaf, âdil ve teşvik edici uygulamalarla güçlendireceğiz.

Yatırımlara, uzun vadeli finansman sağlayan yatırım ve kalkınma bankacılığını geliştireceğiz.

KOBİ'ler ve nitelikli altyapı yatırımları başta olmak üzere yatırımların finansmanına yönelik olarak erişimi kolaylaştırıcı ve maliyetleri düşürücü tedbirler alınacaktır.

Mali Disiplin

AK Parti Hükûmetleri olarak hazırladığımız ve uyguladığımız bütçelerimizde güven oluşturmayı esas aldık. Bütçemizi disipline ederken, sağlıklı kaynaklara dayalı olarak artırdığımız gelirleri en iyi biçimde değerlendirerek, insanımıza hizmet olarak geri dönüşünü sağladık.

İktidarlarımız döneminde mali disiplinin, güçlü büyüme performansının ve enflasyondaki düşüşün eşzamanlı olarak gerçekleştirilebileceğini ortaya koyduk. Böylece geçmişte ülkemizde hâkim olan büyüme için enflasyonun gerekli olduğu kanaatinin kırılmasını sağladık. Yıllarca enflasyon ortamında gelir kaybına uğrayan sabit ve dar gelirli vatandaşlarımızın daha gerçekçi gelir artışlarına kavuşmalarını temin ettik.

64. Hükûmet döneminde de mali disiplinden taviz vermeyerek, ekonomide işletmelerimiz için belirsizlikleri en aza indirecek; müteşebbislerimiz için çok daha sağlıklı ve öngörülebilir, üretimi ve vergi gelirlerini artıracak bir ortam oluşturmayı hedefliyoruz.

Mali disiplini sürdürmemizi ve daha fazla mali alan oluşturabilmemizi sağlayacak olan 'Kamu Harcamalarının Rasyonelleştirilmesi Öncelikli Dönüşüm Programı'mız çerçevesinde, mevcut harcama programlarını gözden geçirerek, harcamaların verimliliğini artıracacağız. Bu yolla oluşturulacak mali alanı öncelikli harcama alanlarına tahsis ederek, kamu faiz dışı harcama büyüklüğünün belirli bir seviyede tutulmasını sağlayacağız.

Bu programla ayrıca, kamu harcama büyüklüğünün ve borçlanma gereğinin sınırlandırılmasının yanı sıra, esas olarak harcamaların kalitesinin artırılmasını hedefliyoruz.

Program kapsamında sosyal yardımların amaca uygun kullanılmasını

sağlayacağız. Bu alanda hizmet veren kamu kurumlarının veri tabanlarının entegrasyonunu tamamlayacağız.

Tarımsal desteklerin ekonomik, sosyal ve çevresel etkilerini değerlendireceğiz. Desteklemelerde etkinliği sağlarken, doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımını ve gıda güvenilirliğini gözeteceğiz.

Kamu kurumlarının ihtiyaçlarının ortak alım yöntemiyle tedarikini yaygınlaştıracacağız.

Yükseköğretim kurumlarına ödenek tahsisini daha rasyonel hale getireceğiz.

Kamuda taşıt edinim ve kullanımında yerindelik ve etkinliğin sağlanmasına yönelik tedbirler alacağız.

Saydamlığın artırılması ve rekabetin sağlanması amacıyla, bütün ihale sonuçlarını yayımlama sürecini iyileştireceğiz.

Hizmet alımlarında fayda-maliyet analizini zorunlu hale getireceğiz.

Kamuda hizmet binası ediniminde uyulacak yöntem, kriter, usul ve esasları belirleyeceğiz.

Kaynak tahsis sürecinin etkinliğini sağlamak için stratejik plan-bütçe bağlantısını güçlendireceğiz.

AB'nin kamu alımları direktiflerine uygun olarak kamu ihale sistemini reforme edeceğiz. Bu çerçevede istisna hükümlerinin daraltılması; yeni ihale yöntemlerinin sisteme dâhil edilmesi; elektrik, gaz, su ve telekomünikasyon gibi alanlara özgü sektörler ihale kanununun çıkarılması; e-ihale, e-şikâyet, e-tebligat, ürün sayısallaştırılması, sertifikasyon sistemlerinin kurulması sağlanacaktır.

Akılcı ilaç kullanımını yaygınlaştıracacağız, koruyucu ve önleyici sağlık hizmetlerini geliştireceğiz.

Gelir ve Kurumlar Vergisi kanunlarını birleştirerek yeni Gelir Vergisi

Kanunu çıkaracağız. Sözkonusu düzenleme ile yüksek teknolojiye dayalı ihracatı ve bu kapsamdaki yatırımları destekleyecek vergi teşvikleri getireceğiz.

Kanunla yatırım, üretim, istihdam ve tasarrufların teşvik edilmesi, vergiye gönüllü uyumun artırılması ve kayıtlı ekonomiye geçişin hızlandırılması, vergi tabanının genişletilmesi, vergi adaletinin pekiştirilmesi, vergi güvenliğinin güçlendirilmesi, yürütmede esneklik ve etkinliğin artırılması, tarımda ölçek ekonomisini teşvik eden yeni bir vergilendirme yaklaşımına geçilmesi, dördüncü dönem geçici vergi beyannamesinin kaldırılması ve basit usul mükelleflerinin kayıtlarını kendilerinin tutabilmesine imkân verilmesi sağlanacaktır.

Kayıt dışılığın azaltılması, yatırım ve üretim üzerindeki yüklerin hafifletilmesi ve mükerrerliklerin önlenmesi amacıyla Damga Vergisi Kanunu gözden geçirilecektir.

Ekonomik ve sosyal politikalara uyum sağlamak, sade ve daha kolay uygulanabilir bir hale getirmek amacıyla yeni Vergi Usul Kanunu çıkaracağız. Bu kapsamda; mükellef haklarını artıran; vergi denetiminde adaleti, eşitliği ve güven duygusunu sağlayan; vergi idaresi uygulamalarında şeffaflığı ve hesap verebilirliği artıran; uyuşmazlıkların çözümünü kolaylaştıran; değerlendirme hükümlerini mükellef lehine iyileştiren; vergiye uyum maliyetlerini düşüren düzenlemeler gerçekleştireceğiz.

Bütçemizin gelir kısmını daha da iyileştirmek üzere hazırladığımız 'Kamu Gelirlerinin Kalitesinin Artırılması Öncelikli Dönüşüm Programı' çerçevesinde, temel olarak kamu gelirlerinin sağlıklı ve sürekli kaynaklardan çağdaş yöntemlerle elde edilmesini amaçlamaktayız.

Programla, gelir mevzuatının oluşturulmasından gelirlerin toplanmasına ve kamuoyunun bilgilendirilmesine kadar olan tüm sürecin kalitesini artırmayı hedefliyoruz.

Temel yaklaşımımız, vergi ödeyenlerden daha fazla vergi almak değil, vergi tabanını genişletmek suretiyle gelirlerin kalitesini artırmaktır.

Program kapsamında;

Vergi mevzuatının sadeleştirilmesi çalışmalarına devam edeceğiz.

Vergi mevzuatına ilişkin düzenlemeleri toplumun ve ilgili tarafların katkılarının alındığı bir süreç içinde gerçekleştireceğiz.

Yerel yönetimlerin öz gelirlerini artıracacağız.

Yatırımların üretken alanlara yönlendirilmesi ve tasarrufların artırılması temel amacı kapsamında, gayrimenkul rantlarından kamunun pay almasına yönelik çalışma yapacağız.

İstisna, muafiyet ve indirimleri kapsamlı bir analize tâbî tutacağız.

Vergileme alanında vatandaşa hizmeti sunarken, teknolojinin imkânlarından daha çok yararlanacağız.

Kamu gelirleriyle ilgili daha kapsamlı ve detaylı istatistikler üreteceğiz.

Vergi İdaresinin beşeri ve teknik kapasitesini artıracacağız.

Kayıt Dışılığın Azaltılması

Adaletli bir yönetimin temel esaslarından biri olarak herkese eşit koşullarda çalışma, kazanma hakkı tanımayı; herkesten adil bir vergi sistemi ile katkı istemeyi benimsiyoruz.

Kayıt dışı ekonominin boyutlarının azaltılmasının, orta ve uzun dönemde ekonomik istikrar, gelir dağılımı ve istihdam gibi birçok makroekonomik unsurun nitelikli bir biçimde iyileşmesine, ekonomide verimlilik düzeyi ve rekabet gücünün yükselmesine, ayrıca kamu gelirlerinin artmasına katkıda bulunacağını görmekteyiz. Bu yaklaşımla, ekonomide etkinliği sağlayacak; kayıtlı çalışmayı, istihdam etmeyi ve vergide gönüllüğü artıracak uygulamaları özendirmeyi temel bir ilke olarak kabul ediyoruz.

64. Hükümet olarak önümüzdeki dönemde uygulamaya koyacağımız

‘Kayıt Dışı Ekonominin Azaltılması Öncelikli Dönüşüm Programı’mız kapsamında;

Kayıt dışı ekonominin boyutunu ölçerek, kayıt dışılığın yol açtığı etkileri araştırarak ve bir envanter çalışması yapacağız.

Denetim kapasitesini güçlendireceğiz.

Eğitici ve kapsayıcı yöntemlerle toplumun tüm kesimlerinde farkındalığı artıracacağız.

Vergilendirme kapasitesini ölçen yöntemler geliştirecek, kayıt dışı istihdamın boyutunu analiz edecek ve yol açtığı sorunları gidereceğiz. Vergiye gönüllü uyumu etkileyen faktörleri analiz edeceğiz ve mükelleflerin vergiye uyum seviyelerini artırıcı uygulamaları hayata geçireceğiz.

Gümrük kapılarını ve gümrükleri modernize ederek yenileyeceğiz.

Ayrıca, sosyal yardım alanların gelirlerinin, kayıtlı işe başlar başlamaz kesilmemesini ve belirli bir süre veya geliri yeterli bir noktaya erişinceye kadar devam ettirilmesini sağlayacağız. Özellikle kısmi süreli çalışanların, GSS ile ilgili ek ödeme sorunlarının çözülerek kayıt dışı çalışmalarının engellenmesini sağlayacağız.

Kamu Sermayeli Şirketler ve Özelleştirme

AK Parti Hükûmetleri olarak piyasa ekonomisinin kuralları çerçevesinde kamu işletmeciliğinden mümkün olduğunca çekilmeyi hedefledik. Bu hedef doğrultusunda, büyük miktarda özelleştirmeler gerçekleştirdik. Yeni dönemde ise, bir taraftan özelleştirme uygulamalarına devam ederken, diğer taraftan kamunun işletmeci olduğu alanlarda etkinliği artıracacağız.

Piyasa ekonomisinin etkin ve kamu müdahalesinden olabildiğince arınmış bir şekilde işlemlerini teminen, KİT’lerin faaliyetlerini, ekonomik amaç ve hedeflere dayalı olarak daha kaliteli bir biçimde yürütmeyi temel bir prensip olarak devam ettireceğiz.

Kamu sermayeli kuruluşların açık, şeffaf ve hesapverebilir bir yapıda çalışmalarını sağlayacak; yönetim sistemlerinin, rekabet edebilir ve iyi yönetim ilkelerine uygun bir yapıda oluşmasını temin edecek yönetim reformunu gerçekleştireceğiz.

Kamu döner sermaye kuruluşlarının açık, şeffaf ve hesapverebilir bir idari ve mali yapıda çalışmalarını sağlayacak döner sermaye reformunu gerçekleştireceğiz.

KİT'lerin faaliyetlerini, piyasa mekanizmasını bozucu etkiye neden olmayacak şekilde sürdüreceğiz.

Stratejik yönetim anlayışını yaygınlaştıracak, KİT faaliyetlerinin stratejik planlar ve performans programlarına uyumunun artırılmasına yönelik uygulamaları gerçekleştireceğiz.

Özelleştirme uygulamalarını, uzun vadeli sektörel öncelikler çerçevesinde belirlenmiş bir program dâhilinde sürdüreceğiz.

Tasarruflar

Hükümet olarak yurtiçi tasarrufları ekonomik büyümenin önemli dinamiklerinden biri olarak görmekteyiz. Ekonomi politikalarımızın temelini oluşturan üretken yatırımlarımızı, uluslararası sermayenin yanı sıra, yurtiçi tasarruflarla da finanse ederek sağlıklı bir büyüme yapısı oluşturmak temel amacımızdır.

Yurtiçi tasarrufları sadece artırmakla kalmayacak, bunları üretken alanlarda Türkiye'nin hızlı bir biçimde büyümesini sağlayacak katma değeri yüksek yatırımlara yönlendireceğiz. Uygulayacağımız para ve maliye politikalarının yanı sıra, hanehalkı ve firmalara sağlayacağımız teşviklerle yurtiçi tasarruf oranlarını, büyüme ve cari açık hedeflerimizle uyumlu bir şekilde yükseltmeyi hedeflemekteyiz.

'Yurtiçi Tasarrufların Artırılması ve İsrafın Önlenmesi Öncelikli Dönüşüm Programı'yla, yüksek ve istikrarlı bir büyüme dinamiği sağlamak üzere, en güvenilir ve kalıcı finansman kaynağı olan yurtiçi tasarrufların

artırılması, artan yurtiçi tasarrufların üretken yatırımlara yönlendirilmesi ve israfın azaltılmasını amaçlamaktayız. Programla;

Gayrimenkullerin elden çıkarılmasında değer artış kazançlarının vergilendirilmesine yönelik uygulamaları gözden geçireceğiz.

Taşınmaz alımlarının finansmanında kullanılan kredilere ilişkin vergi istisna ve muafiyetlerini, sosyal ve ekonomik amaçları dikkate alarak, gözden geçireceğiz.

Kapasite ve verimlilik artışı sağlamak amacıyla, imalat sanayii makine-teçhizat yatırımlarının finansmanında Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi (BSMV) istisnası getireceğiz.

Uluslararası yükümlülükleri gözeterek, lüks ve/veya ithalat yoğunluğu yüksek tüketim mallarını caydırıcı vergilendirme yapacağız.

Uzun vadeli tasarrufları teşvik etmek üzere, özel amaçlı tasarruf mekanizmaları geliştireceğiz.

Altın bankacılığı başta olmak üzere, altın şeklinde tutulan tasarrufların sisteme çekilmesi için çeşitli mekanizmalar geliştireceğiz.

Bireysel emeklilik sisteminde kesinti oranlarını uluslararası düzeylere yaklaştıracamız ve sistemde “otomatik katılım sistemi” pilot çalışması yapacağız. Hayat sigortalarının ve uzun süreli (bir yılı aşan) özel sağlık sigortalarının geliştirilmesini sağlayacağız.

Kamuoyuna yönelik genel bir tasarruf çağrısı kampanyası yürüteceğiz.

Türkiye’de finansal konularda farkındalığın artırılması için çeşitli kesimlere yönelik eğitim ve tanıtım faaliyetleri düzenleyeceğiz.

Yatırımlar

Ekonomik büyümenin ve istihdamın artırılması, gerekli altyapının sağlanarak ülkemizin rekabet gücünün ve iş ortamının iyileştirilmesi için yatırımlara büyük önem vermekteyiz.

Sadece büyüme ve istihdam açısından değil, bölgesel kalkınmanın sağlanması, insan kaynaklarımızın geliştirilmesi, vatandaşlarımızın refahının ve yaşam kalitesinin artırılması açısından etkin ve verimli yatırımlara hız kesmeden devam etmek temel amacımızdır.

64. Hükümet döneminde yüksek ve istikrarlı büyüme için kamu ve özel kesim yatırımlarını birbirini tamamlayacak şekilde bütüncül bir bakış açısıyla ele almaya devam edeceğiz. Bu perspektifle, kamu yatırımlarıyla eş zamanlı yürüttüğümüz yatırım ortamının geliştirilmesine yönelik politikalarımızla, özel sektör yatırımlarının önünü açmayı ve bu yatırımları teşvik etmeyi sürdüreceğiz.

Kamu yatırımlarını, özel sektör tarafından gerçekleştirilemeyecek ekonomik ve sosyal altyapı alanlarında yoğunlaştıracamız.

Kamu yatırımlarını, bölgeler arası gelişmişlik farklarını azaltmada ve bölgesel gelişme potansiyelini değerlendirmede etkili bir araç olarak kullanacağız. GAP, DAP, KOP, DOKAP gibi bölgesel eylem planları kapsamındaki projelere öncelik vereceğiz.

Yatırım programının rasyonel yapısını koruyacağız, projelerin geciktirilmeden hayata geçirilmesini sağlayacağız.

Büyük altyapı projeleri yürüten kurumların planlama ve uygulama aşamalarında bilgi paylaşımı ve ortak karar alma süreçleri geliştirilerek projeler arası çakışmalar ve oluşabilecek ilave maliyetler önlenecektir. Bu amaçlara yönelik düzenlemeler yapılacak ve idari mekanizmalar oluşturulacaktır.

Kamu-Özel İşbirliği yöntemiyle başlatılan büyük projeleri tamamlayacak; yeni otoyollar, yüksek hızlı tren hatları dâhil olmak üzere, birçok alanda yeni projeleri Kamu-Özel İşbirliği yöntemiyle hayata geçireceğiz. Kamu ve özel kesim işbirliği alanında halen dağınık bir yapıda olan mevzuat, tek bir çerçeve kanunla düzenlenecektir.

Önümüzdeki dönemde özel yatırımların teşvikine yönelik uygulamalarda maliyet-etkinlik, hesap verebilirlik, şeffaflık, öngörülebilirlik, es-

neklik, atıl kapasite oluşturulmaması ile verimlilik ilkelerini gözeteceğiz. İstihdam, yüksek katma değer ve ihracat artışına yönelik yatırım alanlarına öncelik vereceğiz.

Devlet desteklerine ilişkin veri toplama ve izleme altyapısı çalışmalarını tamamlayarak uygulamaya geçireceğiz. Oluşturulan verilerin bu alanda yapılacak etki analizlerine temel teşkil etmesini sağlayacağız.

Emek yoğun sektörlerde yatırımcıların talebi halinde, sembolik bir kira bedeliyle, anahtar teslimi fabrika binası yapacağız.

Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Koordinasyon Kurulu (YOİKK) kapsamındaki çalışmaların genel sorun alanlarına odaklı, daha etkin ve sonuç alıcı bir biçimde sürdürülmesini sağlayacağız.

‘İş ve Yatırım Ortamının Geliştirilmesi Öncelikli Dönüşüm Programı’yla iş ve yatırım ortamının öncelikli sorunlarına odaklanılarak, yatırımcının karşılaştığı belirsizliklerin giderilmesi ve sorunların hızla çözülmesi, bunun için mevcut mekanizmaların iyileştirilerek yatırımların artırılmasını amaçlamaktayız.

Ülke ekonomisi için büyük önem arz eden yatırımların izin ve yatırım yeri temini süreçlerinin hızlı ve etkin bir biçimde yürütülmesine ve sonuçlandırılmasına yönelik mekanizma oluşturacağız.

Türkiye’de yatırıma uygun arazi envanterinin yatırımcıya elektronik ortamda sunulması amacıyla coğrafi bilgi sistemleri altyapısını geliştireceğiz.

Endüstri Bölgeleri ve Organize Sanayi Bölgelerinde, özellikle yatırım yeri tahsisine ilişkin uygulama sürecinde karşılaşılan sorunları tespit edeceğiz ve bu sorunların çözümüne yönelik olarak mevzuatı geliştireceğiz.

Kamunun iş dünyasına elektronik ortamda sunduğu hizmetlerin birbirleri ile entegrasyonunu sağlayacak ve elektronik ortamda daha fazla hizmet sunacağız.

İşyeri açma ve çalışma ruhsatlarında basitleştirme ve uygulama birliğini sağlayacağız.

Şirketlerin kuruluş ve tasfiye işlemleri kolaylaştırılacak; maliyetler düşürülecek; süreç kısaltılarak basitleştirilecek; iradi tasfiye, iflaslı tasfiye ve yeniden yapılandırmaya yönelik hususlar gözden geçirilecektir.

Türkiye'de iş ve yatırım ortamına ilişkin altyapıyı geliştirerek, hukuki süreçlerin daha kısa zamanda sonuçlanmasını sağlayacağız. Adli ve idari yargıda uyuşmazlıkların yargı öncesi çözüm usullerini geliştirecek ve etkin hale getireceğiz.

İstihdam

Hükûmet olarak istihdam alanındaki temel yaklaşımımız daha fazla ve daha nitelikli iş imkânları oluşturmaktır. Bu amaçla, bir yandan ekonomimizi büyütürken, diğer yandan istihdam dostu bir büyüme sağlamayı hedefliyoruz. İstihdamı sadece ekonomik anlamda bir gösterge olarak değil, ekonomik büyümenin sosyal refaha yansımalarının temel alanı olarak kabul ediyoruz.

İşgücü piyasasının daha etkin işlediği bir ortamda işsizliği kalıcı şekilde düşük oranlara indirmeyi hedefliyoruz.

Türkiye'de kadın girişimciliğinin geliştirilmesine yönelik bir program uygulayacağız. Program kapsamında eğitim, finansman ve mentörlük destekleri sağlayacağız.

Genç girişimciliği ve istihdamı özendirici programlar uygulamaya koyacağız.

İŞKUR tarafından düzenlenen aktif işgücü programlarının etkinliğini artıracacağız.

İşgücü piyasalarına esneklik sağlayan çalışma biçimlerini iş ve sosyal güvenlik mevzuatına ekleyeceğiz. Söz konusu mevzuat düzenlemelerinde AB Müktesebatı ve uygulamalarını dikkate alacağız.

İstihdam teşviklerini basit ve daha anlaşılır hale getireceğiz. Bu kapsamda yapılacak analizler dikkate alınarak, bazı teşvik uygulamalarını gözden geçireceğiz.

İstihdamın nitelikli bir biçimde artırılması ve piyasanın düzgün işlemesine yönelik hazırladığımız ‘İşgücü Piyasasının Etkinleştirilmesi Öncelikli Dönüşüm Programı’nı hayata geçireceğiz.

Tarım ve Gıda

Tarımda gerekli yapısal dönüşümlere, öncelikli alanlarda rasyonel ve çağdaş üretim modellerini esas alıyoruz. Bu yaklaşım ve prensiplerle nüfusunu yeterli, kaliteli ve güvenilir gıda ile besleyen, tarım ürünlerinde net ihracatçı konumunu daha da geliştiren, rekabet gücünü artırmış, dünyada ve bölgesinde tarım alanında söz sahibi bir ülke olmak temel hedefimizdir. 64. Hükümet döneminde de tarım politikalarımızı etkili bir şekilde uygulamaya devam edeceğiz.

Kümülatif olarak 8 milyon hektar alanda arazi toplulaştırma çalışmalarını tamamlayacağız ve tarla içi geliştirme hizmetlerini güçlendireceğiz.

Tarımsal destekleri, 190 adet tarım alt havzasında, iklim, toprak ve topografyanın yanı sıra, mevcut su potansiyeli ve bitkilerin su tüketimini de dikkate alarak, alt havzalar düzeyinde, bölgesel ve ürün bazında düzenleyeceğiz.

Yemde ve gübrede KDV’yi kaldıracağız.

Genç çiftçilerimize proje karşılığı 30 bin lira karşılıksız destek vereceğiz.

İşletme büyüklüğü 5 dekar altındaki meyve, sebze, süs bitkisi, itri-tıbbi-aromatik bitki yetiştiriciliği yapan çiftçilere destekleme ödemesi yapacağız.

Çiftçilerimize seralarının modernizasyonu için faizsiz kredi vereceğiz.

Maliyetleri düşürmek amacıyla seralara ticarethane elektrik fiyatı yerine sulama suyu elektrik fiyatı uygulayacağız.

Tarımsal desteklemelerde ürün deseni ve su potansiyeli uyumunu gözeterek, sertifikalı üretim yöntemlerine önem vereceğiz.

Tarım sigortalarının kapsamını genişleterek yaygınlaştıracamız.

Tarımsal istatistik ve kayıt sistemlerini geliştirmek amacıyla yürütölen projeleri sürdüreceğ, tarım politikalarının yürütölmesine ilişkin bilgi altyapısı ile idari yapıyı geliştirerek tüm tarımsal bilgi sistemlerini AB ile uyumlu hale getireceğiz.

İşletmeleri ekonomik ölçek büyüklüğüne ulaştıracak projeler yürüteceğiz. Arazilerini büyötmek isteyen ehil mirasçılara kredi imkânları sağlayacağız. Çiftçilerimizden arazilerini birleştirmek suretiyle büyük ölçekli tarım işletmeleri oluşturanlara özel destekler vereceğiz.

Tarım arazilerimizi ve verimli ovalarımızı koruyacak 'Arazi Kullanım Planları' ve 'Ovalarımızın Belirlenmesi' çalışmalarını tamamlayacağız.

Tarımsal kuraklığın daha etkin olarak izlenebilmesi için TARBİL kapsamında çalışan 400 tarımsal meteoroloji istasyonu 1.200'e çıkarılarak tüm öлке geneline yaygınlaştırılacaktır.

14 yeni araştırma merkezi kuracağız.

'Tarımda Su Kullanımının Etkinleştirilmesi Öncelikli Dönüşüm Programı'yla ölkemizde toplam su kullanımının yüzde 70'inden fazlasının gerçekleştiğı tarım sektöründe israfı önlemek ve suyu etkin kullanmayı amaçlıyoruz.

Yeni yatırımlarımızda suyun tasarruflu kullanımını sağlayacak, geçmişten devraldığımız sistemlerde ise suyun verimli kullanımına yönelik iyileştirme çalışmalarına hız vereceğiz. DSİ sulamalarında yüzde 62 olan sulama oranını yüzde 68'e, yüzde 42 olan sulama randımanını ise yüzde 50'ye çıkarmayı hedefliyoruz.

Program kapsamında;

Sulanan arazi varlığının nihai hedef olan 8,5 milyon hektara ulaştırıl-

masını sağlayacak; özellikle su tasarrufuna imkân sağlayan basınçlı modern sulama yatırımlarına devam edeceğiz.

Mevcut sulama tesislerinin rehabilitasyonunu bir program dâhilinde gerçekleştireceğiz.

Su yönetimini ve fiyatlandırma sistemini, su tasarrufunu artırıcı bir yaklaşımla gözden geçireceğiz.

Uygun geçiş düzenlemeleriyle, yeraltı suyu kullanımında kayıt ve kontrolü sağlayacağız.

Sulama birliklerinin çalışma süreçlerini gözden geçirecek, sistemin daha etkin hale getirilmesi yönünde alternatifler oluşturacağız.

2019 yılına kadar 10 milyon dekar ilave araziye sulanabilir hale getirmeyi hedefliyoruz.

GAP'ta büyük oranda tamamlamış olduğumuz ana kanallar sonrasında şebeke inşaatlarına daha da hız vereceğiz. Orta vadede, GAP sulamalarının tamamı olan 10 milyon 580 bin dekarın tamamını sulamaya açmayı hedefliyoruz. Sulamalar tamamladığında GAP, gıda üreten ve dünyaya ihraç eden bir 'üretim ve ihracat merkezi' haline gelecektir.

Konya, Karaman, Aksaray ve Niğde illerini kapsayan Konya Ovası Projesi ile Akdeniz'e boşta akan suların Konya Ovası'na yönlendirilmesi, baraj, gölet ve sulama sistemlerinin tamamlanması, vahşi yeraltı sulamalarının yağmurlama veya damlamalı sulama usullerine dönüştürülerek su ve enerji sarfiyatında tasarruf sağlanmasını hedeflemekteyiz. KOP'ta 2014 yılı sonu itibarıyla 9 milyon 240 bin dekar arazi sulanmaktadır. 2019 yılı sonuna kadar hedeflenen 11 milyon dekar arazinin tamamını sulamaya açmayı hedefliyoruz.

14 ilimizi kapsayan Doğu Anadolu Projesi'yle 2019 yılı sonuna kadar 2,3 milyon dekar araziye daha sulamaya açmayı hedefliyoruz.

Sulama alanında özellikle 5,7 milyar TL'lik kaynak ayırdığımız Silvan

I. Merhale Projesi'yle 200 bin hektar alanın sulanmasını sağlamayı hedefliyoruz. Bu çalışmaların tamamlanması özellikle Diyarbakır ilimizde önemli oranda gelir ve istihdam artışını sağlayacaktır.

Tarım alanlarını planlama ile koruma altına alacağız.

Katma değeri yüksek ürünlerin geliştirilmesine, gen kaynaklarının korunmasına, ıslah çalışmalarına, nanoteknoloji ve biyoteknolojiye yönelik çalışmalara öncelik vererek, güdümlü projelerle tarım-sanayi-üniversite arasındaki işbirliklerini artıracacağız.

'Zeytin ve Zeytinyağı Sektörü Ulusal Kümelenme Stratejisi' oluşturacağız.

Başta aspir, kanola, soya olmak üzere bitkisel üretimde sözleşmeli üretimi yaygınlaştıracacağız.

Sertifikalı tohumluk üretimini 880 bin tona çıkaracağız.

Tarım alanları içerisinde organik tarımın oranını yüzde 1,95'den yüzde 4'e çıkaracağız.

Genetik yapısı değiştirilmiş organizmalar ve ürünlerden kaynaklanabilecek risklerin önlenmesi ve söz konusu ürünlerle ilgili izlenebilirliğin sağlanması, kontrol ve denetim sisteminin etkin şekilde işletilmesini sağlayacağız.

Bitki sağlığı alanında ithalat dâhil koruma ürünlerinin ruhsatlandırılması, ruhsatlandırılmış ürünlerin biyolojik etkilerinin kontrolü, kurulan izleme altyapısının geliştirilmesi ve üreticilerde farkındalığın oluşturulmasını sağlayacağız.

Tarım sektörü açısından önem taşıyan biyolojik çeşitliliğin tespiti, korunması ve sürdürülebilir kullanımını sağlayacağız.

Ürünlerini lisanslı depolarda muhafaza eden üreticilere kira desteği sağlayacağız. 1 milyon ton kapasiteli 'Hububat Depolama Projesi' tamamlanacaktır.

12 milyon hektar mera alanında tespit, 7,2 milyon hektar alanda tahdit, 4 milyon hektar alanda tahsis, 800 bin hektar alanda ise ıslah çalışmalarını tamamlayacağız.

Koyun ve keçi yetiştiriciliğine yönelik teşvikleri artıracacağız. Koyun ve keçilerin kayıt altına alınarak izlenmesi ve hayvan hastalıklarının kontrol altına alınmasını sağlayacağız.

Süt ve et üretiminde sözleşmeli model geliştireceğiz.

Balıkçılıkta kaynak yönetimini bilimsel verilere dayalı ve etkin bir biçimde gerçekleştirecek, idari kapasiteyi güçlendireceğiz. 'Balıkçı Gemileri İzleme ve Veri Toplama Sistemi'ni kuracağız.

Su ürünleri yetiştiriciliğinde çevresel sürdürülebilirlik gözetilecek, ürün çeşitliliği ve markalaşma ile uluslararası pazarlarda rekabet edebilirliğin artırılması sağlanacaktır.

Ormanların sınırlarının korunması ve mülkiyet problemlerinin çözümüne yönelik orman kadastro çalışmalarını hızlandıracacağız. Ormanların ekonomik, sosyal ve ekolojik fonksiyonlarını gözetilen sürdürülebilir yönetim ilkesi benimsenecek, odun ve odun dışı orman ürünleri potansiyelini değerlendirerek üretim ve pazarlanması konusunda etkin yönetim sağlayacağız.

İkinci GAP Eylem Planı'nda beşeri ve sosyal kaynakların geliştirilmesine ve temel altyapı yatırımlarının tamamlanmasına öncelik vereceğiz. DAP Eylem Planı'nda tarım ve hayvancılığın geliştirilmesine öncelik vereceğiz. KOP Eylem Planı'nda toprak ve su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımını sağlamak suretiyle sektörel çeşitliliğin artırılmasını esas alacağız. DOKAP Eylem Planı'nda ise turizm odaklı sürdürülebilir kalkınma yaklaşımını esas alacağız.

Enerji Güvenliği

Enerjinin nihai tüketiciye sürekli, kaliteli, güvenli, asgari maliyetlerle arzını ve enerji temininde kaynak ve bölge çeşitlendirmesini esas almaktayız.

Hızla kalkınan bir ülke olarak mevcut enerji kaynaklarımız, ülkemizin ihtiyacını karşılayacak düzeyde değildir. Bu alanda arz güvenliğinin sağlanması için bir taraftan yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarının harekete geçirilmesi, diğer taraftan enerji verimliliğinin artırılması temel hedeflerimizdendir. Ayrıca, yurtdışı enerji kaynaklarının uzun vadeli ve sürdürülebilir bir zeminde sağlanabilmesi için gerekli faaliyetler gerçekleştirilecektir.

Yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarımızı mümkün olan en üst düzeyde değerlendirmeyi ve nükleer teknolojiyi elektrik üretiminde kullanmayı öngörmekteyiz. Enerjinin israf edilmemesi ve çevresel etkilerinin asgariye indirilmesi ile ülkemizin uluslararası enerji ticaretinde stratejik konumunu güçlendiren rekabetçi bir enerji sistemine ulaşılması temel amacımızdır.

Nükleer enerjide somut adımlar atarak 4.800 MW gücünde Akkuyu'da ve 4.480 MW gücünde Sinop'ta olmak üzere 2 adet nükleer santralin yapılması için anlaşmayı imzaladık. Bu iki santrale ek olarak görüşmelerini yürüttüğümüz 3. santralin yapımına bu dönemde başlayacağız.

Tüm illerde konut sektörüne doğal gaz iletiminin tamamlanmasını planlamaktayız.

Doğal gaz depolama kapasitesini artıracacağız. Bu kapsamda, yapımı devam eden Tuz Gölü Yeraltı Depolama Projesi'ni tamamlayacağız.

Azerbaycan ile hükümetler arası anlaşmayla imzaladığımız, Trans-Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı (TANAP) Projesi'ni bu dönemde hayata geçireceğiz.

Trans Adriatik Doğal Gaz Boru Hattı Projesi'yle (TAP) doğalgazın Yunanistan ve Arnavutluk üzerinden İtalya'ya ulaşması, Irak-Türkiye Doğal Gaz Boru Hattı Projesi'yle de Türkiye ve Avrupa için gaz alışı gerçekleşmesi hedeflenmektedir.

Tarımsal amaçlı kullanılmayacak nitelikte 6.000 hektar alanda 4.000

MW kapasiteye sahip Karapınar Enerji İhtisas Endüstri Bölgesinde 2016 yılında yatırımcılara yer tahsisi yapılması hedeflenmektedir.

Dolgu hacmi bakımından Türkiye'nin 2. büyük, 1.200 MW'lık kurulu gücüyle 4. büyük baraj ve HES olacak Ilısu Santrali ile yıllık ortalama 3,8 milyar KW/s enerji üreteceğiz.

270 metre gövde yüksekliği ile Türkiye'nin en yüksek, dünyanın 3'ncü yüksek barajı olacak Artvin Yusufeli Barajı'nı tamamlayacağız.

Komşu ülkelerle elektrik ticareti kapasitesini artıracacağız.

Elektrik iletim şebekesinin altyapısının güçlendirilmesi ve modern bir şebeke haline dönüştürülmesine yönelik çalışmalarımız devam edecektir.

2010 yılında başlatılan elektrik üretim varlıklarının özelleştirilmesine devam edilecektir.

Enerjiyi verimli tüketen ürünlerin verimsiz ürünlere oranla kullanımının artırılması özendirilecektir.

Afşin-Elbistan gibi büyük linyit havzaları ile daha düşük kapasiteli diğer rezervlerin değerlendirilmesini sağlayacağız.

Yurt içi ve yurt dışı petrol ve doğal gaz aramaları ve üretimini artıracacağız.

Kömür ve jeotermal gibi yerli kaynakların potansiyelinin tespitine yönelik arama faaliyetlerini azami düzeye çıkaracağız.

Kaya gazı konusunda ise kapsamlı araştırma faaliyetlerinin yürütülmesini sağlayacağız.

Demir cevheri, mermer ve bor başta olmak üzere sanayi hammaddelerinin yurtiçinde arama ve üretimine öncelik vereceğiz.

Türkiye ekonomisi için temel ve kritik olan hammaddelerin güvenli te-

minine yönelik strateji oluşturacağız. Kritik hammadde, maden ve minerallerin ihracatında düzeni sağlayacak ve katma değeri artıracak bir sistem kuracağız.

Başta nadir toprak elementleri olmak üzere, Türkiye’de yer alan hammaddelerin aranması ve üretilmesine yönelik arama programı başlatacağız.

Madencilik sektörünün çevre mevzuatına uyumunu geliştireceğiz. Madencilik sektöründe iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin artırılmasına yönelik olarak maden kanunu ve diğer ilgili kanunlarda yaptığımız düzenlemeleri etkili bir şekilde uygulayacağız.

Krom ve mermer gibi madencilik ürünlerinin yurtiçinde işlenmesi ve oluşan katma değer artırılmasını sağlayacağız.

Küresel ölçekli ve rekabet gücü yüksek madencilik şirketlerinin oluşturulmasını destekleyeceğiz.

Yeni dönemde önemli bir reform alanımız ‘Yerli Kaynaklara Dayalı Enerji Üretimi Öncelikli Dönüşüm Programı’mızdır. Programımızın amacı; enerji alanında yerli kaynaklarımızı maksimum düzeyde harekete geçirmek suretiyle dışa bağımlılığımızı azaltmaktır.

Ayrıca ‘Enerji Verimliliğinin Geliştirilmesi Öncelikli Dönüşüm Programımız’la da bir yandan daha az karbon salınımıyla çevreyi korurken, diğer yandan daha az girdi kullanımıyla rekabet gücümüzü artırmayı amaçlamaktayız. Programla birincil enerji yoğunluğunu azaltırken, kamu binaları ve tesisleri başta olmak üzere enerji verimliliğini yaygınlaştıracğız.

Ulaştırma ve Lojistik

Hükümetimiz, büyük ekonomilerin can damarları olan ulaştırma ve lojistik altyapılarının gelişimine ve bu sayede ülkemizin rekabetçiliğinin artırılmasına özel önem vermektedir. Bu kapsamda ülkemizin rekabet gücüne ve toplumumuzun yaşam kalitesinin yükseltilmesine katkı sağ-

layan, güvenli, ekonomik, konforlu, hızlı ve çevreye duyarlı hizmetlerin sunulduğu, kombine taşımacılığın ve lojistik merkezlerin etkin bir şekilde hayata geçirildiği bir ulaştırma ve lojistik sisteminin oluşturulması temel hedefimizdir.

Yeni dönemde ulaştırma alanında; bölgelerimizi ve illerimizi birbirleri ile bütünleştirmeye, hem yolcu hem de yük açısından güçlü bir lojistik ve ulaştırma altyapısı oluşturmaya devam edeceğiz. Bu amaçla, önceki dönemlerde hazırladığımız ve uygulamaya aldığımız, Ulaştırma Ana Plan Stratejisi'nin devamı olarak Kentsel Ulaştırma Ana Planlarının Hazırlanması Rehberi'ni de kapsayacak AB normlarına uygun bir Ulaştırma Ana Planı ile Lojistik sektörünün sağlıklı ve planlı bir şekilde gelişmesi için Lojistik Ana Planı hazırlayacağız.

Karayolunda ülkemizin kuzeyini güneyine, doğusunu batısına bağlayan ana akslarımızı büyük ölçüde tamamlayacak ve otoyol ağıımızı geliştireceğiz. Havacılık ve denizcilik sektörlerinde ülkemizi dünyanın en önemli transit merkezlerinden birine dönüştüreceğiz. Demiryollarında yüksek hızlı ve hızlı tren hatlarımızı önemli ölçüde tamamlayacağız. Böylece, Türkiye'yi gelişmiş ülke standartlarında bir ulaştırma alt yapısına kavuşturacağız.

Trafik yoğunluğunun yüksek olduğu kesimlerde trafik güvenliğinin artırılması ve taşıma sürelerinin kısaltılması amacıyla bölünmüş yol uzunluğunu 30 bin kilometreye çıkaracağız.

Önemli ulaşım koridorlarını otoyol ağı ile birbirine bağlayacak, başta Marmara Bölgesi olmak üzere YİD modeliyle yeni otoyollar inşa edeceğiz. Bu ağın önemli parçaları olan İstanbul-Bursa-İzmir (Körfez Geçiş Köprüsü dâhil) ve Kuzey Marmara Otoyolu'nu tamamlayarak hizmete açacağız. Bu kuşağın önemli bir bölümü olan ve üzerinde demiryolu da bulunan Çanakkale Boğaz Köprüsü'nün yer aldığı güzergâhın da yapımına başlayacağız. Böylece Otoyollar ve köprülerle çevrilmiş Marmara Ringi'ni oluşturacağız.

Yavuz Sultan Selim Köprüsü ve AVRASYA tüneline tamamlayacağız.

Ankara-Niğde Otoyolu ile Ankara-Kırıkkale-Delice, Mersin-Silifke (Taşucu), Çiğli-Aliğa-Çandarlı ve Antalya-Alanya Otoyollarının yapımına başlayacağız. Aydın-Denizli-Burdur, Afyonkarahisar-Burdur-Antalya, Ankara-Sivrihisar, Sivrihisar-Bursa, Sivrihisar-İzmir, Şanlıurfa-Diyarbakır-Habur, Delice-Samsun, Kınalı-Tekirdağ-Çanakkale-Balıkesir, Gerede-Merzifon, Yalova-İzmit ve Merzifon-Gürbulak Otoyolu Projeleri'nin 2023 yılına kadar gerçekleştirilmesini hedefliyoruz.

Ağır taşıt trafiği yüksek olan yollarda BSK yapımına devam edeceğiz.

Doğu Anadolu'yu Karadeniz Bölgesine bağlayan Ovit, Cankurtaran ve Salmankaş Tünelleri, Orta Anadolu'yu Karadeniz'e bağlayan Ilgaz Tüneli, Cizre ile Şırnak'ı birbirine bağlayan Cudi Tüneli, Akdeniz sahilini geçilebilir kılan Mersin-Antalya arasındaki 27 tünel başta olmak üzere çok sayıda tüneli tamamlayacağız.

Mega ulaşım projelerini hayata geçireceğiz. İstanbul Boğazi'nin altından iki defa tünel yapmak yerine dünyada bir ilk olmak üzere tek geçişte tek tünel halindeki karayolu ve metro geçişlerini kapsayan 3 katlı Büyük İstanbul Tüneli'ni tasarladık. Günde 6,5 milyon vatandaşımızın kullanacağı toplam 9 farklı raylı sistemi birbirine bağlayacak, Boğaziçi ve Fatih Sultan Mehmet Köprülerinin trafiğine nefes aldırarak projenin YİD modeli ile yapımına başlayacağız.

Yüzyılın en büyük projelerinden biri olacak olan Kanal İstanbul Projesi'nin çalışmalarına devam ediyoruz.

Ankara ve İstanbul arasında 1,5 saate indirecek yüksek hızlı tren projesini, YİD modeliyle, etaplar halinde gerçekleştirmek üzere proje çalışmalarını başlattık.

Önümüzdeki dönemde Ankara merkezli hızlı tren çekirdek ağını 3.623 km'ye çıkaracağız. Bunların en önemlilerinden biri olan Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Tren Projesi'ni tamamlayacağız. Böylece ülke nüfusunun

yarısı yüksek hızlı tren konforundan faydalanacaktır.

Kapıkule'den Kars'a ve İzmir'den Habur'a uzanan Doğu-Batı demiryolu akslarındaki yük ve yolcu taşıyacak hızlı tren hatları ile Kuzey-Güney akslarındaki İstanbul-Antalya, İstanbul-İzmir-Aydın, Karasu-Antalya, Zonguldak-Mersin, Samsun-Çorum-Kırıkkale-Ankara, Kayseri-Nevşehir-Aksaray-Konya-Antalya, Samsun-Gaziantep yük ve yolcu taşıyacak hızlı tren hatlarını bölümler halinde yapmaya devam edeceğiz.

Demiryolu ile yük ve yolcu taşımacılığına imkân sağlayacak şekilde sınırlarımıza kadar oluşturacağımız demiryolu ağıımızı, uluslararası sisteme entegre edeceğiz.

YİD modeli ile başlattığımız hızlı tren garlarının yapımına devam edeceğiz.

Kars-Tiflis-Bakü, Ankara-Sivas ve Sivas-Erzincan demiryolu projelerini tamamlayacağız.

Demiryolu ağının yüzde 80'nini elektrikli ve sinyalli hale getirecek, demiryolu ağıımızı yenilemeye devam edeceğiz. Öncelikli hatları modernize ederek çift hatlı hale getirecek, bu hatlarda yük ve yolcu taşımacılığını artıracacağız.

Başta İstanbul olmak üzere raylı sistem yatırımlarına hızla devam edeceğiz. Ankara'da Tandoğan-Keçiören, AKM-Gar-Kızılay, İstanbul'da Levent-Hisarüstü, Üsküdar-Ümraniye-Dudullu, Kartal-Kaynarca, Kabataş-Mecidiyeköy-Mahmutbey, Bakırköy-Kirazlı, Kaynarca-Sabiha Gökçen, Marmaray Raylı Sistem Projelerini, Antalya havalimanı-expo, projelerini tamamlayacağız.

Milli demiryolu sanayimizi geliştirecek, hızlı tren dâhil demir yolu araçlarımızı kendimiz imal edeceğiz. İhale hazırlıklarını sürdürdüğümüz projeye, ilk milli yüksek hızlı trenimizi faaliyete geçireceğiz.

Başkentray projesi ile YHT işletmeciliğinin merkezi olan Ankara'da banliyö, metro ve YHT hatlarını entegre ediyoruz. Egeray-İZBAN'ın

Cumaovası-Tepeköy arasını işletmeye alacağız. Gaziantep'te ise Gaziray Projesi'ni hayata geçireceğiz.

Havayolu sektöründe İstanbul Yeni Havalimanı'nı hayata geçirerek, sektörün dünya ortalaması üzerinde büyümesini ve İstanbul'un dünyanın önemli bir transit merkezine dönüşmesini destekleyeceğiz.

Milli Bölgesel uçak yapımına başlayacağız.

Uydu Sistemleri Entegrasyon ve Test Merkezimizde yerli uydumuzun (Türksat 6A) üretimini tamamlayacağız. Türksat 5A uydusunun yapımına başlayacağız.

Ülkemizdeki havacılık ve uzay alanındaki faaliyetlerin yürütülmesi, yeni teknolojilerin takip edilerek kullanılması ve projelerde koordinasyonun sağlanması amacıyla Türkiye Uzay Ajansı'nı kuracağız.

Denizcilik sektöründe Türkiye'yi küresel deniz taşımacılığı ile entegre transit bir liman ülkesine dönüştürmeyi, Türk deniz ticaret filosunu yenileyerek 10 milyar tona ulaşan dünya deniz ticaret hacminden daha fazla pay almayı, gemi ve yat inşa sanayimizi yenilikçi teknolojilerle donatarak daha rekabetçi bir hale getirmeyi hedefliyoruz.

Türkiye'nin dış ticaretinde Türk sahipli filoyu kullanarak navlun açığını azaltmak için gemi işletmeciliğini destekleyen yeni modeller oluşturacağız.

Denizcilik eğitimini iyileştirerek Türk ve dünya filolarında Türk gemi adamlarının istihdamını arttıracak, deniz turizminde ihtiyaç duyulan tekne bağlama kapasitesini yükselteceğiz.

Ülkemizin bölgesinde transit liman üssü olmasını teminen kıyılarımızda büyük ölçekli limanların tesis edilmesini sağlayacağız. Bu kapsamda 3 büyük denizde 3 büyük liman inşa edeceğiz.

Marmara denizinde Kuzey Güney aksında en az 2 RO-RO terminali inşa ederek körfez ve boğaz köprüleri üzerindeki trafik yükünü azalta-

cak, İstanbul limanını kurvaziyer gemilerin ana yolcu değişim limanı haline dönüştüreceğiz. Kurvaziyer gemilerin diğer limanlarımıza uğrak çeşitliliğini teşvik edecek önlemler alacağız.

Kıyı Yapıları Master Planı'nı revize edeceğiz. Liman Yönetim Modeli ve bu modele uygun bir yönetim yapısı oluşturacağız.

İzmit, İzmir ve Mersin gemi hizmet alanlarında Gemi Trafik Hizmetleri sistemini hizmete alacağız.

Mersin, Tekirdağ ve Antalyada, ulusal ve uluslararası boyutta deniz kirliliklerine müdahale ve temizlik çalışmalarının koordine edilmesine yönelik faaliyet gösterecek olan Acil Müdahale Merkezlerini (AMM) tamamlayacağız.

Ro-Ro ve kabotaj taşımacılığını geliştireceğiz. Yolları, araçları ve diğer altyapıyı insanımıza daha güvenli, konforlu ve hızlı hizmet veren sistemler bütünü haline getirmek için akıllı ulaşım sistemlerini yaygınlaştıracağız.

Önümüzdeki dönemde önemli bir reform alanımız olan 'Taşımacılıktan Lojistiğe Dönüşüm Programı'mızı hayata geçireceğiz. Programla ülkemizde lojistik sektörünün büyüme potansiyeline katkısını artırmayı ve ülkemizin 'Lojistik Performans Endeksinde' ilk 15 ülke arasına girmesini amaçlamaktayız. Program kapsamında; Lojistik alanda çalışan tüm kurumlar arası eş güdümü sağlamak üzere 'Lojistik Koordinasyon Kurulu' kuracağız. Türkiyede ilk defa bir lojistik master planı hazırlayacağız.

Bütüncül bir lojistik mevzuatı hazırlayarak yürürlüğe koyacağız.

Üretim alanlarının, ticari çıkış noktalarına demiryolu bağlantısını güçlendireceğiz.

Lojistikte kritik bir kurum olan TCDD'nin yapılandırılmasını tamamlayacağız.

Kent içi ulaşımı, ulusal lojistik planlarıyla uyumlaştıracamız.

Komşu ülkeler ve dış ticaretimizin bulunduğu diğer ülkelerle gümrük işlemlerini hızlandıracamız.

Kamu-özel işbirliği modeli kullanarak, gümrük kapılarının sayısını artıracak, kapasite ve kalitesini geliştireceğiz.

Ticaret

Hükümet olarak, ülkemizin küresel refah ve zenginlikten daha fazla pay alabilmesi için etkin ve kesintisiz işleyen bir ticari ortam tesis edilmesini kritik olarak görmekteyiz. Dış ticarete yaptığımız atılımların canlı bir iç ticaret ortamının tesis edilerek desteklenmesine ekonomik büyüme açısından önem vermekteyiz. Bu yaklaşımla, yeni dönemde kalite odaklı, yenilikçi yaklaşım ve uygulamalarla ülkemizi gümrük hizmetlerinin ve ticaretin en kolay ve en güvenli yapıldığı, dünyanın önemli ticaret merkezinden biri haline getirmeyi hedefliyoruz.

Ticareti kolaylaştırıcı ve güven ortamını tesis etmeye yönelik uygulamaları devam ettireceğiz. Piyasa gözetim ve denetimi ile piyasanın düzenlemesine yönelik çalışmaları sürdüreceğiz.

Ticaret hizmetlerinde markalaşma ve kurumsallaşma kapasitesinin geliştirilmesi yoluyla işletmelerin özellikle yeni gelişen çevre ülke pazarlarına daha fazla açılmasını sağlayacağız.

Girişimcilerin yurtdışı pazarlara açılması amacıyla elektronik ticaret hizmetlerinin geliştirilmesini sağlayacağız. Elektronik ticaretin geliştirilmesi amacıyla mevzuat çalışmalarını tamamlayacağız.

Geleneksel toptan ve perakende sektörünün rekabet gücünü artırıcı tedarik ve satış faaliyetlerini geliştirecek; bu kesimde modern işletme teknikleri, yeni hizmet modelleri ve teknoloji kullanımını destekleyeceğiz. Perakende ticaretin düzenlenmesine ilişkin kanun ile ilgili ikincil düzenlemeleri tamamlayacağız.

Gümrük işlemlerinin daha kolay ve hızlı yapılabilmesi ile firmaların lojistik maliyetlerinin düşürülmesine katkı sağlayacağız. Mevcut kara hudut kapılarımızı modernize edecek, ihtiyaç duyulan yerlerde yeni gümrük tesisleri yapacağız. Kapılarımızda işlemlerin kolaylaştırılması için teknolojik imkânlar ve yeni yöntemler kullanılmasını sağlayacağız.

Bir taraftan gümrük işlemlerinin tamamını elektronik ortama aktarıırken, diğer taraftan işlemleri basitleştirmek suretiyle kamu kaynaklarını ve personeli etkin kullanarak maliyetleri düşürüyoruz.

Gümrük işlemlerinde ‘Tek Pencere Sistemi’ ile dış ticaret işlemlerinin tek bir noktadan tamamlanmasını sağlayacağız.

‘Tek Durakta Kontrol’ ve komşularımızla ‘Ortak Gümrük Kapısı’ projeleri sayesinde sınır geçişlerini hızlandırmak suretiyle rekabetçiliği artıracacağız.

Kamunun en kapsamlı dört temel veri tabanından biri olan MERSİS (Merkezi Sicil Kayıt Sistemi) ile ticari işletmeler ile şirketlerin tüm kuruluş ve değişiklik işlemlerini elektronik ortama taşıdık. Önümüzdeki dönemde ülkemizdeki tüm ekonomik birimleri sisteme dâhil edeceğiz.

e-TIR pilot projelerini hayata geçiriyoruz. Şu anda İran ile Ortak e-TIR Pilot Projesi yürütmekte, Gürcistan ile de pilot proje üzerine görüşmeler gerçekleştirmekteyiz.

Tarım ürünleri ticaretine yeni bir boyut kazandıran “Hal Kayıt Sistemi” ve “Lisanslı Depoculuk Uygulamasını” önümüzdeki dönemde yaygınlaştırmaya devam ederek, tarladan sofraya ticarete güveni tesis edeceğiz.

Turizm

AK Parti Hükümetleri olarak turizme sadece turist sayısı ve gelir odaklı bakmadık. Etkili bir turizm politikasının ekonominin yanı sıra dış politika ve kültür alışverişi sayesinde oluşturulacak pek çok kazanım sağlayacağının bilinciyle hareket ediyoruz.

13 yıllık iktidarlarımız döneminde ülkemizin potansiyelini çok iyi bir biçimde kullanmasına yönelik politikalar uygulayarak turizmde halen dünyanın sayılı ülkeleri arasına girmesini sağladık.

64. Hükümet olarak önümüzdeki dönemde de turizm sektörünün sürdürülebilir turizm yaklaşımı çerçevesinde istihdamın artırılmasında ve bölgesel gelişmede öncü bir sektör olması, dünya ölçeğinde “kitle” turizminin yanı sıra bireysel turizmin de önemli cazibe merkezlerinden birisi haline gelmesi vizyonuyla hareket edeceğiz.

Bu dönemde turizme ayırdığımız kaynakları daha da artırarak, Türkiye Turizm Stratejisi’nde öngördüğümüz hedeflere ulaşacağız. Deniz, kum ve güneş turizminin yanı sıra sağlık ve termal turizm, kış turizmi, golf turizmi, deniz turizmi, eko-turizm, yayla turizmi, kongre ve fuar turizmi gibi turizm türlerini öncelikli olarak ele alacak ve geliştireceğiz.

Ülkemizin her yanına dağılmış durumda bulunan sağlık, termal, yayla, kış ve dağ sporları, kültürel açıdan önemli yer ve yerleşmelerin tek tek ele alınması yerine bunların birbirleriyle entegrasyonunu sağlayarak, daha cazip ve daha güçlü alternatif varış noktaları ve güzergâhlar oluşturacağız.

Turizm potansiyelini harekete geçirmek üzere kamu yatırımlarını varış noktası yönetimi bazında bir planlamaya dayalı yapacağız. Turizm merkezlerinde bürokrasiyi azaltacak ve sermaye akışını kolaylaştıracak yeni ‘Alan Yönetim’ modelleri geliştireceğiz.

Turizmin gelişimini sürdürülebilir çevre politikaları ile destekleyeceğiz.

Turizm Gelişim Bölgeleri, Turizm Koridorları, Turizm Kentleri ve Ekoturizm Bölgelerinin geliştirilmesi yaklaşımımızla dokuz turizm gelişim bölgesi, yedi tematik koridor, on turizm kenti ve beş ekoturizm bölgesi öngörmekteyiz.

DOKAP Turizm Master Planı Uygulamalarımız çerçevesinde ‘Yeşil Yolculuk’ kavramını öne çıkaracak, Samsun’dan Artvin’e kadar sekiz ili kapsayan alanda yeşil yol çalışmalarını sürdüreceğiz.

Ziyaretçi sayısının ve ziyaretçi başına yapılan harcamanın artırılması, yüksek gelir gruplarının ülkemize çekilmesi ve yıl boyu talep yaratılması, iç ve dış talebin bölgelere ve ürünlere dengeli dağılımının sağlanmasını hedefliyoruz.

Kış Turizmi Master Planı hazırlanarak, kış turizmine ilişkin yatırımların bütüncül bir şekilde planlanması ve gerçekleştirilmesini sağlayacağız. Ayrıca, kış turizmi açısından rekabet gücü yüksek olan Doğu Anadolu Bölgesi için Kış Turizmi Strateji Belgesi'ni hazırlayacağız.

Kıyılarda yat turizmi için alt bölgeler itibarıyla talep tahmini, gerekli yat limanı sayısı ve kapasiteleri ile yer seçimi konularını içeren bir çalışma yapacağız.

Yeni veya talep artışı görülen pazarlarda tanıtıma yönelik dış yapılanma oluşturacağız.

Turizm eğitimini, sektörün ihtiyaçlarına hizmet verecek yapıya kavuşturacağız.

Turizm alt ve üstyapı yatırımlarında kamu-özel işbirliğinden azami ölçüde faydalanacağız.

'Sağlık Turizminin Geliştirilmesi Öncelikli Dönüşüm Programı'mızla Türkiye'nin dünyada yükselen pazar konumunda olduğu medikal turizm, termal sağlık turizmi ve ileri yaş-engelli turizmi alanlarındaki hizmet kalitesini yükselterek rekabet gücümüzü artırmayı amaçlıyoruz.

İnşaat, Teknik Müşavirlik ve Müteahhitlik

İnşaat sektörüne bakışımız; sağlam, güvenli ve estetik yapıların üretildiği, güçlü bir sektörel alt yapı kazandırmak yoluyla ülkemizi dünyaya ihracat yapabilecek konuma getirmektir.

Bu yaklaşımla hem vatandaşlarımıza daha ucuz ve güvenli konutlar sağlanması hem de dev yatırımların yerli üretimle gerçekleştirilerek firmalarımızın dünya ölçeğinde tecrübe kazanarak daha da güçlenmesi önceliğimiz olmaya devam edecektir.

64. Hükümet döneminde iç piyasada rekabet ortamının kalite ve yüksek nitelikli talep üzerine kurulmasını sağlayacağız.

Yerli teknik müşavirlik firmalarının inşaat sektörünün tüm üretim süreçlerinde ve kamu-özel işbirliği projeleri ile kentsel dönüşüm gibi alanlarda daha etkin faaliyet göstermelerini temin edeceğiz. Bu şekilde bir yandan kalite bilincinin yerleşmesine, diğer yandan yenilikçiliğin gelişmesine katkı sağlayacak, sektörün rekabet gücünü artıracaktır.

Yurtdışı müteahhitlik hizmetlerinde kaliteyi artıran ve yapı malzemelerinin ihracat potansiyelini yükselten faaliyetleri destekleyeceğiz. Yurt dışı müteahhitlik projelerinin finansmanı amacıyla muhatap devletlerin garantisi altında ilgili ülkelerdeki kamu kuruluşlarına kullanılacak kredilerin yanı sıra özel sektördeki fırsatların değerlendirilmesini teminen yurt dışında yerleşik bankalara kredi açılması uygulamasını yaygınlaştıracaktır.

Yapı denetimi sisteminin, mevzuat değişiklikleri ve teknolojik gelişmelere uyum esnekliğini artıracak iyileştirmeler yapacağız. Ayrıca, piyasa gözetim ve denetim sistemlerini iyileştirecek, laboratuvar kapasitesini artıracaktır.

İnşaat sektöründe işgücü niteliğini yükselteceğiz, iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarını geliştireceğiz.

Kullanıcı odaklı, güvenli, çevreyle barışık, enerji verimli ve mimari estetiğe sahip yapıların üretimi için tasarım ve yapım standartları geliştireceğiz.

5

**BİLİM,
TEKNOLOJİ ve
YENİLİKÇİ ÜRETİM**

Günümüzde ekonomik gelişmenin ana dinamiğini bilgi üretimi ve bilginin katma değere dönüşümü oluşturmaktadır. Doğal kaynaklara ve geleneksel üretim biçimlerine dayalı ekonomik yapıların sürdürülebilir olmadığını görüyoruz. Geleceğin dünyasını, insana ve insanla var olan bilim ve teknolojiye, bunların ticarileşmesine ortam hazırlayan, bilgi tabanlı bir ekonomi inşa eden ülkeler kuracaktır.

64. Hükûmet olarak, ülkemizin orta-üst gelir grubu ülkeler arasından çıkarak, yüksek gelir grubu ülkeler arasına girmesinin, bilim ve teknoloji ile yenilik alanında yapacağımız atılımlarla mümkün olabileceğinin bilincindeyiz. Kalkınma stratejimizin özünü; daha donanımlı, daha yenilikçi ve girişimci, bilgi üreten ve bunu yüksek katma değere dönüştüren insanımız ve işletmelerimiz oluşturmaktadır.

Önümüzdeki dönemde ülkemizin kalkınmasına daha fazla ivme sağlayacak yüksek katma değerli alanlara odaklanacağız. İmalat sanayiinde yenilikçi ve yüksek teknolojiye dayalı bir biçimde dönüşümü gerçekleştirmeyi, girişimcilik kapasitemizi güçlendirmeyi, bilgi tabanlı ekonomiye dönüşüm için nitelikli bir istihdam alt yapısı oluşturmayı öncelikli olarak görüyoruz.

Bilim, Teknoloji ve Yenilik

64. Hükümet olarak, ülkemizin ekonomik ve sosyal kalkınmasının yenilikçi üretimden geçtiğine inanıyoruz. Geçmiş iktidarlarımız döneminde, bilgiye dayalı ve rekabetçi bir ekonomiye geçiş için kaynak altyapısını oluşturma gayreti içinde olduk.

Önümüzdeki dönemde de araştırma kapasitesinin, Ar-Ge ve yenilikçilik bilincinin ve üniversite-sanayi işbirliğinin daha da geliştirilmesi, öncelikli kalkınma hedeflerimiz arasında yer almaktadır.

Bilim, teknoloji ve yenilik, ülkemizin ekonomisinde kritik bir role sahip olacaktır. Bu alanlarda yapacağımız atılımların, ülkemize rekabet üstünlüğü getireceğini ve sürdürülebilir sosyo-ekonomik gelişmeyi sağlayacağını görmekteyiz.

Büyük ekonomiler arasına girme hedefimize ulaşmak için teknoloji üreterek katma değeri yüksek ürünler ihraç eden bir konuma hızlı bir şekilde ulaşmayı planlıyoruz. Bunun için bilgi üreten ve bilgiyi nitelikli bir biçimde kullanarak ticari değere dönüştüren, etkin işleyen bir Ar-Ge ve yenilik ekosistemini oluşturacağız.

Yeni dönemde Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinin artırılmasına yönelik destek sağlayan kurumlar arasında koordinasyonu güçlendirecek ve desteklerin etkinliğini artıracaktır.

Dışa bağımlılığın yüksek olduğu sektörlerde, yerli ürün ve teknolojiler geliştirilmesine yönelik araştırma programlarını destekleyerek etkinleştireceğiz.

Doktora mezunu olanlar başta olmak üzere, araştırmacı insan gücünü nicelik ve nitelik olarak iyileştirecek ve özel sektörde daha fazla araştırmacı istihdam edilmesini sağlayacağız. Ayrıca temel ve sosyal bilimlerde araştırmacıların yetiştirilmesi ve bu alanda yapılan araştırma faaliyetlerinin nitelik ve nicelik olarak artırılmasını teşvik edeceğiz.

Tasarım merkezlerini, Ar-Ge merkezleri gibi destekleyecek, Ar-Ge ve tasarım personelinin daha esnek çalışmasına olanak sağlayacağız. Ayrıca, KOBİ'lerin siparişe dayalı Ar-Ge ve tasarım faaliyetlerini destekleyeceğiz.

Sınai mülkiyet ve yönetimi ile ilgili konularda yayın yapacak 'Teknoloji Transfer Platformu'nu kuracağız.

Yargı, gümrük ve kolluk hizmetleri başta olmak üzere, kamuda fikri hakların korunması ve denetlenmesiyle ilgili birimlerde yeterli beşeri ve kurumsal kapasite oluşturacağız.

İşletmelerin fikri haklar sisteminden ve desteklerinden daha etkin yararlanmalarını sağlamak üzere, teknoloji transfer ve yenilik merkezlerinde hizmet kapasitesini geliştireceğiz.

Ülkemizde genetik kaynaklar ile geleneksel bilgi; geleneksel kültürel ve folklorik ifadelerin korunmasına yönelik bir yol haritası oluşturacağız.

Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Tasarısı'nın yasalaştırılmasını sağlayacağız.

Patent Borsası'nı kuracağız.

'Öncelikli Teknoloji Alanlarında Ticarileştirme Öncelikli Dönüşüm Programımız' ile temel hedeflerimiz, teknolojik ürün ve marka sayısını artırmak, araştırma ve yenilik merkezlerini güçlendirmek, nitelikli insan sayısını artırmak ve yenilikçi girişimciliği geliştirmektir. Bu kapsamda öncelikli sektörlerde teknolojik ürün yatırımlarını ve prototip geliştirme süreçlerini destekleyeceğiz. Enerji, sağlık, havacılık, uzay, otomotiv, raylı sistemler, bilişim ve savunma sektörleri gibi öncelikli sektörlerde teknolojik ürün yatırımlarını ve kümelenme çalışmalarını destekleyeceğiz.

Girişimcileri desteklemek için finansman eksikliğinin en çok hissedildiği erken aşamaya yönelik bir fon kuracağız.

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin TSE ve patent belgelerinin maliyetlerinin devlet tarafından karşılanmasını sağlayacağız.

Bu programımızın yanı sıra ‘Kamu Alımları Yoluyla Teknoloji Geliştirme ve Yerli Üretim Öncelikli Dönüşüm Programımız’la kamu alımlarının kaldıraç gücünü kullanarak yerli teknoloji ve üretimi geliştirmeyi amaçlamaktayız.

Her yıl 100 milyar TL’yi aşan kamu alımlarımızı, Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerine katkı sağlayacak; yeniliği, yerlileştirmeyi, teknoloji transferini ve yenilikçi girişimciliği teşvik edecek etkili bir politika aracına dönüştüreceğiz. Bu kapsamda kamu alımlarında orta-yüksek ve yüksek teknoloji sektörlerindeki yerli firmaların payını artıracacağız. Uluslararası doğrudan yatırımları daha fazla cezbedeceğiz.

Yüksek teknoloji ürünlerde kamu alım garantisine dayalı üretim yapılabilmesi için ürün bazlı yerli tedarik modelleri geliştirecek ve uygulayacağız. Uygulamanın etkinliği için koordinasyon ve izleme mekanizmaları kuracağız.

Temel amacımız tarihte olduğu gibi ülkemizi geniş coğrafyaların nitelikli beyinleri için bir cazibe merkezine dönüştürmektir. ‘Nitelikli İnsan Gücü İçin Çekim Merkezi Öncelik Dönüşüm Programı’mızla, başta yurtdışındaki vatandaşlarımız olmak üzere yerli ve yabancı nitelikli insan gücü için ülkemizi cazibe merkezi haline getireceğiz.

Program kapsamında dünyadaki konumumuzu üst noktalara taşıma mücadelesinde beyin göçünü engellerken, başlattığımız tersine beyin göçünü hızlandırmayı hedefliyoruz.

İş piyasasında, üniversitelerde ve kamu ve özel Ar-Ge merkezlerinde yurtdışından nitelikli insan gücüne ihtiyaç duyulan alanları belirleyeceğiz.

İş, yatırım, çalışma, eğitim ve kültür ortamının yurtdışında tanıtımına

yönelik faaliyetleri artıracak, yurtdışında bilim ve teknoloji müşavirleri görevlendireceğiz.

AB Çerçeve Programları'ndan faydalanma düzeyini artıracamız ve Türkiye'nin ekonomik, tarihi, kültürel bağlarının güçlü olduğu ülkelerle AB Çerçeve Programları'na benzer programlar geliştireceğiz.

Öncelikli teknoloji alanlarında, araştırma merkezleri ve yükseköğretim kurumlarının yurtdışındaki muadilleriyle işbirliklerini geliştireceğiz.

Yurtdışındaki Türk araştırmacılar için bir veri tabanı ve kataloğu oluşturacağız.

Üniversitelerde ilave teşviklerle yabancı öğrenci sayısını artıracamız.

Nitelikli insan gücü için çalışma izni sürecini hızlandıracak, bu amaçla özel bir Turkuaz Kart Sistemi geliştireceğiz.

Nitelikli yabancı uyruklu çalışanların ve ailelerinin ikamet iznine ve çalışmalarına ilişkin süreçleri kolaylaştıracak ve iyileştireceğiz.

Yurtdışındaki üniversite öğrencileri ile bilim, sanat ve kültür alanlarında öne çıkan yüksek nitelikli insan gücü için değişim, hareketlilik veya staj programları geliştireceğiz. Yurtdışında lisansüstü eğitim yapmış olan vatandaşlarımızın Türkiye'ye dönmelerini sağlamaya yönelik Ar-Ge desteklerini yaygınlaştıracamız.

Sanayii Politikaları

64. Hükümet olarak sanayide dışa dönük bir yapı içinde, Ar-Ge, yenilik ve nitelikli işgücüne dayalı yüksek katma değerli mal üreten şirketlere sahip, orta ve yüksek teknolojili ürünlerde Avrasya'nın üretim merkezi haline gelmiş bir ülke olma vizyonu ile hareket edeceğiz.

Küresel kriz, sanayisi güçlü olan ülkelerin dayanıklılığını bir kez daha ortaya koymuştur. Sanayi başta olmak üzere, üretken alanlara yatırım

yapan ülkeler, zor dönemlerde gerekli esneklikleri gösterebilmekte, yeni üretim biçimleriyle krizleri aşabilmektedir. Sanayinin geliştiği ülkeler aynı zamanda işgücü donanımının ve iş yapma disiplininin yüksek olduğu ülkelerdir. Sanayisi yükselen bir ülke olarak, gelecekte de güçlü bir sanayi ve üretim kültürünün destekleyicisi olacağız.

Ülkemizin uluslararası rekabet gücünü ve dünya ihracatından aldığı payı artırmak için imalat sanayinde dönüşüm gerçekleştirmeye yönelik adımlar atması gerektiğinin bilinciyle, yüksek teknolojlili sektörlere yoğunlaşmaya önem vermekteyiz.

Yenilikçiliği, firma becerilerini, sektörler arası entegrasyonu ve dış pazar çeşitliliğini imalat sanayinde dönüşümün ana odakları olarak görmekteyiz.

Önümüzdeki dönemde büyük çaplı ve yatırım niteliğindeki kamu alımlarında, alıcı kurumların yerli sanayiye geliştirecek yönde kamu alım sürecini yönetme kapasitesini geliştireceğiz. Bu kapasitenin ve iyi uygulamaların yaygınlaştırılmasına odaklanacağız.

Kamunun raylı ulaşım sistem ihtiyaçlarının yurtiçinden karşılanma oranını artıracacağız.

Küresel rekabet gücümüzün artırılabilmesi için sektörel ve sektörler arası entegrasyonu güçlendirileceğiz. Bu kapsamda tekstil, deri, mobilya sektörlerinin tarım sektörü; makine, tıbbi cihaz ve elektronik sektörlerinin hizmetler sektörü ve makine, tıbbi cihaz, otomotiv sektörlerinin elektronik sektörü ile aralarındaki entegrasyonu güçlendireceğiz.

Sanayi girdilerinin ülke içinden karşılanma oranının artırılmasını teminen, yüksek yatırım gerektiren ara malı ve sanayi hammaddelerinin üretimine öncelik vereceğiz.

Yatırım mallarının ve ara malların vadeli ithalatında KKDF oranını yüzde 6'dan yüzde sıfıra indirerek sanayicinin girdi maliyetini azaltıyoruz.

Yüksek teknolojiye yatırımlara daha fazla destek vereceğiz. İleri teknoloji sınıfında yer alan yatırımları, öncelikli yatırımlar kapsamına aldık ve 5. bölge desteklerinden yararlandıracağız.

Kalkınma Bankamızı ekonomimizin ihtiyaç duyduğu nitelikli projeleri daha fazla destekleyecek bir anlayış içinde yeniden yapılandıracağız.

Sağlıkta ulaştığımız kalitenin finansal olarak sürdürülebilmesi ile ilaç ve tıbbi cihaz alanında yerli üretimin artırılması temel amaçlarımızdandır. Bu çerçevede, önemli bir reform alanımız ‘Sağlık Endüstrilerinde Yapısal Dönüşüm Programı’dır. Program kapsamında; ilaç ve tıbbi cihazda yüksek katma değerli ürün üretebilen, küresel pazarlara ürün ve hizmet sunabilen ve yurtiçi ilaç ve tıbbi cihaz ihtiyacının daha büyük bir kısmını karşılayabilen bir üretim yapısına geçeceğiz.

Geri ödeme ve fiyatlandırma politikaları ile ruhsat süreçlerinde yerli üretim ilaç ve tıbbi cihazlara öncelik vereceğiz.

Biyoteknolojik ilaç, biyomalzemeler, biyomedikal ekipman alanlarında araştırma altyapılarımızı geliştireceğiz.

Sağlık endüstrisi alanında üretim yapacak KOBİ’lere yönelik finansal destek mekanizmaları geliştireceğiz. Buralarda üniversite-sanayi işbirliğini artıracak ve şirket kümelenmelerini özendireceğiz.

Otomotiv sektöründe, katma değer artırılmasını ve çevreye duyarlı yeni teknolojilerin geliştirilmesini sağlayacağız. Sektörde, küresel pazarların ihtiyaçlarına yönelik özgün tasarım araçlarla markalaşmayı teşvik edecek ve bu kapsamda yerli marka otomobil üretimi çalışmalarını hızlandıracağız.

Elektronik sektöründe çift amaçlı teknolojilerin (savunma/sivil) uygulama imkânlarını dikkate alacağız. Elektronik haberleşme alanında yeni nesil telsiz teknolojisine geçiş sürecinde baz istasyonu ve kontrol birimleri ürünlerinin geliştirilmesi ve üretimine önem vereceğiz.

Bilgi ve iletişim teknolojileri destekli yenilikçi çözümlerin yaygınlaşmasında elektronik sektörünün üretici olarak yer almasını destekleyeceğiz. Yerli cep telefonu üretilmesini sağlayacağız.

Ana metal sanayinde sürdürülebilir ve güvenli girdi tedarikini sağlayacağız. Bu kapsamda demir-çelik sektörü üretiminde ithalatla karşılanan yüksek katma değerli ürünlerin ağırlıklarını artırarak ürün çeşitliliğinin sağlanmasını temin edeceğiz.

Emek yoğun geleneksel sektörlerimizin katma değerini artıracak yapılanmalarını destekleyeceğiz.

Savunma sanayiinde, yerli Ar-Ge ve üretimi desteklemeye devam edeceğiz. Bir taraftan savunma sanayinde ülkemizin yeterliliğini artırırken, diğer taraftan savunma sanayini diğer sanayi alanları ile entegre edeceğiz.

Denizlerde MİLGEM'in yanı sıra, yeni tip karakol botu, hızlı müdahale botu, amfibi gemi, arama kurtarma gemisi, süratli amfibi gemi, Perry sınıfı fırkateyn modernizasyonu projelerini hayata geçirmekteyiz. Özgün temel eğitim uçağımız HÜRKUŞ-A, Türk mühendisleri tarafından tasarlanmıştır. 2019 yılına kadar 15 uçak yapacağız. Ayrıca Anka, Atak Helikopter, hedef uçak sistemleri, taktik insansız hava araçları, mini insansız hava araçları, C-130 ve F-16 uçaklarının modernizasyonu ile farklı roket ve hava sistemleri projelerimiz sürmektedir.

Türkiye'nin artık gündüz-gece ve her türlü hava koşulunda uzaydan görüntü alınabilmesini sağlayan uydu sistemi (Göktürk-3) projesini hayata geçiriyoruz. Milli tanksavar, milli füze, milli torpido, milli tankımız ALTAY, yeni tip denizaltı, çıkarma gemisi, hastane gemisi, uçak ve helikopter projelerimiz sürmektedir.

Savunma sanayindeki bu projelerimizin gerçekleşmesiyle sadece milli ihtiyaçlarımızı temin etmekle kalmayacak, savunma sanayii ihracatında da küresel düzeyde önemli bir aktör haline geleceğiz.

Girişimcilik ve KOBİ'ler

Güçlü girişimciler, güçlü firmaları; güçlü firmalar da güçlü bir ekonomik yapıyı beraberinde getirmektedir. Büyüme stratejimiz, girişimciliği ve özel sektör öncülüğünde dinamik bir yapıyı esas almaktadır. Kamunun oluşturduğu uygun ortamda girişimcilik kültürünün güçlenmesi ve girişimci dostu bir ekosistemin oluşması temel politikamızdır.

KOBİ'lerimizin rekabet güçlerini artırarak ekonomik büyümeye daha fazla katkı vermesi temel amaçlarımızdan biridir. 64. Hükümet olarak, hızlı büyüyen veya büyüme potansiyeline sahip girişimler ile yenilikçi KOBİ'leri desteklemeyi, istikrarlı ekonomik büyümenin ve sosyal gelişmenin önemli bir gereği olarak görmekteyiz.

Türkiye'yi yenilik alanında bir üst lige taşıyacak olan Bilişim Vadisi'ni kurmaktayız.

Türkiye'de OSB'si olmayan il bırakmayacağız.

Girişim sermayesi ve bireysel katılım sermayesi gibi yenilikçi finansman imkânlarını ve teknolojik girişimcilik destek modellerini artırma konusunda çalışmalarımızı sürdürmekteyiz.

KOBİ'lerin finansmana erişiminin artırılması amacıyla taşınırıların teminat olarak kullanılmasının önündeki engelleri kaldıracak düzenlemeler yapacağız. KOBİ'lerin borsaya açılma faaliyetlerini destekleyecek; Kredi Garanti Fonu'nun kefalet sağladığı KOBİ sayısını artıracak ve Girişim Sermayesi Fonlarını yaygınlaştıracaktır.

Esnafımıza düşük faizli kredi uygulamamıza devam ederken, 30 bin TL'ye kadar faizsiz kredi desteği de vereceğiz.

Basit usulde vergilendirilen esnafımızın yıllık 8 bin liraya kadar kazançlarından hesaplanan vergisini almayacağız.

İş geliştirme, kuluçka ve hızlandırıcı gibi merkezlerin sayı ve etkinliğini

artıracağız. Bu bağlamda, finansman eksikliğinin en çok hissedildiği erken aşama girişimciliğe yönelik, üst fon kurulması için çalışmalarımızı sürdürmekteyiz.

Şirketlerin endüstriyel tasarım, üretime hazırlık, üretim süreci, pazara sunum ve satış sonrası hizmetlerine yönelik faaliyetlerini destekleyeceğiz.

Önümüzdeki döneminde verimlilik odaklı bir yaklaşımla rekabet gücünü artırarak cari açık sorunu yaşamadan yüksek ve istikrarlı büyüme-ye ulaşmayı hedeflemekteyiz. Bu kapsamda hazırladığımız 'Üretimde Verimliliğin Artırılması Öncelikli Dönüşüm Programı'yla, verimlilik algısının geliştirilmesini, üretim süreçlerinin iyileştirilmesini, katma değer artırılmasını, böylelikle söz konusu hedefe katkı sağlamayı amaçlamaktayız.

İşletmelerin iyi örneklerle buluşturulması yoluyla deneyim aktarımını sağlayacak ve işletmeler arası etkileşim düzeyini yükselteceğiz.

Verimlilik alanında sistematik gelişmeler kaydeden KOBİ'lerimizin devlet desteklerinden öncelikli ve avantajlı olarak yararlanmasını sağlayacağız.

İmalat sanayinde kaynak verimliliği potansiyelini belirleyeceğiz, kaynak verimli üretim uygulamalarını yaygınlaştıracacağız.

Bilgi Toplumuna Dönüşüm

Tarihimizde dünyadaki sanayileşmeye gecikmeli olarak uyum sağlama çabasının çok yönlü sonuçlarını yaşamış bir ülke olarak, 21. yüzyılda sanayi sonrası bilgi toplumu süreçlerini yakından takip etmek ve bu süreçlerin içinde yer almak temel amaçlarımızdandır.

AK Parti iktidarları bilgi toplumuna dönüşümün Türkiye'yi gelişmiş ülkeler arasına taşıyacağını ortaya koymuş ve bu alanda ciddi bir zihniyet dönüşümünün önünü açmıştır. Yeni dönemde, bilgi toplumuna dönü-

şüm sürecimizi daha da hızlandırmayı temel bir amaç olarak benimsiyoruz.

Bilgi ve iletişim teknolojilerinden etkili bir araç olarak faydalanarak bilgi tabanlı ekonomiye dönüşümü ve nitelikli istihdamı geliştirmeyi hedefliyoruz.

64. Hükümet döneminde ülkemizin bilgi toplumuna dönüşümde önemli bir yere sahip olan, büyüme ve istihdam odaklı hazırladığımız 2015-2018 dönemini kapsayan yeni Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı'nı hayata geçireceğiz. Bu Strateji ve Eylem Planı çerçevesinde bilgi toplumuna dönüşüm alanındaki yatırımlara daha da ağırlık vereceğiz. Kamunun e-dönüşümünü (e-Devlet) büyük oranda tamamlayacağız.

4,5 G mobil elektronik haberleşme hizmetlerinin yaygınlaştırılmasını sağlayacağız. 4,5 G mobil elektronik haberleşme altyapısına yönelik Ar-Ge çalışmalarını ve ekipmanlarının yurt içinde üretilmesini teşvik edeceğiz. 5 G mobil elektronik haberleşme altyapısına ilişkin Ar-Ge çalışmalarını destekleyeceğiz.

Elektronik haberleşme sektöründe, düzenleyici çerçeveyi gözden geçirecek ve bölgesel bazda düzenleme yaklaşımına geçeceğiz.

Ulusal Genişbant Stratejisi hazırlayacağız.

Spektrum kaynaklarının kullanımında etkinlik sağlayacağız.

Ülkemizde internet değişim noktalarının kurulumunu destekleyeceğiz.

Sabit ve mobil haberleşme altyapısı olmayan yerleşim yerlerinde altyapı kurulumu çalışmalarına devam edeceğiz.

Fiber erişim destekleme programı oluşturacağız. Fiber altyapı yatırımlarının artırılmasına önem verecek, hızlı ve kaliteli genişbant erişim yaygınlığını sağlayacağız.

FATİH Projesi kapsamında alınacak olan tablet bilgisayarların ihale sü-

recini, kritik görülen teknolojilerin yerleştirilmesine yönelik tasarlayacak, projenin bir bütün olarak yazılım, hizmetler, uygulama ve sayısal içerik pazarının büyümesine imkân tanınmasını sağlayacağız.

Bilgi teknolojileri sektörüne yönelik veri altyapısını güçlendireceğiz. Bilgi teknolojileri firmalarının küresel pazarlara açılımını teşvik edeceğiz.

Oyun Sektörü Stratejisi'ni oluşturacağız.

Bilgi ve İletişim Teknolojilerine yönelik Ar-Ge, yenilikçilik ve ihracat teşviklerinin, belirlenecek öncelikli alanlarda, etkileri ölçülebilir bir yapıda uygulanmasını sağlayacağız. Yazılım firmaları için yatırım yerinden bağımsız destekler oluşturacağız.

Başta KOBİ'ler olmak üzere işletmelerin iş verimliliğinin artırılmasında bilgi teknolojilerinden daha fazla yararlanacağız. Bu kapsamda, bulut bilişim hizmetlerinin gelişebilmesi ve yaygınlaşması için gerekli yasal ve idari düzenlemeleri yapacağız.

Kamunun, KOBİ'lere farkındalık eğitimleri ile danışmanlık ve aracılık hizmetlerinin verilmesini ya da desteklenmesini içerecek şekilde bulut bilişim hizmetlerinin yaygınlaşması sürecini kolaylaştırıcı bir rol üstlenmesini sağlayacağız.

Kişisel verilerin korunması ve siber güvenliğe ilişkin yasal düzenlemeleri hayata geçireceğiz. Siber Suçla Mücadele Stratejisi ve Eylem Planı hazırlayacağız.

Bilişim suçları ihtisas mahkemelerini kuracağız.

Akıllı kentler programını geliştireceğiz. Yeşil bilişim programını geliştirilecek ve hayata geçireceğiz.

Meslek lisesi ve üniversitelerdeki Bilgi ve İletişim Teknolojileri eğitim müfredatını güncelleyecek, bu alanda özel sektör ve eğitim kurumları arasında işbirliği programları geliştireceğiz.

İnternet erişiminin yaygınlaştırılması amacıyla gerekli çalışmaları yapacağız. Bu kapsamda Türkçe sayısal içeriğin gelişimini destekleyeceğiz.

Yerel yönetimlerde kamu bilişim merkezleri kurulmasını destekleyeceğiz.

e-Ticaretin gelişimini teşvik edecek ve e-Ticaret siteleri için güven damgası sistemini hayata geçireceğiz. e-İhracat Stratejisi hazırlayacağız.

6

YAŞANABİLİR
ŞEHİRLER ve
SÜRDÜRÜLEBİLİR
ÇEVRE

İnsan merkezli, sürdürülebilir kalkınmayı amaçlayan AK Parti iktidarlarının kapsayıcı kalkınma anlayışı, ülkemizin her bir ferdine, her yöresine ulaşmayı, ülkemizin bütün enerjisini harekete geçirerek 2023 ve daha ötesine uzanan vizyonumuzu el birliğiyle gerçekleştirmeyi esas alır. Bu çerçevede, artan refahın çeşitli kesimler ve yöreler itibarıyla dengeli ve adil dağılımı, partimizin benimsediği temel politikalar arasındadır.

Çevreyi gelecek nesillere karşı bir sorumluluk bilinciyle ele almakta ve bir emanet olarak görmekteyiz. Diğer yandan, dünyada giderek artan oranda nüfusun şehirlerde yaşadığı, zenginliğin ve kültürün şehirlerde geliştiğini dikkate aldığımızda, yaşanabilir şehirler oluşturmak temel önceliğimizdir. Bu süreçte medeniyetimizin üzerinde yükseleceğini düşündüğümüz şehirlerimizin; kültürümüzün renklerini yansıtan ve yaşadığımız zamanın çizgilerini barındıran, altyapısı sağlam, afetlere dayanıklı ve çevreye duyarlı bir biçimde gelişmesini hedefliyoruz.

Refahın Bölgelere Dengeli Dağılımı

Türkiye'yi bölgesel gelişmişlik farklarının azaldığı, refahın ülke sathına daha dengeli yayıldığı, ekonomik ve sosyal bütünleşmenin güçlendiği bir ülke haline getirmeyi hedefliyoruz.

64. Hükûmet olarak, ülkemizin bölgeleri arasındaki farklılıkları azaltarak, yaşam standartlarını birbirine yaklaştırarak topyekûn kalkınmayı sağlama anlayışını sürdürmekteyiz.

Daha kapsayıcı, hakkaniyetli ve katılımcı kalkınma anlayışımızla, geri kalmış bölgelerimiz başta olmak üzere, tüm bölgelerimizin rekabet gücünü nitelikli bir biçimde artırmayı ve yerel potansiyeli harekete geçirmeyi temel bir görev olarak görüyoruz.

Kalkınma politikalarının, yerleşimlerin niteliklerine ve ihtiyaçlarına göre farklılaştırılmasını sağlayacak, ülke genelinde çok merkezli ve dengeli bir yerleşim sistemi oluşturacağız.

Metropollerin küresel ölçekte rekabet edebilirliğini artıracak, metropol ekonomilerinin ileri teknoloji ile ihtisaslaşmış hizmetler ile kültürel sektörlerle odaklanmasını sağlayacağız. Kentsel altyapı ve kentsel kültürün geliştirilerek sosyal uyumun güçlendirilmesini sağlayacağız.

Sanayinin ülke genelinde dengeli gelişimi ve mevcut iç potansiyellerden daha iyi yararlanmak üzere Anadolu'da büyüme odaklarını geliştireceğiz. Dinamik, yatırım ve nitelikli işgücünü kendine çeken rekabetçi şehirler oluşturacağız.

Nispeten düşük gelirli yörelerde kalkınmada sürükleyici rol üstlenecek ve ülke genelinde daha dengeli kalkınmayı sağlayacak merkezleri destekleyecek, zamanla bu şehirlerin kaydettikleri gelişmenin çevre yörelere aktarılmasını sağlayacağız.

Orta gelişmişlik düzeyindeki illerde girişimciliğin desteklenmesine, kentsel standartlarının geliştirilmesine ve şehir imajının güçlendirilmesine, şehirlerdeki dönüşüm sürecini destekleyecek beşeri ve sosyal sermayenin geliştirilmesine ağırlık vereceğiz.

Düşük gelirli illerde asgari yaşam standartlarının iyileştirilmesine, bunların ulusal ekonomik ve sosyal yapısına entegrasyonunun güçlendirilmesine, temel altyapı ve hizmetlerin kalitesinin ve erişilebilirliğinin artırılmasına, ekonomik kalkınmaya taban oluşturacak sermaye birikiminin sağlanmasına yönelik politikalar uygulayacağız.

Nüfusun bölgelerde kalıcılığını sağlamaya destek olmak üzere bölgelere özel istihdam politikaları ve uygulamalarını geliştireceğiz.

Üniversitelerin buldukları bölgelerle bağlantılarının güçlendirilmesi, öncelikle bölgelerindeki işletmeler ve kurumlara hizmet sunan bilgi, yenilik ve teknoloji aktarım merkezleri haline gelmesini sağlayacağız.

Kalkınma Ajanslarını daha etkin bir şekilde çalıştıracacağız. Ajans desteklerine ilişkin süreçlerde işlemleri azaltacak ve destek mekanizmalarını yeni araçlarla çeşitlendireceğiz.

Kalkınma ajanslarının analiz ve araştırma çalışmalarına ağırlık vermelerini, bölgelerinin potansiyellerine odaklanarak farklılaşmalarını ve strateji geliştirmelerini destekleyeceğiz. Ajansların Avrupa Birliği Yapısal Fonlarının yönetimi ve kullanılması ile sınır ötesi işbirliklerinin güçlendirilmesi konusunda daha etkili bir rol üstlenmesini sağlayacağız.

Mekân Planlaması ve İmar

Şehirlerimizin, sosyal ve iktisadi durumuna bakmadan, her insanı kuşatan, kucaklayan mekânlar olması gerektiğine inanıyoruz. Geçmişte şehirlerimiz, medeniyetimizin özüyle şekillenirken, içinde yaşayan insanı da, medeniyetimizin özüne, ruhuna uygun biçimde potasında eriten şehirler olmuştur. Şehir tasavvurumuz, aynı zamanda medeniyet tasavvurumuzdur. Şehir mirasımız, aynı zamanda medeniyet birikimimizdir.

Sadece bugünün şehirlerine, bugünün insanına, bugünün Türkiye'sine karşı sorumlu değiliz. Bugünden yarını inşa etmenin, yarını imar etmenin sorumluluğunu omuzlarımızda taşımanın bilinciyle insanımızı, şehrin odağı haline getirmek; şehirlerimizi huzurlu, mutlu ve özgüven içinde yaşayan insanlardan oluşan kaliteli birer yaşam merkezi haline dönüştürmek, mekân planlamasında temel prensibimizdir.

Önümüzdeki dönemde başta kadim şehirlerimiz olmak üzere tüm mekânlarımızda politikamız, dikey değil yatay bir yapılaşma olacaktır. Şehirlerimizi tabiat ve kültür ile iç içe yaşanacak ortamlar olarak korumak ve geliştirmek en önemli önceliklerimiz arasında yer alacaktır.

Her şehrimiz ekonomisiyle, kültürüyle, tarihi mirasıyla, el sanatlarıyla, tarımıyla, turizmiyle ülkeyle entegre olacak ve ismini duyuracaktır.

Öte yandan küresel düzeydeki en ileri teknikler, teknolojiler, gelişmeler, ticari ve ekonomik bağlantılar da şehirlerimizin markalaşmasına katkı sağlayacaktır.

Hedefimiz, şehirlerimizi insan dostu, çevre dostu, estetik, katılımcı ve müreffeh marka şehirler haline getirmektir. Bu doğrultuda, imar mevzuatını günün ihtiyaçlarına uygun olarak revize edeceğiz. Kentsel tasarım ilkelerini ve uygulamalarını; engelli, yaşlı, hareket kısıtlılığı olanlar gibi özel ilgi bekleyen kesimlerin hizmetlere erişimini kolaylaştırmak üzere geliştireceğiz.

Şehirlerde kamu arazilerinin imarlı yapılaşma, ekonomik kalkınma, ortak sosyo-kültürel fayda temelinde daha aktif kullanımını sağlayacağız.

Şehirlerimizin planlı ve sağlıklı bir yapıya kavuşması için arazi kullanımı, planlama ve yapılaşma konularında temel ilke ve standartlar ile denetim mekanizmasını içerecek şekilde imar ve şehircilik mevzuatını yenileyeceğiz.

Ortak kullanım alanlarının genişletilmesi ve imar uygulamalarındaki finansal yüklerin azaltılması amacıyla, yapılaşmamış alanlarda imar haklarının transferi gibi yenilikçi araçların belediyeler tarafından kullanımını yaygınlaştıracacağız.

Mekânsal planlama sistemini sadeleştireceğiz. Planlamanın ve uygulamanın üst ölçekli strateji, hedef ve kriterleri gözeterek yerinde ve katılımcı bir süreçle gerçekleştirilmesini sağlayacağız.

Coğrafi nitelikli mekânsal bilgi üreten ve kullanan kuruluşlar arasında birlikte çalışabilirlik esaslarını hayata geçirecek ve ulusal coğrafi bilgi sistemi altyapısını kuracağız.

Kentsel Dönüşüm ve Konut

Kentsel dönüşümüne bakışımız; uzun yıllardır göç, gecekondulaşma, çarpık yapılaşma, kaynak yetersizliği, hukuki sorunlar nedeniyle büyük

sıkıntılar yaşıyan kentlerimizi “yaşanabilir” ve “marka” şehirler haline getirmek şeklindedir.

64. Hükümet olarak her bir şehrimiz için uzun vadeli vizyonlar belirleyerek; şehirlerimizin ekonomisiyle, kültürüyle, tarihi mirasıyla, turizmiyle, tarımıyla ülkenin kalkınmasına kaliteli bir biçimde hizmet etmesini sağlamak öncelikli yaklaşımıyla kentsel dönüşümü, kalkınmanın estetikle birleştigi medeniyet meydanına açılan bir yol olarak görüyoruz.

Önümüzdeki dönemde de kentsel dönüşüm çalışmalarımıza kent estetiğini dikkate alarak hızlı bir biçimde devam edeceğiz. Bu kapsamda ‘Rekabetçiliği ve Sosyal Uyumu Gözeten Kentsel Dönüşüm Öncelikli Dönüşüm Programı’mızı hayata geçireceğiz.

Programla imar değişiklikleri ile oluşan değer artışından kamunun pay almasını sağlayacak düzenlemeleri yapacağız. Kentsel dönüşüm alanlarında hakların devredilmesine imkân sağlayacak şekilde Gayrimenkul Sertifikası Modeli geliştireceğiz.

Kentsel dönüşüm projelerinde SUKUK gibi yeni finansman araçlarının önünü açacak düzenlemeler yapacağız.

Altyapılı arsa geliştirme çalışmalarına yönelik olarak yerel yönetimleri destekleyeceğiz.

Şehir merkezinde kalan Küçük Sanayi Sitelerini (KSS) taşıyacak veya iyileştireceğiz.

Tarihi şehir merkezlerinin canlandırılmasına yönelik projelere destek vereceğiz.

Afet riski ile karşı karşıya olan kültür varlıklarına ilişkin öncelikli tedbirler alacağız. Özel mülkiyette olan taşınmaz kültür varlıklarının onarımını ve restorasyonunu destekleyeceğiz.

Büyükşehirlerde mahalle bazlı sosyal analizler yapacağız. Dönüşüm alanlarında sosyal uyumun güçlendirilmesi için sosyo-ekonomik ve

kültürel etütler gerçekleştirecek ve alt gelir gruplarının ve yoksul kesimin konut ihtiyacının karşılanmasına yönelik düzenlemeler yapacağız.

Meslek edindirme ve istihdam programları ile sosyal amaçlı kentsel dönüşüm programları arasında ilişkiyi güçlendireceğiz.

Kentsel dönüşüm alanlarındaki uygulamaların ülke genelinde önceliklendirilmesi için Kentsel Dönüşüm Alanları Strateji Belgesi'ni hazırlayacağız.

Kentsel dönüşümde yeşil bina ve yerleşme uygulamalarını teşvik edeceğiz. Yenilikçi ve çevreye duyarlı ürün ve çözümlerin uluslararası standartlarda yerli üretimine yönelik Ar-Ge ve yatırım destekleri vereceğiz.

Afet riski altındaki alanların dönüştürülmesi çalışmalarında alan içerisinde vakıf kültür varlıklarının bulunması halinde, işbirliği ve koordinasyonla yapıların ihyası ve çevrelerinin açılmasını sağlayacağız.

Kentsel dönüşüm yapılması şartıyla, izinsiz yapılara elektrik ve su bağlanmasını sağlayacağız.

İnsanımızın tasarruf eğilimini teşvik ederek ev sahibi olmasını kolaylaştırmak ve inşaat sektörümüzü desteklemek için yeni bir finansman mekanizması geliştiriyoruz. Ev almak için konut hesabı açan ve yüzde 25 peşinat biriktiren vatandaşımıza yüzde 15 kamu katkısı sağlayacağız.

Kentsel Altyapı

AK Parti Hükümetleri olarak ilk günden bugüne vatandaşlarımızın kentlerde huzurlu bir biçimde ve refah içerisinde yaşayabilmesinin güçlü bir kentsel alt yapı ile mümkün olabileceğini benimsedik. Bu yaklaşımla alt yapı hizmetlerinin erişilebilir, eksiksiz, kaliteli, sağlıklı ve ucuz olması vatandaşlarımıza hizmette vazgeçilmez kriterlerimiz arasındadır.

64. Hükümet döneminde vatandaşlarımızın yaşam kalitesini artıracak şekilde kentsel altyapı çalışmalarına hız vereceğiz ve yaşanabilir mekânlar vizyonumuz çerçevesinde kentlerimizde temel altyapı gereksinimlerini tamamlamış olacağız.

İçme suyu ve kanalizasyon yatırım ve hizmetlerinin sağlanmasında mali sürdürülebilirliği gözeteceğiz.

Melen Barajı'nın inşaatını 2016 yılında tamamlayacağız. Gerede Projesi'ni tamamlayarak Ankara'nın 2050 yılına kadar içmesuyu problemini çözeceğiz.

KKTC'nin uzun vadeli su ihtiyacının karşılanması için, Anamur Dragon Çayından 75 milyon m³/yıl suyun, Akdeniz'e askıda döşenen borular vasıtasıyla KKTC tarafında Girne yakınlarında inşa edilen Geçitköy Barajı'na aktararak adaya götürülmesini sağladık.

Büyükşehirlerde katı atık yönetimini yeni bir model çerçevesinde ele alacağız.

Yerel yönetimlerin katı atık toplama, taşıma, geri kazanım ve bertaraf tesislerini KAP (Katı Atık Programı) çerçevesinde Merkezi Bütçeden her yıl ayıracağımız kaynakla destekleyeceğiz.

Yerel Yönetimler

İdarenin bütünlüğü anlayışıyla merkezi idare ve yerel yönetimler arasında hizmetlerin akılcı bir anlayışla dağılımını öngörüyoruz. Merkezi ve yerel yönetimleri birbirini tamamlayan ve vatandaşlarımıza hizmetleri en etkili şekilde ulaştırma sürecinde temel unsurlar olarak konumlandırıyoruz. Yeni dönemde de merkezi standartlar çerçevesinde kamu hizmetlerinin yerinden karşılanması temel ilkemiz olmaya devam edecektir.

Hükümet olarak merkezi yönetim ile yerel yönetimler arasında sağlıklı bir işbirliği ve koordinasyonu esas almaktayız. Yerel yönetimlerin, idari ve mali kapasitelerini geliştirerek, vatandaşa en yakın ve yerel taleplere en duyarlı hizmet birimleri olarak hızlı ve verimli çalışmalarını öngörüyoruz.

Mahalli idarelerin yerel gelirlerini artırmaya yönelik düzenleme yapacağız.

Büyükşehir belediyelerinin hizmet sunum yöntemlerini yeni bir model çerçevesinde değerlendirerek, gerekli idari, kurumsal ve mevzuat düzenlemelerini yapacağız. Büyükşehir Belediyesi Kanunu mevcut tecrübeler ışığında aksaklıkları giderecek şekilde iyileştirilecektir. Büyükşehirlerde ilçe belediyelerinin kaynaklarının artırılmasına yönelik tedbirler alacağız.

Yerel yönetimlerin asgari hizmet standartlarını belirleyeceğiz. Ayrıca yerel yönetim hizmetlerinin etkinliğini ve sürekliliğini sağlamak üzere personelinin özellikle teknik kadronun her seçim döneminde değişmesini engelleyecek mevzuat çalışması yapacağız.

Yerel yönetimlerin hizmetlerinin önceliğinin belirlenmesi ve altyapı yatırımlarına yeterli kaynak tahsis edilmesini sağlayan düzenlemeler yapacağız.

‘Yerelde Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi Öncelikli Dönüşüm Programı’mızı hayata geçireceğiz.

Bulut Belediye Projesi ile elektronik ortamda sunulacak belediye hizmetlerini standartlaştırarak merkezi bir altyapıya kavuşturacağız.

Büyükşehir belediyelerinin akıllı kent uygulamalarına yönelik çalışmalarını destekleyeceğiz.

Mevcut ve yeni kurulan büyükşehir belediyelerini tecrübe aktarımı için eşleştireceğiz. Büyükşehirlerde kırsal alanın ihmal edilmemesi için bütçelerinden bu alana asgari bir oranda kaynak ayrılmasına ilişkin düzenlemenin uygulamasını titizlikle takip edeceğiz.

Kent konseylerinin toplanma ve çalışma sistemlerini gözden geçirecek ve işlevselliklerini artıracacağız.

Yerel yönetimlerde insan kaynakları yönetimi sistemi kuracağız; uzmanlık ve kariyer yapısını güçlendireceğiz. Valiliklerde nitelikli eleman istihdamını sağlayacağız. Yöneticiler için sistematik eğitim programları uygulayacağız.

Üniversiteler başta olmak üzere yerelde proje geliştirme kapasitesini güçlendireceğiz.

Bölge Kalkınma İdareleri'ni güçlendireceğiz.

Proje bazlı destekler ile STK'ların kapasitelerini artıracacağız.

Mahalli idarelerin borçlanma sistemi ve hesap verilebilirliğini güçlendirecek mahiyette düzenlemeler yapacağız.

Temel belediye hizmetleriyle ilgili alanlarda hizmet standartları belirleyerek yürürlüğe konulmasını sağlayacağız.

Kırsal kesimde coğrafi ve sosyal koşulları dikkate alarak, imar mevzuatında yeni bir düzenleme yapacağız.

Kırsal Kalkınma

Kırsal alanı; dengeli kalkınmanın ve şehir-kır bütünlüğü içerisinde sosyal hayatımızın tamamlayıcı bir unsuru olarak değerlendiriyoruz. Ayrıca kırsal alanı, kentlerimizi ve ülkemizi besleyen, temel girdiler sağlayan, üzerinde yaşadığımız topraklara ve çevreye değer katan yerler olarak görüyoruz. Bu yaklaşımla, kırsal kesimde yaşayan vatandaşlarımıza temel hizmetlerin ulaştırılması, yaşam kalitelerinin artırılması ve kırsal yaşamın korunarak geliştirilmesi temel önceliklerimiz arasındadır.

Önümüzdeki dönemde kırsal politikaların coğrafi kapsamının tespiti ve kırsal alan istatistiklerinin sağlıklı bir şekilde üretilmesini teminen, idari yapıda meydana gelen değişimlerden de etkilenmeyecek, kademeli bir kırsal alan tanımı üreteceğiz.

Kırsal alanda köy bazlı hizmet ve yatırım ihtiyacı analizi yapacağız.

Doğal ve kültürel kaynak potansiyeli yüksek yörelerde kırsal turizm alt yapısını geliştireceğiz.

Kırsal alanda yürütülen iskân projelerinin yöresel mimari dokuyu gözecek şekilde uygulanmasını sağlayacağız.

Kırsal Kalkınma Desteklerinin 81 şehre yaygınlaştırılmasını sağlayacağız.

IPARD kapsamında, 1,9 milyar TL'si hibe olmak üzere toplamda 4 milyar TL yeni yatırımla ilave 5 bin tesis açacak, 40 bin yeni istihdam sağlayacağız. IPARD-2 Uygulama Döneminde, IPARD-I'den farklı olarak kamu katkısının kadın ve genç çiftçilerde yüzde 70'e kadar çıkarılmasını sağlayacağız. IPARD-2 Uygulama Döneminde, Kırsalda 'Yenilenebilir Enerji Yatırımları' destek kapsamına alınmasını, destek oranının kamu yatırımları için yüzde 100'e kadar çıkmasını sağlayacağız.

81 ilimizin TKDK tarafından desteklenmeye başlaması ile TKDK'yi Ödeme Ajansı'na dönüştüreceğiz.

Çevrenin Korunması

Günümüzde insan faaliyetlerinin doğal kaynaklar üzerinde yarattığı baskı giderek artmaktadır. Hükümet olarak, temel yaklaşımlarımızdan biri de her türlü politika ve kararda daha fazla gözetilecek bir öncelik haline gelen çevre konularında uluslararası gelişmeleri yakından takip etme, koruma ve kullanma dengesini gözetilen bir anlayışla politika üretmektir.

Çevrenin korunmasını sadece ulusal ve uluslararası bir sorumluluk gözüyle değil, nesiller arası hakkaniyeti sağlamak açısından da bir sorumluluk olarak görüyor, iklim değişikliği başta olmak üzere, artan çevresel sorunlara karşı hassasiyet ve tabii afetler konusunda hazırlıklı olmayı en önemli sorumluluklarımızdan biri olarak addediyoruz. Nitelikli bir kalkınma ortamının tesisinin ancak sürdürülebilir bir çevre yaklaşımı ile mümkün olacağını benimsiyoruz.

İklim değişikliği başta olmak üzere, artan çevresel sorunlara karşı hassasiyet ve tabii afetler konusunda hazırlıklı olmak, bu dönemde de halkımıza ve yegâne yaşam ortamımız dünyaya karşı hükümetimizin en önemli yükümlülükleri arasında yer almaya devam edecektir.

Tüm insanların ortak hayat alanı olan çevreyi korumak, 64. Hükümetimizin temel önceliğidir.

Çevre haklarına saygı, üçüncü kuşak hakları doğuran tarihsel tecrübenin zorlayıcı karakteri dışında, güçlü ve müreffeh bir gelecek tasavvurunun nirengi noktalarından biridir.

Ulusal sınırları çoktan aşarak aynı zamanda küresel bir soruna dönüşen çevre kirliliği başta olmak üzere, çevresel sorunların çözümünde, Hükümetimizin temel politika ve uygulama alanı çevre haklarına saygı olacaktır.

Çevreyi, tabiatı, insani bütün hayat alanlarını korumak; siyasi, felsefi dünya görüşümüzün gereğidir.

Çevreci bir ulaşım anlayışıyla, başta kentler olmak üzere yolcu ve yük trafiğinin yoğunlaştığı alanlarda gürültü kirliliği dâhil olmak üzere kirliliğin azaltılmasına özel önem vereceğiz.

Başta karayolu olmak üzere; tüm ulaşım türlerinde sera gazı emisyonlarına yönelik çalışmalara öncelik verecek ve gerekli takip sistemini kuracağız.

Büyükşehirlerde akıllı sistemlerle desteklenen bütünleşik toplu taşıma sistemlerini hayata geçireceğiz. Elektrikli demiryolu hatlarını yaygınlaştırarak sera gazı emisyonlarını azaltacağız.

Trafiğin yoğun olduğu tarihi şehir merkezlerinde trafiği yer altına alacağız.

Şehirlerde yeni gelişen alanlarda kişi başına 10 metrekare olan yeşil alan şartını, 15 metrekareye çıkaracak ve uygulamayı etkinleştireceğiz.

Belediyelerin, sivil toplum kuruluşlarının ve özel sektörün kuracağı hayvan bakım merkezlerini ve hastaneleri teşvik edeceğiz.

Küçük hidroelektrik santrallere (HES) ilişkin çevre duyarlılığını en üst

düzyeyde hayata geçirecek, bu amaçla gerekli düzenlemeleri hızlı bir şekilde yaparak etkili bir şekilde uygulayacağız. Prensip olarak 10 MW kurulu gücün altındaki HES'lere izin vermeyeceğiz.

Yer üstü ve yer altı su kaynaklarını kapsayacak şekilde, hukuki ve kurumsal olarak 'Bütüncül Su Kaynakları Yönetimi Modeli'ne geçeceğiz. Böylece bütün su havzalarını koruma altına alacak, kirlenmeye karşı önleme stratejileri geliştirecek ve vatandaşın buna katılımını sağlayacağız.

Su kaynaklarımızın daha etkin yönetimi ve korunması için havza esaslı su yönetimine geçiyoruz. 25 havza için Havza Koruma Eylem Planı'nı tamamlayarak uygulamaya geçtik. Trakya'nın kanayan yarası Ergene Nehrinin temizlenmesi için Ergene Havza Koruma Eylem Planı ve projelerini hazırlayarak uygulamaya koyduk.

Havza bazında entegre atıksu ve su yönetimi sistemi oluşturma çalışmalarına hız vereceğiz. Ulusal havza yönetim sistemini, su kaynaklarının korunması ve sürdürülebilir kullanımına imkân verecek şekilde geliştireceğiz.

2019 yılına kadar havza koruma eylem planlarının tamamını nehir havza yönetim planlarına dönüştüreceğiz. Taşkınlarla mücadelede etkili yönetime geçiyoruz. Taşkınları; öncesinde, esnasında ve sonrasında tüm havzalarda nehir havzası bütününde yöneteceğiz. 17 havzanın kuraklık ve taşkın yönetim planlarını hazırlayacağız.

2016 yılına kadar bütün akarsu ve göllerimizin su kalitesini, AB normlarına göre izleyeceğiz.

Su kaynaklarımızın kalitesini koruyacağız. Su kaynaklarının kalitesinin evsel atık, sanayi atık, zirai ilaç ve zehirli maddelere karşı korunması amacıyla standartlar ve alınması gereken tedbirleri belirleyeceğiz.

Evsel, sanayi ve sulamadan dönen suların iyileştirilerek yeniden kullanılmasını sağlayacağız.

Su Bilgi Sistemi kuracağız ve böylece su ile ilgili bütün verilere tek merkezden erişilmesini sağlayacağız.

Ormancılıkta 2023 hedefimiz orman alanlarını ülke yüzölçümünün yüzde 30'una denk gelen 23,3 milyon hektara yükseltmektir. 2015-2019 yılları arasında; 12 milyon 700 bin dekar alanda 1 milyar 250 milyon fidanı toprakla buluşturmaya hedefliyoruz.

2015-2019 yılları arasında 500 adet baraj ve göletin etrafını ağaçlandıracak, Maden Sahaları Rehabilitasyonu Eylem Planları ile de 60 bin dekar alana sahip 1.628 adet terk edilmiş maden sahasını ıslah ederek tabiata kazandıracamız. Erozyonla taşınan toprak miktarını 2019 yılında 140 milyon tona indireceğiz.

Orman köylülerimizin yerinde kalkandırılması maksadıyla önümüzdeki 5 yıllık dönemde '5 Bin Köye, 5 Bin Gelir Getirici Orman' projesi çerçevesinde ceviz, badem, fıstık çamı gibi meyveli orman ağaçları dikeceğiz.

2019 yılı sonuna kadar ormanlarımızın tamamının tapu ve tescil işlemlerini tamamlayacağız.

'Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu' ile tabiatın, tabii değerlerin, biyolojik çeşitliliğin korunması ve halkın tabiat hakkında bilinçlendirilmesi ile toplumun korumaya yönelik katkılarınını artıracamız.

Ülkemizin biyolojik zenginliğinin net olarak ortaya çıkarılması için başlattığımız ve 19 ilde belirlediğimiz Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Envanterini, 2019 yılına kadar 81 ile yaygınlaştıracamız.

Korunan alanların yönetimi konusunda iyileştirmeler yapacağız. Korunan alanlar içinde ekoturizm gibi gelir getirici faaliyetleri planlayacak ve destekleyeceğiz. Korunan alanlarda yöre halkına alternatif gelir imkânı sunan alan kılavuzluğu uygulamalarını düzenli olarak gerçekleştirecek ve bu uygulamaları teşvik edeceğiz.

Hayvanlar, dünyamızın tabii düzeninin olmazsa olmaz asli unsurlarıdır. Varlıklarının korunması ve haklarının tanınması, yaşadığımız çevreye

saygının ve insan olma sorumluluğunun sonucudur. Hayvan haklarını korumak ve özellikle şehirlerdeki hayvanların haklarını korumak bize göre hayati korumakla eş anlamlıdır. Hayvanların en geniş hukuki çerçevede korunması ve gerekli idari tedbirlerin geliştirilmesi Hükûmetimizin hedefleri arasındadır.

Yaban hayatının korunması ve desteklenmesi maksadıyla Yaban Hayati Kurtarma ve Rehabilitasyon Merkezleri kuracağız.

Afet Yönetimi

Tüm politika ve uygulamalarının merkezine insanı koyan AK Parti Hükûmetleri için ülkemizde ve dünyamızın her köşesinde en öncelikli konu insan hayatıdır. Bu şiarla, vatandaşlarımızın ve elimizin uzanabildiği tüm insanların can ve mal güvenliğini sağlama konusunda gayret göstermeyi sadece bir görev değil, insani bir sorumluluk olarak görmekteyiz.

Vatandaşlarımızın doğal afet ve acil müdahale edilmesi gereken durumlardan korunması ve gereken bilinci kazanarak felâketlere karşı hazırlıklı olmasının sağlanmasına yönelik çaba gösterilmesi, bu alandaki en temel hizmet prensibimizdir.

64. Hükûmet olarak afet yönetimi konusundaki hedefimiz, AFAD koordinasyonunda başlattığımız afet yönetiminde dönüşümü tamamlayarak afetlere dirençli bir ülke ve toplum oluşturmaktır.

Afet ve acil durumlara ilişkin hizmetlerin ve kurumlar arası işbirliğinin yerelde tek merkezden etkin bir şekilde yürütülmesini sağlayacağız. Ülkemizin her yerine en geç 1,5 saat içerisinde ulaşabilmek için havadan arama-kurtarma kapasitesini geliştiriyoruz.

Afet anında kesintisiz iletişimi sağlamak amacıyla kesintisiz ve güvenli haberleşme sistemini kuruyoruz. Bu kapsamda 4 ilde pilot çalışmamızı yılsonuna kadar tamamlayıp, 2017 yılı sonuna kadar da tüm illerimize yaygınlaştırıyor olacağız.

Doğal afet sigorta sisteminin yaygınlaştırılması çalışmalarına devam edeceğiz.

Altyapı tesislerinin afetlere daha dayanıklı olarak inşa edilmesini sağlayacak ve inşaatların denetiminin bağımsız, ehil ve yetkili kişi ve kurumlar aracılığıyla gclendirilmesini temin edeceğiz. Bu çerçevede, yapı denetimi mevzuatını yeniden düzenleyeceğiz.

Afet yönetimi konusunda risk yönetimi ve toplumun direncinin artırılmasına yönelik faaliyetlere yer verecek bütüncül bir ereve yasa ıkarcacacđız. Afet ve acil durum hizmetlerinden sorumlu kurum ve kuruluşların sorumluluklarının ve görev dağılımının yeniden tanımlanmasını sađlayacacđız.

Amacımız dönüşüm sürecini tamamlayarak sürdürülebilir kalkınma modeli içerisinde afetlere dirençli ve STK'larla işbirliği ile birlikte en kötü senaryolara daha hazırlıklı olmaktır. Bu kapsamda Türkiye Afet Yönetim Strateji Belgesi'ni tamamlayacacđız ve Bölgesel Afet Eğitim Merkezlerinin ve Gezici Afet Eğitim Merkezleri'nin sayısını artıracacđız. Ayrıca, Bütünleşik Afet Tehlike Haritası'nın hazırlanmasını hedefliyoruz.

Her türlü bilimsel çalışmayı kapsayan Türkiye Afet Bilgi Bankası'nı kuracacđız.

7

VİZYONER ve
ÖNCÜ ÜLKE

AK Parti iktidarları olarak, ilk günden itibaren adaleti sadece ekonomik ve sosyal hayatta değil, siyasette ve dış politikada da tesis etmeyi görev edindik. Kutsal bildiğimiz bu görev bilincini, iç ve dış şartlar ne olursa olsun hiç bırakmadık. Dış politikamızı hakkaniyet eksenine oturttuk. Modern Türkiye tarihinde, geçmiş hükûmetlerle mukayese götürmeyecek şekilde, dış politikamıza başarı mührü vurduk.

Dış politikada hem süreklilik hem de değişimi esas aldık. Türkiye'yi, hükûmetlerimiz döneminde, bağımsız, pro-aktif siyaset ve perspektif üreten bir dış politikaya kavuşturduk. Bölgemizde krizlerin yoğunlaştığı bir dönemde, krizlerle dirayetli bir şekilde muhatap olmaktan imtina etmedik. Siyasi istikrara dayalı güçlü sivil yönetimimiz, diğer alanlarda olduğu gibi, dış politikada da büyük bir avantaj oluşturdu.

İktidarlarımız döneminde, ülke menfaatleri ile dünyanın ortak değerlerini yansıtan evrensel ilkeler arasında hiçbir çelişki görmeyen, vizyoner ve gerçekçi bir dış politika geleneğini kurumsallaştırdık. Bu dönemde Türkiye'nin ekonomik gücü ve tarihi mirası ile evrensel değerlerden ilham alarak üzerimize düşen küresel sorumlulukları yerine getirme yönünde çaba sarf ettik. Özellikle komşu bölgelerdeki demokrasi, insan haklarına saygılı siyasi istikrar ve ekonomik kalkınma gibi hedeflere önem verirken, dünyanın başka yerlerindeki toplumların hayatını etkileyen sorunların çözümüne de katkı vermeye devam ettik. Dış politikamızın vizyonunu devletlerarası ilişkilerin ötesine de taşıyarak, toplumlar arasındaki ilişkilere de genişlettik. Bu süreçte dünyanın en önde gelen donör ülkelerinden biri olduk.

Hükümetlerimiz döneminde küresel ve bölgesel ölçekteki bazı kronik problemlerin çözülmesi için uluslararası sistemin mekanizmalarının geliştirilmesi ve iyileştirilmesinin öncülüğünü yaptık. Birleşmiş Milletler sisteminin faal bir üyesi olarak, bu sistemdeki sorunları uluslararası platformlarda vurguladık ve çözüm önerileri geliştirdik.

Türkiye pasif bir izleyici değil, inisiyatif ve sorumluluk alan bir ülkedir. Bölgemizdeki gelişmelere cevap üretmenin ötesine geçerek, küresel meselelerde pozisyonlarını belirlemiş olan Türkiye, insanların hak ve hukuk taleplerini merkeze koyan, ahlaki ve vicdanî yaklaşımı samimiyetle içselleştiren çok boyutlu dış politikasıyla, son derece çalkantılı bir dönemde unutulmuş veya dışlanmış mazlum halklar için bir ümit ışığı olmuştur.

Türkiye'yi öncü bir ülke haline getirmeyi hedefledik. Gücümüzü şefkat, merhamet ve adalet ekseninde büyütme ilkesinden hareket ettik. Dünyadan kopuk değil, her alanda dünyayla bütünleşen bir ülke olmayı şiar edindik.

Dış politikamız vizyona dayalı ve çok boyutlu olmuştur, çok boyutlu olmaya devam edecektir.

Türkiye'nin Avrupa Birliği hedefini stratejik bir hedef olarak görüyoruz. Ancak Avrupa Birliğiyle ilişkilerimizi, diğer ilişkilerimizin bir alternatifi değil, tamamlayıcısı olarak tanımlıyoruz.

Yeni dönemde de Al Bayrağı, dünyanın her köşesinde dalgalandırabilmek için, Türkiye'nin çevresindeki bütün havzalarda etkin ve sonuç alıcı, vicdani bir dış politika takip etmek için gece gündüz çalışacağız. Ümitlerini bize bağlamış hiçbir kardeş halkı yalnız bırakmayacağız.

Küresel çapta, bölgesel etkinlikte uyguladığımız politikalarımızı; oluşturduğumuz bölgesel ve ulusal işbirlikleriyle önümüzdeki dönemde de ülkemizin itibarını artırmayı ve küresel kalkınmaya daha fazla katkı vermeyi sürdüreceğiz.

Dış politikada elde ettiğimiz kazanımlar, öncelikli olarak ticareti ve uluslararası doğrudan yatırımları artırarak ekonomik refahımızı ileriye taşımakta ve karşılıklı etkileşime dayalı olarak sosyal gelişimimizi beslemektedir.

Etkin, Hakkaniyetli, İtibarlı Dış Politika

Adil bir dünya tasavvurumuz dış politikamızı hem güçlendirmiş, hem de zenginleştirmiştir. Bugün Türkiye'nin dünyanın her tarafındaki mazlumların, mağdurların, mültecilerin ve muhtaçların yardımına koşmasının temelinde tarihi misyonumuz olan adalet ve yardımlaşma ilkeleri yatmaktadır. Bu açıdan ülkemizin ısrarla takip ettiği 'değer odaklı dış politika', dünyada giderek yükselen uluslararası sistemin demokratikleştirilmesi; adalet ilkesinin hem siyasete, hem de ekonomiye hâkim kılması taleplerine önemli bir güç katmaktadır.

Türkiye'nin insanı, adaleti ve demokrasiyi temel alan dış politikası, bölgesinde ve dünyada hem takdirle karşılanmakta, hem de toplumlar nezdinde büyük kabul görmektedir.

64. Hükûmet döneminde de uzun dönemli bir perspektifle sağlam değerlere dayalı olarak geliştirdiğimiz dış politikamızı önümüzdeki dönemde de dünya ve ülke şartlarını da dikkate alarak geliştirmeye devam edeceğiz. Tarih önünde doğru yerde bulunuyoruz. Bu duruşumuzu daha geniş, etkili ve fazla çaba ile önümüzdeki dönemde de sürdüreceğiz.

Kıbrıs'ta müzakere edilmiş bir çözüm ve Kıbrıs Türk Halkının uluslararası toplum içerisindeki haklı yerini alabilmesi, temel önceliklerimizden biridir. KKTC'nin ekonomik altyapısının güçlendirilmesi ve refahının artırılması için bugüne kadar kararlılıkla attığımız adımlara devam edeceğiz. Kıbrıs'ta, her iki halkın asli kurucu iradelerini, siyasi eşitliklerini ve Ada'nın ortak sahibi olmalarını temel alan, müzakere edilmiş, adil ve kalıcı bir çözüm için garantör ülke olarak yapıcı katkımızı sürdüreceğiz ve Birleşmiş Milletlerin bu yöndeki çabalarını destekleyeceğiz.

2011 yılından bu yana sancılı bir dönüşüm sürecinden geçmekte olan Kuzey Afrika ve Ortadoğu coğrafyasında, geçmiş iktidarlarımız döneminde olduğu gibi, birleştirici ve yapıcı bir rol oynamaya devam edeceğiz.

Ortadoğu ve Kuzey Afrika bölgesine yönelik çok yönlü, ön alıcı ve etkin politikalarımızı insan odaklı ve evrensel değerler temelinde kararlılıkla sürdüreceğiz.

Bölgedeki kriz ve çatışmalara adil, kalıcı ve sürdürülebilir siyasi çözümler üretilmesi yönündeki çabalarımız da devam edecektir.

Ortadoğu'da etnik ve mezhebi ayrılıklara dayalı çatışmaların ve dışlayıcı yaklaşımların karşısında sosyal bütünleşmeyi ve kapsayıcı siyasi birliği destekleyeceğiz.

Suriye'de dört buçuk yıldır devam eden ihtilaf, her geçen gün daha da derinleşen insani yıkıma ilave olarak, bölgesel olarak başlayan ve giderek küresel bir hâl almakta olan güvenlik ve istikrar açısından oluşturduğu tehditler bakımından da gündemimizde en öncelikli konumda bulunmaktadır. Bu ülkede, siyasi bir dönüşüm sağlayacak gerçek bir geçiş sürecinin hayata geçirilmesi için çabalarımız kararlılıkla sürdürülecektir.

64. Hükümet olarak da insani ve vicdani sorumluluk gereği, rejimin zulmünden ve terörden kaçarak ülkemize sığınan Suriyeli ve Iraklıların yaralarının sarılması için gerekli yardımı sağlamaya, zor günlerinde Suriyeli ve Iraklı kardeşlerimizin yanında yer almaya devam edeceğiz.

Irak'ın toprak bütünlüğünün korunması, ülkede güvenlik ve istikrarın tesisi, demokrasinin güçlendirilmesi, iç barışının sağlanması, komşularıyla ve uluslararası toplumla bütünleşerek bölge açısından güvenlik ve refah yaratan bir devlet haline dönüştürülmesi Irak'a yönelik dış politikamızın temel ilkeleridir.

Bu ilkeler çerçevesinde, Irak'ın karşı karşıya bulunduğu ciddi tehdit ve sınamalar karşısında, kapsayıcı bir siyasi iktidar tesis edilmesine destek

vermeye ve bu süreçte üzerimize düşen katkıyı yapmaya devam edeceğiz.

Ortadoğu'da kalıcı istikrarın sağlanmasının en önemli koşullarından birisi olan Filistin sorununun adil, kapsamlı ve yaşayabilir bir çözüme ulaştırılması amacına yönelik gayretlerimiz sürecektir. Filistin Ulusal Birlik Hükûmetine yönelik güçlü desteğimiz de devam edecektir.

Harem-i Şerif'in kutsiyetinin ve statüsünün muhafazasına yönelik gayretlerimiz, başta Filistin makamları olmak üzere İslam ülkeleriyle işbirliği içerisinde sürdürülecektir.

Köklü tarihi, insani ve kültürel bağlarımızın bulunduğu Balkanlarda barış ve istikrar ortamının korunması, Hükûmetimizin öncelikleri arasında yer almaktadır. Bu çerçevede temel hedefimiz; bölgedeki bu ortamı tehdit etme potansiyeli barındıran etnik, dini, toplumsal ve siyasi gerginliklerin önlenmesine katkıda bulunmaktır.

Türkiye-Bosna-Hersek-Sırbistan ve Türkiye-Bosna-Hersek-Hırvatistan üçlü mekanizmalarını da kullanarak, Balkan ülkeleriyle ilişkilerimizi güçlendirmeye, sürdürülebilir kalkınma için gerekli olan iletişim ve ulaşım altyapılarının geliştirilmesine, Balkan ülkelerinin ülkemizle ve kendi aralarında karşılıklı yarar temelinde ekonomik ve ticari bağlarının pekiştirilmesine, barış ve istikrarın kalıcı hale getirilmesi suretiyle, toplumsal huzur ortamının tesisine katkı sağlamaya devam edeceğiz.

Balkan ülkelerinin Avrupa-Atlantik kurumlarıyla bütünleşme perspektifine güçlü desteğimizi de sürdüreceğiz.

Avrupa Birliği'ne (AB) tam üyeliğimiz stratejik hedeflerimiz arasında yer almaktadır. Hükûmet olarak AB müktesebatına uyum sürecini hızlandıracğıız. Ancak Hükûmetimizin göstermiş olduğı samimi yaklaşım AB kurumlarının ve üye ülkelerin de gerekli karşılığı vermesi gerekmektedir. AB müktesebatına yüksek oranda uyum sağladığımız halde, belirli fasılların siyasi mülahazalarla açılmaması AB'nin temel ilkeleriyle bağdaşmamaktadır.

Önümüzdeki dönemde AB ile uyum sürecini devam ettirirken Meclis-
teki tüm partilerimizin desteğini göreceğimize inanıyoruz. Geniş bir ka-
bul gören üyelik hedefimiz, yasal düzenlemelerde partiler arası işbirliği
için güçlü bir zemin oluşturmaktadır. Hükümetimizle birlikte AB üyelik
sürecine destek olan diğer siyasi partilerin de bu konuda anlayış birliği
sergilemesi ve ortak çabalar göstermesi önem taşımaktadır.

Ekonomik ilişkilerimizin yanı sıra tam üyelik müzakereleri yürütmekte
olduğumuz AB kurumları ve üye ülkeleriyle iyi ilişkilerimizi geliştir-
meye devam edeceğiz. Bir yandan Avrupa ülkeleri ile ikili ilişkilerimizi
geliştirirken, diğer yandan Balkanlar, Kuzey Afrika ve Ortadoğu başta
olmak üzere yakın coğrafyalarımızda istikrar ve refah için işbirliğimizi
artıracağız. Avrupa Birliği üyeliğimizin, ekonomik dinamizm başta
olmak üzere, birçok alanda Birliğe önemli katkılarda bulunacağı gerçe-
ğiyle, devletlerarası ilişkilerin yanı sıra toplumdan topluma ve iş dünya-
ları arasında ilişkileri geliştirerek yeni bir süreç başlatacağız. Vizelerin
kaldırılması, Gümrük Birliğimizin güncellenmesi, mali işbirliğimizin
derinleştirilmesi gibi yeni inisiyatiflerle Türkiye-AB ilişkilerinde pozitif
gündemi güçlendirmeyi hedefliyoruz.

Son dönemlerde Suriye’de yaşanan iç çatışmaların etkisiyle artan mül-
teci akını, bölge ülkelerini aşarak başta AB olmak üzere uluslararası öl-
çekte bir meseleye dönüşmüştür. Bu alanda AB ile Türkiye diyalogu ve
işbirliğinin önemi giderek artmaktadır. AB ile sürdürdüğümüz ilişkiler
bütünlüğü içinde bu alanda da yeni inisiyatifler geliştirilmesi önem arz
etmektedir.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan, 2014 yılını AB yılı
ilan ederek bu süreçteki kararlılığı bir kez daha gözler önüne sermiştir.
Bu çerçevede, AB sürecine yeni bir ivme kazandırmak ve her alanda
reform çalışmalarını hızlandırmak amacıyla hazırlanan ‘AB’ye Katılım
İçin Ulusal Eylem Planı’nı titizlikle hayata geçireceğiz.

AB sürecine ve bu süreçte yaşanan değişime, dönüşüme inanan Hükü-
metimiz AB üyeliği konusunda kararlı ve istikrarlı politikasını sürdü-

receptir. Sürecin tüm zorluklarına rağmen, bizim için AB ile yürütülen müzakerelerin amacı tam üyeliktir. Hedefimiz, Cumhuriyetimizin 100. yıldönümünü AB üyeliği ile taçlandırmaktır.

Geniş bir coğrafyada yakın işbirliği yaptığımız, bölgesel ve uluslararası sorunlara karşı dayanışma içinde bulunduğumuz, müttefikimiz ABD ile ilişkilerimizi ve işbirliğini karşılıklı saygı ve güven temelinde geliştirmeye devam edeceğiz.

Önemli ortağımız ve bölgesel işbirliği bakımından önem taşıyan bir aktör olan Rusya ile ilişkilerimizin dinamiği, merkezinde bulunduğumuz geniş coğrafyayı yakından ilgilendirmektedir. Önümüzdeki dönemde, enerji ve ticaret başta olmak üzere, Rusya'yla ilişkilerimizi karşılıklı hassasiyetlere saygı içerisinde ve müşterek menfaatler doğrultusunda güçlendirmeye gayret göstereceğiz.

Komşumuz ve stratejik ortağımız Ukrayna'da süregiden, bölgesel istikrarı ve uluslararası barış ve güvenliği menfi etkileyen krize, Ukrayna'nın toprak bütünlüğü ve uluslararası hukuk temelinde diplomatik yöntemlerle çözüm bulunması yönünde yürütülen çabaları desteklemeye devam edeceğiz.

Bu kapsamda, Kırım'ın asli halkı olan soydaş Kırım Tatar Türkleri'nin güvenlik ve refahının temini, hak ve çıkarlarının genişletilerek güveneye kavuşturulması yönünde gerekli girişimlerde bulunmayı sürdüreceğiz.

Ülkemiz, Güney Kafkasya'daki anlaşmazlıkların barışçı yollardan çözümü doğrultusunda, Yukarı Karabağ başta olmak üzere Azerbaycan topraklarındaki işgalin sona erdirilmesi ve Azerbaycan ile Ermenistan arasındaki gerginliklerin sonlanması için çaba göstermeye devam edecektir.

Önümüzdeki dönemde, Ermenistan ile ilişkilerin normalleşmesine yönelik adımlarımız da sürecektir. Ermenistan'ın karşılıklı yarar ve işbirli-

ğinin önünü açacak kapsayıcı, âdil hafıza arayışı içerisinde tarihi araştıran bir anlayışa yönelmesini ve açılımlarımıza ileri görüşle mukabelede bulunmasını bekliyoruz. Barış, istikrar ve refah ortamının Kafkaslar'a teşmilinin ancak böylelikle mümkün olabileceğini düşünüyoruz.

Kafkasya'da oluşturduğumuz Türkiye-Azerbaycan-Gürcistan, Türkiye-Azerbaycan-İran ve Türkiye-Azerbaycan-Türkmenistan üçlü mekanizmaları da meyvelerini vermeye başlamış; Kafkasya ve Orta Asya ülkeleriyle ticaret hacimlerimiz istikrarlı bir artış göstermiştir. Kafkasya ve Orta Asya ülkeleriyle ilişkilerimizin daha da geliştirilmesi ve geçtiğimiz dönemde kurulan Türk Konseyi'nin daha da güçlendirilmesi temel hedeflerimiz arasında yer almaktadır.

Afrika bizim çok önem verdiğimiz önceliklerimizden birisidir. Önümüzdeki dönemde de Türkiye için dünyanın her yerinde mevcut ilave işbirliği imkânlarını tespit etmeyi hedefleyen bu yaklaşımımızı sürdüreceğiz. Geride bıraktığımız beş yıllık dönemde sayılarını 12'den 39'a yükselttiğimiz Afrika kıtasındaki büyükelçiliklerimizin sayısını daha da arttıracaktır.

Türk firmalarının ve işadamlarının Afrika pazarında etkin hale gelebilmeleri ve pazar payını artırmaları için sarf ettiğimiz gayretler neticesinde 20 milyar dolar seviyesini aşan toplam ticaret hacmimizi daha da yukarılara taşımak için gayret göstereceğiz.

Başta Somali olmak üzere, kalkınma yardımları ve insani yardımlar aracılığıyla bu bölgeye uzattığımız yardım elini de güçlü tutmaya devam edeceğiz.

Son yıllarda gösterdiği dinamik performansa bağlı olarak dünyanın önemli siyasi ve ekonomik sıklet merkezleri arasına giren Asya-Pasifik bölgesiyle ilişkileri derinleştirmeye ve geliştirmeye devam edeceğiz. 2002 yılından bu yana bölgeyle ticaret hacmimiz 8,7 kat artmıştır. Geride bıraktığımız 5 yıllık dönem içerisinde bölgenin önemli ülkelerinden Çin'le stratejik işbirliği, Japonya, Kore Cumhuriyeti, Endonezya, Malez-

ya ve Singapur ile stratejik ortaklık düzeyine yükselttiğimiz işbirliğimizi daha da ileri bir noktaya taşımayı öngörüyoruz. ASEAN ile ilişkilerimizi hızla ilerletiyoruz. Bölgedeki diplomatik varlığımızı yeni misyonlar açarak artırmayı ve bu ülkelerle başta ticari ve ekonomik olmak üzere ilişkilerimizi her alanda geliştirmeyi hedefliyoruz.

Dost ve kardeş Afgan halkı ihtiyaç duyduğu sürece, kalıcı barış ve istikrarın tesisi amacıyla bu ülkede yürütülen çabalara verdiğimiz desteği devam ettireceğiz.

Halklarımız arasındaki kardeşlik ilişkileri temelinde, Pakistan'la ilişkilerimizi her alanda geliştirmeye, ayrıca bu ülkenin karşı karşıya bulunduğu sınamaları aşma yönündeki çabaları da desteklemeye kararlıyız.

Hindistan'la ilişkilerimizi ortak menfaatlerimiz çerçevesinde her alanda geliştirmeyi öngörüyoruz.

Bu çerçevede tüm bu coğrafyayı kapsayan tarihi İpek Yolu üzerinde yer alan ülkeler ile siyasi, ekonomik, ticari, sosyal ve kültürel ilişkilerimizi geliştirmeye yönelik tüm girişimlerimizi sürdüreceğiz, 'Orta Koridor' girişimimizin hayata geçirilmesine yönelik politikalarımızı yoğunlaştıracğız.

Yeni coğrafyalara erişim sağlama politikamız çerçevesinde, ticari ve diplomatik bağlarımızı güçlendirdiğimiz bir diğer bölge olan Latin Amerika ve Karayipler ile ticaret hacmimiz son on yılda 9 kat artarak, 8 milyar dolar seviyesine ulaşmıştır. Bu yaklaşımımızı muhafaza edecek, ilişkilerimizi karşılıklı saygı ve işbirliği temelinde geliştirmeyi sürdüreceğiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Hükümetleri döneminde izlenen aktif dış politika sonucunda, Türkiye bugün, yerelden ulusala, ulusaldan bölgesel, bölgeselden küresel her kademede etkin planlama yapabilen, ön alan, uzun dönemli ve kapsayıcı perspektifler ortaya koyabilen, artan imkân ve kabiliyetlerini öne sürebilen bir aktördür. Önümüzdeki dönemde bu konumumuzu daha da güçlendireceğiz.

Dış politikamızın giderek güçlenen çok boyutlu yapısı sayesinde ülkemiz daha fazla sayıda ülkeyle ekonomik işbirliği mekanizmaları oluşturmakta; böylece ticaret ve yatırımları artıracak gerekli zemin ve etkileşim sağlanmaktadır. Bu bağlamda, dış ekonomik ilişkiler alanındaki kurumsal yapıyı güçlendirecek, bu alanda faaliyet gösteren kurumların yetki ve sorumluluklarını yeniden tanımlayacağız.

Enerji arz güvenliğimizin sağlanması ve ülkemizin Doğu-Batı ve Kuzey-Güney eksenlerinde, üretici ve tüketici ülkeler arasında güvenilir bir enerji merkezi olması yönündeki çabalarımızı sürdürmekteyiz.

İstikrarlı bir şekilde artan enerji talebimizi karşılarken, enerji nakil güzergâhları ve kaynak ülke çeşitlendirmesi hedefimiz doğrultusunda önemli projeler hayata geçirmekteyiz. Ayrıca, yenilenebilir enerjinin payını artırarak ve nükleer enerji sepetimize ekleyerek çeşitlendirme hedefimize katkıda bulunmaya çalışmaktayız.

Sivil toplum ile işbirliği içerisinde yurtdışındaki eğitim ve kültür faaliyetlerimizi çok daha sistemli bir şekilde güçlendireceğiz.

Küresel Kalkınma Gündemine Katkı ve İnsani Diplomasi

Refah artışını sadece kendi milletimiz için değil, tüm insanlık için istiyoruz. Irk, din, dil, köken ayırt etmeksizin, yakın çevremizden başlayarak, tüm dünyada açlıkla, yoksullukla, çatışmalarla, afetlerle ve diğer küresel sorunlarla mücadeleyi destekliyoruz. Bu anlayışla, başta en az gelişmiş ülkelerde yaşayanlar olmak üzere küresel düzeyde refahtan pay alma çabasında olan tüm insanlara yardımcı olmayı, onlarla kalkınma tecrübemizi paylaşmayı dış politikamızın temel öncelikleri arasında görüyoruz.

Önümüzdeki dönemde kalkınma işbirliği politikamızı stratejik bir çerçeveye kavuşturacağız. Kalkınma işbirliğine yönelik mali, beşeri ve kurumsal kapasite ile hukuki altyapımızı güçlendirerek, bu imkânların toplumsal refahımızın yükseltilmesine yönelik kullanılmasını sağlaya-

cağız. Bu alanda küresel ölçekte uluslararası toplumun takdirini kazanarak model haline gelen kalkınma odaklı insani yardım politikamızın, ihtiyaç sahibi ülkelerin kalkınmalarına yönelik olarak kullanılması, insani diplomamızın temel belirleyicisi olmaya devam edecektir.

Bu çerçevede, milli gelire oranla dünyada en fazla kalkınma yardımı yapan ülke olan Türkiye, önümüzdeki dönemde de dış politikasında insani yönü ön plana çıkarmayı ve ihtiyaç sahibi olan ülkelerin yanında olmayı sürdürecektir.

Türkiye’de uluslararası işbirliğine dönük farkındalığın artırılması ve Türkiye ile paydaş ülkeler arasında kültürel işbirliğinin güçlendirilmesi yönünde çalışmaya devam edeceğiz.

Kamu kurumları, özel sektör ve STK’larda uluslararası işbirliği alanında kurumsal ve beşeri kapasitenin geliştirilmesi, ulusal ve uluslararası kamuoyunun farkındalığının artırılması ve Türkiye’nin uluslararası kalkınma işbirliği kuruluşları için bölgesel merkez haline gelmesi amacıyla ‘Kalkınma İçin Uluslararası İşbirliğinin Geliştirilmesi Öncelikli Dönüşüm Programı’mızı hayata geçireceğiz. Program kapsamında Kalkınma İşbirliği Temel Politika ve Strateji Belgesi ve Dış Yardım Kanunu’nu hazırlayacağız. Ayrıca, Türkiye’nin kalkınma işbirliği kapsamlı gözden geçirme raporunu hazırlayacağız.

Kalkınma işbirliği alanında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarını akredite edecek, uluslararası merkez olabilmeleri amacıyla destekleyeceğiz.

Türkiye’nin uzmanlık birikimine sahip olduğu belirli alanlarda ‘Bilgi ve Tecrübe Paylaşım Programları’ başlatacağız.

Eğitimde uluslararası hareketlilik ve işbirliği desteğini sağlayacağız.

İlk ve ortaöğretimde küresel farkındalığı artırmaya dönük eğitimler vereceğiz.

Küresel Toplumla İletişim Stratejisi hazırlayacağız.

Üniversitelerde uluslararası kalkınma işbirliği araştırma merkezleri ve yüksek lisans programları oluşturacağız. Üniversitelerde uluslararası öğrenci ofisleri kuracağız ve uluslararası öğrencilere yönelik mevzuat iyileştirme çalışması yapacağız.

En az gelişmiş ülkelerden gelen öğrenci ve akademisyenlere kalkınmada ihtiyaç duydukları öncelikli alanlarda üniversitemizde burslu eğitim imkânlarını artıracacağız.

Kamu kurumlarının dış ilişkiler birimlerini, bütçe, insan kaynağı ve kurumsal açıdan güçlendireceğiz.

Uluslararası örgütlerdeki Türk uzman personel sayısını artıracacağız.

Yurtdışı misyonlardaki ihtisas birimlerini gözden geçireceğiz ve söz konusu birimlere yapılan atamaların liyakat esasına dayalı olmasını sağlayacağız.

Türkiye'nin acil ve insani yardım kapasitesini gözden geçirip, küresel ihtiyaçlar ve kaynakların etkin kullanımı perspektifinden hareketle, güçlendireceğiz.

Bölgesel ve Uluslararası İşbirlikleri

Uluslararası toplumun saygın bir üyesi olarak ülkemizin, bölgesinde ve küresel düzeyde işbirliklerini, gerek insani kalkınma gerekse ekonomik refahı artırma perspektifiyle güçlendirmesi Hükümetimizin dış politikada en önemli önceliklerinden biridir.

Hükümet olarak, geçmişten devraldığımız coğrafi ve kültürel mirasımızı dış politikamız açısından da güçlü bir zemin olarak değerlendirmek gerektiğini düşünüyoruz. Küresel düzeyde en geniş temsiliyete sahip uluslararası örgüt olan Birleşmiş Milletlerin üç ana kulvarını oluşturan uluslararası barış, kalkınma ve insan haklarının korunması alanların-

dan her birine etkin ve görünür katkılar sağlamaya devam ediyoruz. Avrupa Birliği ve İslam İşbirliği Teşkilatı gibi yapılar başta olmak üzere, ülkemizin çok uluslu platformlarda etkinliğini yükseltmeyi hedefliyoruz. G-20 gibi önemli mekanizmalarda etkin bir biçimde rol alarak, ülkemizin önceliklerini ve küresel meselelere ilişkin perspektifini güçlü bir şekilde ortaya koyuyoruz.

Türkiye, bölgesel ve küresel istikrara yönelik asimetrik tehditlerle mücadeleye önemli katkı sağlayan bir rol üstlenmeye devam edecektir. Bu bağlamda örgütlü suç ve terörle mücadele konusunda diğer ülkelerle ikili temelde yürüttüğümüz işbirliğinin pekiştirilmesine önem atfedilmektedir.

Ayrıca, BM, AGİT, Avrupa Konseyi ve NATO gibi uluslararası örgütler ve terörle mücadele amaçlı uluslararası koalisyonlar kapsamında sağladığımız katkı sürdürülecektir. 2010 yılında eşbaşkanlığını üstlendiğimiz Terörle Mücadele Küresel Forumu çerçevesinde çalışmalarımız devam edecektir.

64. Hükümet döneminde de dış politikamızın siyaset, ekonomi ve savunma veçheleriyle ana çıpasını oluşturan Avrupa ve Transatlantik kurumlarıyla ilişkilerimizin derinleştirilmesi, önceki dönemlerde olduğu gibi bundan sonra da başlıca önceliklerimizden biri olmaya devam edecektir.

Ülkemizin stratejik bir hedef olarak belirlediği Avrupa Birliği üyeliği doğrultusundaki kararlılığını, bu süreçte esasen halkımızın yaşam standartlarının yükseltilmesine katkıda bulunacak reform sürecini daha da ileri götürmek hususunda irademizi korumaktayız. AB katılım sürecinde siyasi nedenlerden kaynaklanan tıkanıklıkların aşılması ve katılım müzakerelerinin yeni fasıllar açılarak canlandırılması yönündeki çalışmalarımıza devam edeceğiz.

Son dönemde, vize muafiyeti hususunda her iki tarafça kabul edilecek bir çözüm bulunmasına yönelik olarak AB Komisyonu'yla karşılıklı ya-

pıcı bir anlayış içinde gerçekleşen yoğun temaslarımız sonucunda 2013 yılında başlatılan Vize Muafiyeti Diyalogu süreci tamamlanacaktır.

AB katılım müzakereleri ve müktesebata uyum çalışmalarının sürdürülmesi, katılım öncesi mali yardımların etkin şekilde kullanılması ve Türkiye'nin yeni AB iletişim stratejisinin uygulanması öncelikli hedeflerimiz arasında yer alacaktır.

AB'nin yanı sıra, geçmişte uzak coğrafyalar olarak nitelendirilen bölgelerle kurduğumuz ilişkilerin sağlamlaştırılması ve derinleştirilmesi yönündeki çabalarımızı sürdüreceğiz. Ülkemiz küresel ölçekte barış, istikrar, kültürel uyum ve refaha katkı sağlama yönündeki çabalara aktif katkı ve katılım sağlayacaktır.

Güvenlik ve savunma politikamızın merkezinde olan NATO'nun, gerek askeri gerek siyasi etkinliğinin daha da güçlendirilmesine yönelik çalışmalarını bugüne kadar olduğu gibi, bundan sonra da destekleyeceğiz.

Önümüzdeki dönemde, bazı ülkelerle imzalamış olduğumuz Serbest Ticaret Anlaşmalarına (STA) 'hizmet ticareti ve yatırım' bölümleri eklenmesine ilişkin çalışma ve müzakerelerin başlatılmasını hedeflemekteyiz. Hizmet ticareti ve yatırımlara ilişkin hükümler de içeren yeni STA'lar yapılmasına dönük gerekli analizleri tamamlayacağız.

İSEDAK'ın sekretarya hizmetlerinin daha etkin bir şekilde yürütülebilmesi için İSEDAK'a mahsus bir kanun çıkaracağız. Önemli bir İSEDAK projesi olan İT Üyesi Ülkeler Arasında Tercihli Ticaret Sistemi (TPS-OIC)'nin hayata geçirilmesine yönelik olarak ülkemizin oynadığı öncü rolü sürdüreceğiz.

Yakın çevremizde refah ve istikrar kuşağı oluşturmaya yönelik yaklaşımımız temelinde, başta komşularımız olmak üzere, tüm ülkelerle sorunları geride bırakma ve ortak çözümler üretme yönünde adımlar atmaya devam edeceğiz.

BM nezdinde başlatılmasında önemli rol aldığımız 'Medeniyetler İttifa-

kı' ve 'Barış İçin Arabuluculuk' gibi girişimlere öncülük etmeyi sürdürceğiz.

Yeni vizyoner dış politikamız kapsamında, ülkemiz 2016 yılında İİT 13. İslam Zirvesi'ne ev sahipliği yapacaktır. 14-15 Nisan 2016 tarihlerinde düzenlenecek olan söz konusu Zirve'yle birlikte, İslam Zirvesi'nin dönem başkanlığı 3 yıllık süreyle ülkemizce üstlenilecektir.

1 Aralık 2014 itibarıyla G-20 Dönem Başkanlığını üstlendik. Dönem Başkanlığımız boyunca 10'u Bakan seviyesinde olmak üzere, çok sayıda üst düzey uluslararası toplantıyı ülkemizin ve dünyanın farklı şehirlerinde gerçekleştirdik. Bu yoğun çalışmalar sonrasında, 15-16 Kasım 2015 tarihlerinde Antalya'da G-20 Liderler Zirvesi'ni düzenledik. Dönem başkanlığımızı ülkemizin küresel gündemde yer alan konulara katkı sağlaması ve görünürlüğümüzü artırması bakımından bir fırsat olarak değerlendirdik.

Çağımızda artık acil ihtiyaç haline gelen insani yardım sisteminin, kalkınma ve sığınmacıların sorunları gibi doğrudan ilintili alanlarla birlikte bütüncül şekilde ele alınması ve geleceğe dönük gündemin belirlenmesi amacıyla, insani diplomasimizin ilkeleri doğrultusunda, ülkemizde 23-24 Mayıs 2016 tarihlerinde, Birleşmiş Milletlerle işbirliğinde, tarihte ilk olarak uluslararası insani hukuk, insani müdahale ve yardımlar alanında geleceğin gündeminin belirlenmesine yönelik bir zirve düzenlenecektir.

2011 yılında İstanbul'da ev sahipliği yaptığımız BM En Az Gelişmiş Ülkeler Dördüncü Zirvesi'nin devamı olarak, 2016 yılında bir gözden geçirme konferansına ev sahipliği yapacağız. Bu vesileyle, dış politikamızda en az gelişmiş ülkelere vermekte olduğumuz önemin uluslararası planda görünür kılınmasını sağlayacağız.

Önümüzdeki dönemde ayrıca, bütçesine en çok katkıda bulunan ülkeler grubuna katıldığımız Avrupa Konseyi içinde ortak değerler kapsamında Avrupa mimarisine katkımızı pekiştireceğiz. Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi'ndeki (AKPM) milletvekili sayımızı 12'den 18'e çı-

kardığımız bu dönemde, Türkçenin AKPM'nin çalışma dilleri arasına girmesini ve Avrupa Konseyi bünyesinde hazırlanan, başta temel hak ve özgürlükleri ilgilendiren sözleşmelere taraf olmaya devam etmeyi de öngörmekteyiz.

10 Ekim 2014 tarihinde imzalanan yeni “Ülke Grubu Anlaşması” ile ülkemiz, Dünya Bankası nezdinde 2014-2016 yılları arasında İcra Direktörü Vekili, 2020-2024 yılları arasında ise İcra Direktörü görevini üstlenecektir. Böylelikle ülkemiz, iktidarlarımız döneminde Uluslararası Para Fonu (IMF)'nun ardından Dünya Bankası İcra Direktörleri Kurulu'nda da ilk defa yer alacaktır.

İnsan haklarının korunması ve geliştirilmesini öncelikli siyasi hedefleri arasında benimseyen Hükümetimiz, çeşitli ülkelerdeki insan hakları ihlallerinin de dünya kamuoyunun dikkatine getirilmesi ve bu ihaller hakkında uluslararası platformlarda, özellikle BM'de kararlar çıkarılmasında aktif rol oynamaya devam edecektir.

Çağımızın en önemli sınamalarından olan iklim değişikliğiyle mücadelede uluslararası toplumun sarf ettiği çabalara etkin biçimde katılmaya ve 30 Kasım-11 Aralık 2015 tarihlerinde Paris'te yapılacak BM İklim Değişikliğiyle Mücadele Çerçeve Sözleşmesi 21. Taraflar Konferansı'ndan olumlu bir sonuç alınması yönündeki çabalarımıza devam edeceğiz. Türkiye sera gazı salım indirimine dair ‘Niyet Edilmiş Ulusal Olarak Belirlenmiş Katkısını’ artıştıran azaltım bazında yüzde 21'e kadar indirim olarak açıklamıştır. Ancak bu oran yapılacak detaylı analizlerle revize edilebilecektir. Öte yandan, 12-25 Ekim 2015 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilen BM Çölleşmeyle Mücadele Sözleşmesi 12. Taraflar Konferansı'yla birlikte, önümüzdeki iki sene için sürecin başkanlığını üstlenmiş bulunuyoruz.

Uluslararası toplumun saygın bir üyesi olarak, insan haklarının korunmasını, demokrasi ve hukukun üstünlüğünün ülkemizde ve dünyada geliştirilmesini, insan hakları alanında ilgili tüm kurum ve kuruluşlarla yapıcı işbirliğini artırarak sürdürmeyi öngörmekteyiz.

Yurtdışında Yaşayan Vatandaşlarımız ve Akraba Topluluklar

AK Parti iktidarları olarak, yurt dışında yaşayan insanımıza “Milletine hizmeti esas alan Devlet” anlayışıyla yaklaşmaktayız. Yurtdışındaki vatandaşlarımızın ve akraba topluluklarımızın bütün farklılıklarını sahiplenerek menfaatlerini koruyabilmek, dil ve kültür birikimini geliştirmek, yurtdışına hizmetlerimizi kalıcı ve sağlıklı bir şekilde götürebilmek dış politikamızın ana unsurlarından biridir. Bu yaklaşımla, yurt dışındaki vatandaşlarımız ve akraba topluluklar olarak farklı ülkelerde yaşamakta olan kardeşlerimizin sadece başı sıkıştığında değil, her daim yanında olmayı ve onlarla birlikte yeni kültürel ve ekonomik inisiyatifler geliştirmeyi benimsiyoruz.

Önümüzdeki dönemde de bütüncül bir strateji çerçevesinde, yurtdışında yaşayan vatandaşlarımıza yönelik farklı kurumlarımız tarafından yürütülen hizmetlerin koordinasyonunu sağlamayı temel önceliklerimiz arasında görüyoruz.

Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın, soydaş ve akraba topluluklarının, içinde buldukları topluma entegre olmalarını; ekonomik, sosyal ve siyasi yaşama aktif katılımlarını desteklemekteyiz. Bununla birlikte, asimilasyon politikalarına karşı, kültürel kimliklerinin korunmasına azami önem gösterecek ve gerekli desteği vermeye devam edeceğiz. Bu kapsamda, yeni dönemde de yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın; kültürel aidiyetlerinin korunmasını, STK’larının daha etkin hale getirilmesini, topluma aktif katılım kapasitelerinin geliştirilmesini ve vatandaşlık haklarının kullanımının güçlendirilmesini destekleyeceğiz.

Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımız için maddi yük olan yürürlükteki dövizli askerlik bedelinin 6 bin Avro’dan bin Avro’ya düşürülmesini sağlıyoruz.

Türkiye’den borçlanarak emekli olan yurtdışındaki emeklilerin buldukları ülkelerde yarı zamanlı çalışabilmeleri için ikili anlaşmalarımız çerçevesinde gerekli çalışmalarını yapacağız.

Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın tanıma ve tenfiz davalarının onları mağdur etmeyecek bir sürede sonuçlanması için gerekli yasal düzenlemeleri yapacağız.

Yurtdışından alınan meslek diplomalarının Türkiye'de meslek lisesi diplomasına denk olarak tanınması ve yurtdışı vatandaşlarımızın bulunduğu ülkelerde edindikleri meslek diplomaları ve ustalık belgelerinin Türkiye'de kazanılmış diplomalarla denk kabul edilmesi için gerekli çalışmalarını tamamlayacağız.

İhtiyaç duyulan bölgelerde yeni başkonsoloslukların açılması ve yetersiz kalan başkonsolosluklarımızın binalarının yenilenmesi ve genişletilmesi için gerekli adımları atacağız.

Yurtdışındaki eğitim kurumlarına ve okullara yönelik, o ülkelerde yaşayan öğretmenlerin yerinden görevlendirilmesi ile ilgili çalışmalar tamamlanacak ve yurtdışı öğretmen sayısını artıracaktır. Anadil eğitiminin yaygın olarak verilmesi ve kültürel kimliklerin korunması için yurtdışındaki sivil toplum kuruluşlarının faaliyetlerini destekleyecek, bu amaçla öğretmen ve materyal desteği sağlayacak, proje destek bütçesini ihtiyaca cevap verebilecek oranda artıracaktır.

Yurtdışında yaşayan gençlerimizin Türkiye'ninengin tarih ve kültürünü bizatihi tecrübe etmeleri için kültürel gezi ve kamp programlarını yaygınlaştıracaktır.

Yurtdışı din hizmetlerinin kapasitesinin geliştirilmesi, tüm topluma ve onları temsil eden STK'lara ulaştırılması, yerel dini öğretim kurumlarının desteklenmesi ve yerinden görevlendirme yapılmasını teşvik edeceğiz.

Üniversitelerin yurtdışında yerleşke/kampüs açabilmesi için yasal düzenlemeleri gerçekleştireceğiz. Devlet üniversitelerinin vatandaşlarımızın yoğun yaşadığı ülkelerde hizmet vermesini sağlayacağız.

TÜBİTAK, üniversiteler ve araştırma merkezlerinin diasporamızın sos-

yal, ekonomik, kültürel, siyasi, hukuki ve diğler ilgili alanlarda meseleleri ve gündemleri ile ilgili araştırmalar yapmalarını teşvik edeceğiz.

Türkiye’de yükseköğrenim görmek isteyen gençlere yönelik üniversite kontenjanlarının artırılmasını sağlayacağız. Yurtdışındaki lisansüstü eğitimli vatandaşlarımızın ülkemizle ilişkilerinin canlı tutulması için iletişim ağı, veri tabanı ve kataloğu oluşturacağız.

Yurtdışında yaşayan insanlarımızın bulunduğu ülkelerde, okulların kreş ve orta öğretim seviyelerini de barındırır bir şekilde kurulmasını teşvik edeceğiz.

Üniversiteler bünyesinde Diaspora Araştırma Enstitülerinin kurulması ve geliştirilmesini destekleyeceğiz.

Yurtdışında yaşayan insanlarımızın ülkemize yerleşmeleri durumunda olası entegrasyon sorunlarına karşı programları teşvik edeceğiz.

Bilhassa yeni nesillerin Türkçe ve kültürümüzü korumaları noktasında mevcut hizmetlerimizi geliştirecek yeni adımlar atacağız. STK ve vakıflar aracılığıyla yaygın dil ve kültürel eğitimlerin hazırlanıp uygulanması için destek sunacağız.

Aile birleşiminde yaşanan sıkıntıları gidermek amacıyla, toplumlar arası ilişkilerin artırılması ve aile değerlerinin yaşatılması için ilgili ülkeler nezdinde girişimlerde bulunmaya devam edeceğiz.

Tüm insanlık için büyük tehdit oluşturan ayrımcılık, ırkçılık, yabancı düşmanlığı ve İslam karşıtlığı ile mücadelede ilgili ülkelerle birlikte hareket ederek, yurt dışındaki insanımızı da yakından ilgilendiren insani değerlerin korunması hususunda çalışmalarımızı artıracacağız.

Önümüzdeki dönemde önemli oranda Türkiye kökenli nüfusu barındıran tüm Batı Avrupa ülkelerinde kültür anlaşmalarının güncellenmesini; anlaşma olmayan ülkelerle anlaşma yapılmasını sağlayacağız.

Yenilenen kültür anlaşmaları çerçevesinde, Yunus Emre Enstitüleri'nin dünya genelinde daha etkin bir şekilde tesis edilmesini sağlayacağız.

Yurtdışındaki vatandaşlarımız arasından içinde yaşadıkları ülkede kültürel alanda öne çıkacak seçkin kişilerin yetiştirilebilmesi için özellikle gençlere yönelik özel programlar geliştireceğiz.

Soydaş ve akraba topluluklarla olan ilişkilerimizin geliştirilmesi amacıyla Liderlik Akademisi, Bürokrasi Akademisi, Yerel Yönetimler Akademisi, Sivil Toplum Akademisi ve Medya Akademisi programlarını yürüteceğiz.

Balkanlar, Ortadoğu, Orta Asya ülkelerinde faaliyet gösteren düşünce kuruluşları ile Türkiye'deki düşünce kuruluşları arasında iletişim ve işbirliğinin arttırılması, bu düşünce kuruluşlarının ülkemizin ilgili kurum ve kuruluşlarını yakından tanımaları amacıyla Düşünce Kuruluşları İşbirliği Programı gerçekleştireceğiz.

Geliştirdiğimiz uluslararası yurtlar platformu ve öğrenci değişim programları ile hem uygun konaklama imkânlarından yararlanılacak hem de eğitim, kültürel etkileşim başta olmak üzere farklı alanlarda ortak programlar düzenlenecektir.

Soydaş topluluklara mensup öğrencilerin ülkelerinde yükseköğrenim görmelerini teşvik etmek maksadı ile 'Yerinde Burslandırma' uygulamasını başlatacağız. Programın öncelikle soydaşlarımızın yoğun olarak bulunduğu Balkan ülkeleri ile özellikle Ahıska Türkleri ve Türkmenlerin yaşadığı ülkelerde uygulanmasını hedefliyoruz.

Son dönemlerde açıkladığımız doğum hediyesi, çeyiz hesabı, konut destek hesabı gibi uygulamalardan yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız da istifade edecektir.

8

SONUÇ

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri;

Önümüzdeki dört yıl boyunca bu aziz millete hizmet etmek, Meclisimizin güvenini boşa çıkarmamak için gece gündüz çalışacağız. Bu dört yıl, uzun vadeli perspektifle ülkemizin ihtiyaç duyduğu dönüşümleri gerçekleştireceği bir fırsat penceresi olacaktır.

64. Hükümet tam anlamıyla bir reform hükümeti olacaktır.

Yeni dönemde reformcu anlayışımızı güçlü bir şekilde hayata geçirecek, ülkemizin ihtiyaç duyduğu dönüşüm sürecini hızlandıracacağız.

Geçmişte nasıl başardıysak, gelecekte de hedeflerimizi titizlikle takip edecek ve Allah'ın izniyle gerçekleştireceğiz. Daha özgür ve müreffeh, daha adil ve itibarlı Yeni Türkiye'yi hep birlikte inşa etmeye devam edeceğiz.

Bir taraftan hükümet programımıza bağlı kalırken, diğer taraftan da dünyanın ve ülkemizin gelişen gündemi içinde gerekli esnekliği de göstereceğiz.

Başta muhalefet partilerimiz olmak üzere, sivil toplum kuruluşları ve ilgili tüm tarafların görüş ve önerilerine, yapıcı eleştirilerine kulak verecek, çalışmalarımızı diyalog ve işbirliği içinde yürüteceğiz.

Reformları, tüm tarafların katkısıyla birlikte başaracağız, gerçekleştirdiğimiz herşeyi milletimizin başarısı haline getireceğiz.

Toplumumuzun tüm kesimlerini kucaklayan bir anlayışla çalışmalarını yürütecek olan Hükûmetimiz, aziz milletimizden ve Yüce Meclis'ten bir kez daha güven ve destek beklemektedir.

Böylece, hükûmetimiz demokrasimizi güçlendirecek, temel hak ve hürriyetleri genişletecek, daha çok refaha ve sosyal adalete kavuşturacaktır. Bu hedefler doğrultusunda yorulmadan, bıkmadan, yılmadan ilerleyeceğiz. Hep birlikte Yeni Türkiye idealini gerçekleştireceğiz.

Türkiye; bütün farklılıkları ile birbirini seven, birbirine kenetlenmiş, kendine güvenen, özgür, sorumlu ve erdemli insanlarıyla yeniden dünyanın medeniyet merkezi olan bir ülke olacaktır.

64. Hükûmetin reformlarla güçlenen Türkiye yolunda ülkemize, milletimize ve demokrasimize hayırlı olmasını diliyorum.

Allah yar ve yardımcımız olsun diyor, sizleri saygıyla selamlıyorum.

Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu
Başbakan

www.basbakanlik.gov.tr